

Dit tijdschrift wordt als objectieve documentatie uitgegeven.

De artikels geven de opvatting van de schrijvers weer, onafhankelijk van de mening der Bank.

INHOUD : De Verenigde Staten, land van kapitaaluitvoer, door de H. Léonard Rist — De reglementering van de verkoop op afbetaling in enkele landen — Literatuur betreffende de monetaire en financiële toestand van België — Economische wetgeving — Grafieken van de economische toestand van België — Statistieken.

DE VERENIGDE STATEN, LAND VAN KAPITAALUITVOER

door de H. Léonard RIST,

Directeur van de Economische Studiën bij de Internationale Bank voor Herstel en Ontwikkeling.

Twee recente gebeurtenissen hebben opnieuw de aandacht getrokken op de grote betekenis die de Amerikaanse regering hecht aan de uitvoer van particulier kapitaal (1). In October kondigde de Foreign Operations Administration een versoepeling aan der voorwaarden waaronder zij bepaalde beleggingen in het buitenland tegen transfer- en onteigeningsrisico's zal waarborgen. In November kondigde de Amerikaanse regering aan dat zij de steun van het Congres zou vragen om deel te nemen aan het kapitaal van een nieuw orgaan, de Internationale Financieringsmaatschappij, waarvan het doel zou zijn de internationale particuliere kapitaalbewegingen te steunen.

In tegenstelling met een zeer verspreide mening berusten die pogingen minder op de sociale leerstellingen van het republikeins bestuur dan op het feit dat de particuliere kapitaalbewegingen reeds sedert jaren een grote omvang hebben aangenomen. De Amerikaanse en buitenlandse openbare mening is over het algemeen meer ingelicht over de omvang van de kapitaaluitvoer die de Amerikaanse regering rechtstreeks sedert de oorlog heeft gefinancierd, dan over de rol van de uitvoer van Amerikaans

particulier kapitaal. Vergelijkt men de \$ 36 milliard netto-schenkings- en leningen door de Verenigde Staten van Januari 1946 tot December 1953 verleend (2) met de netto-uitvoer van \$ 6 milliard door de particuliere kapitaalbezitters gedurende dezelfde jaren, dan is men geneigd deze laatste te onderschatten. Er dient echter niet uit het oog verloren hoezeer de gehele wereld verlangde en nog verlangt Amerikaanse goederen te kopen. Zonder die bijdrage van dollars uit particuliere bron had de invoer van buitenlands kapitaal in de Verenigde Staten (met inbegrip van de aanvulling der Europese monetaire reserves) niet bij de \$ 5 milliard bereikt, of had de goudverkoop aan de Verenigde Staten ruimschoots netto \$ 2 milliard overtroffen; verder zou het goederen- en dienstensurplus door de Verenigde Staten geleverd geen \$ 40 milliard bereikt hebben, of zouden de tekortkomingen der debiteurlanden en hun transfermoeilijkheden zich eerder uitgebreid dan verminderd hebben. In ieder geval zouden de talrijke mijn- en industriële ondernemingen, die hun ontstaan of hun ontwikkeling aan de Amerikaanse kapitaalbezitters te danken hebben, niet zijn opgericht.

(1) Al de cijfergegevens in dit artikel werden ontleend aan de statistieken door het Handelsdepartement van de Verenigde Staten in zijn tijdschrift « Survey of Current Business » gepubliceerd.

(2) In dit cijfer zijn niet de schenkingen uit hoofde van militaire hulpverlening begrepen, doch wel de zgn. « Mutual defense support » alsook de inschrijving op het kapitaal van het Internationaal Valutafonds en van de Wereldbank.

Naarmate echter de oorlog tot het verleden ging behoren en de wereldproductie zich herstelde, kromp de economische hulpverlening van de Amerikaanse regering in. Met inbegrip van de zgn. « Mutual defense support »-verrichtingen, verminderde die hulp van \$ 9 milliard in 1947 tot \$ 2,6 milliard in 1953. Tenzij zich een grote ommekeer in de Amerikaanse openbare mening voordoet, zal de regering van de Verenigde Staten er niet toe geneigd zijn haar rol op dit gebied sterk uit te breiden. Misschien zullen andere landen begunstigd worden, doch algemeen gezien is een verdere stijging van regeringsschenken en leningen voor de economische hulpverlening weinig waarschijnlijk.

Zo derhalve aangenomen wordt dat het overschot in de lopende balans van de Verenigde Staten het middel is waarmee dit zo rijk bedeelde land een deel van zijn hulpbronnen uitvoert, indien anderzijds het verlangen van de gehele wereld, maar vooral van de onderontwikkelde landen in de vrije wereld, erkend wordt om van een gedeelte dier rijkdommen te genieten, en zo tenslotte rekening wordt gehouden met het belang dat de Amerikaanse uitvoerders — en niet alleen de landbouwers — er bij hebben hun producten te verkopen in een wereld waarin het « dollarprobleem » hun afzetgebieden niet meer beperkt, dan moet er naar nieuwe dollarmiddelen worden uitgezien. Heel natuurlijk rijst dan de vraag of het Amerikaanse particuliere kapitaal de rol van het regeringskapitaal zal overnemen, dan wel of het als een belangrijke aanvullende bron zal kunnen aangewend worden.

Wellicht is het nuttig er op te wijzen dat die kwestie over het algemeen alleen besproken werd waar het gaat om langlopende kapitalen. Op enkele zeldzame uitzonderingen na, werd er weinig of niet gewag gemaakt van de uitvoermogelijkheden voor kortlopend kapitaal. Een studie van deze laatste mogelijkheden is nochtans van het hoogste belang, inzonderheid voor de Europese landen waarvan de geldmarkten in het verleden voortdurend met de markt te New York in nauw contact waren. Momenteel zijn de Verenigde Staten echter ruimschoots debiteur op korte termijn. Hun tegoeden in het buitenland zijn onbeduidend t.o.v. het bedrag dat zij aan het buitenland verschuldigd zijn. Einde 1953 waren zij netto-debiteur voor nagenoeg \$ 12 milliard in de vorm van banksaldi en kortlopende bons door niet-ingezetenen aangehouden. De bewering als zouden de Verenigde Staten heden ten dage op korte termijn ontlenen en op lange termijn beleggen, is nauwelijks overdreven. Wellicht is het die achtergrond alsmede het verlangen van de landen, welke investeringskapitaal invoeren, om het gevaar van massale opvragingen af te wenden, die de aandacht op de langlopende particuliere kapitaalbewegingen hebben gevestigd. De hierna volgende uiteenzetting zal dan ook uitsluitend hieraan gewijd zijn. Achtereenvolgens zal aandacht geschonken worden aan de rol die de uitvoer van langlopend particulier kapitaal de laatste jaren heeft gespeeld, aan zijn vorm,

alsook aan de factoren die hem beïnvloed hebben en de pogingen die in het werk werden gesteld om hem te bevorderen.

I. — Geschiedenis.

Van netto-debiteurland op lange termijn in 1914 waren de Verenigde Staten van 1919 af schuldeiser geworden en einde 1930 bedroeg hun netto-positie \$ 9,5 milliard. Hield het buitenland ca. \$ 5,7 milliard tegoeden aan in de Verenigde Staten, deze laatste bezaten \$ 15,2 milliard tegoeden in het buitenland, waarvan \$ 8 milliard in de vorm van directe deelnemingen en \$ 7,2 milliard in de vorm van gewone beleggingen, inzonderheid in obligaties. De economische crisis veroorzaakte de repatriëring van aanzienlijke bedragen naar de Verenigde Staten, het in gebreke blijven van debiteuren, een waarde-daling der activa, doch ook, sedert de economische herneming in Amerika en het oorlogsgevaar in Europa, een afvloeiing van buitenlands kapitaal naar de Verenigde Staten. Op het einde van 1939 werden de directe deelnemingen in het buitenland geraamd op \$ 1 milliard minder dan in 1930, de gewone beleggingen op \$ 3,8 milliard in plaats van \$ 7,2 milliard, terwijl de buitenlandse tegoeden in de Verenigde Staten met \$ 0,5 milliard waren gestegen. De netto-creditpositie op lange termijn was gevallen tot \$ 4,5 milliard, een bedrag ternauwernood groter dan in 1919.

De Tweede Wereldoorlog en vooral de daaropvolgende jaren waren daarentegen gekenmerkt door een aanzienlijke uitvoer van langlopend kapitaal. De buitenlandse beleggingen in de Verenigde Staten zijn van 1939 tot 1953 weliswaar met ca. \$ 3 milliard toegenomen, doch de Amerikaanse investeringen zijn ruim verdubbeld en hun waarde heeft \$ 22 milliard overtroffen. Het netto-resultaat is een creditstand van \$ 13 milliard, die groter is dan in eender welke vroegere periode.

Die cijfers berusten op een benaderende raming der activa, doch de afwijking tussen de verschillende perioden treedt nog duidelijker aan het licht zo men de werkelijke bewegingen nagaat die de betalingsbalans hebben beïnvloed. Ze zijn samengevat in tabel I (na aftrek van de aan vreemdelingen toebehorende kapitalen).

Zijn de sedert de oorlog aangetekende kapitaalbewegingen van grote omvang? Vergeleken met het nationale inkomen van de Verenigde Staten of met het totaal van de financiële bijstand van de Amerikaanse regering, schijnen die cijfers eerder klein. Zij bereikten slechts de helft van de financiële bijstand door de regering verleend in de vorm van leningen en zij hebben slechts één zesde van het overschot op de lopende balans gefinancierd (zelfs de wapenleveringen buiten beschouwing gelaten).

Men krijgt echter een andere indruk zo de laatste jaren vergeleken worden met de « goede tijd » van de Amerikaanse kapitaaluitvoer, en wel de periode gaande van 1922 tot 1929. Voor een nauwkeurige

Tabel I.

Bewegingen van langlopend Amerikaans kapitaal
(jaargemiddelden in miljoenen dollars)

	1922/1929	1934/1939	1946/1953
Directe netto-beleggingen ..... (na aftrek der repatriëring.)	— 327 ¹	+ 11 ²	— 635 ²
Nieuwe netto-emissies (na af- trek der aflossingen)	— 540	+ 103	— 84
Andere netto-bewegingen op lange termijn	+ 28	+ 38	— 46
Netto-totaal ...	— 839	+ 152	— 765

— betekent kapitaaluitvoer.

+ betekent kapitaalimport.

¹ Met inbegrip der in het buitenland herinveestende winsten.² Exclusief de herinveestende winsten.

vergelijking is het vereist bij de werkelijke netto-uitvoer sedert de oorlog de niet overgemaakte, herinveestende winsten van de ondernemingen in het buitenland mede te rekenen. Dan komt men tot een jaarlijkse netto-uitvoer van ca. \$ 1,3 milliard, welk bedrag zeer overeenstemt — in dollars van dezelfde koopkracht — met dat van de jaren die de economische crisis voorafgingen. Denkt men aan het optimisme dat te dien tijde over de economische en politieke toekomst in de wereld heerste en aan de allerhande moeilijkheden die het handels- en betalingsverkeer sedert de laatste oorlog belemmerden, dan verrast ons de levenskracht van een economie, die — op het zuiver particuliere plan — kapitaal heeft uitgevoerd of winsten heeft herinveestend voor ruim \$ 1,25 milliard per jaar. Kon het bruto-bedrag van de kapitaaluitvoer vóór repatriëring, d.w.z. het bedrag dat werkelijk wilde uitgevoerd worden, nauwkeurig berekend worden, dan zou wellicht een cijfer dat nog merkkelijk hoger ligt, bekomen worden.

Deze levenskracht is het die ons doet inzien dat waar in moeilijke omstandigheden een zo hoog cijfer kon bereikt worden, het nog aanzienlijk zou kunnen stijgen als de risico's kleiner zouden zijn.

II. — Portefeuille-beleggingen.

Uit bovenstaande tabel blijkt het grondige verschil tussen de samenstelling der particuliere bewegingen in de « goede tijd » en in de jongste jaren. Van 1920 tot 1930 vertegenwoordigden de zgn. directe beleggingen, d.w.z. de deelnemingen in buitenlandse ondernemingen, slechts één derde van de gezamenlijke netto-beweging. De resterende twee derden bestonden uit beleggingen, hoofdzakelijk in buitenlandse obligatie-emissies in de Verenigde Staten. Thans is die toestand volkomen omgekeerd. De Amerikaanse ondernemingen die dochtermaatschappijen in het buitenland willen vestigen of er willen deelnemen in mijn- of nijverheidsondernemingen, hebben thans op verre na het overwicht. De aankopen van allerhande effecten in het buitenland, samen met de inschrijvingen op buitenlandse obligatie-uitgiften in de Verenigde Staten, vertegenwoordigen slechts één

zevende of één zesde van de algemene netto-beweging.

Men zou echter kunnen opmerken dat het cijfer ietwat denkbeeldig is. Van 1946 tot 1953 ontving de Amerikaanse markt per jaar gemiddeld \$ 173 miljoen terugbetalingen op oude obligaties, doch zij schreef in op gemiddeld \$ 257 miljoen nieuwe obligaties. Onderzoekt men echter de samenstelling van die nieuwe emissies, dan moet men wel toegeven dat buiten de geringe bedragen Noorse en Nederlandse effecten, welke dadelijk na de oorlog werden uitgegeven, de grote meerderheid der zgn. buitenlandse obligaties samengesteld is uit effecten van Canada of van de Wereldbank. Nu is Canada zo dicht bij de Verenigde Staten gelegen — niet alleen geografisch, doch ook monetair en financieel — dat de Verenigde Staten dit land zelden als « buitenland » beschouwen. Wat de Wereldbank betreft, haar doel is weliswaar de door haar opgenomen kapitalen naar het buitenland over te maken, doch zij geniet de waarborg van haar aandeelhouders, waaronder de Verenigde Staten op de eerste plaats voorkomen met één derde van het kapitaal.

Hier dient echter aan toegevoegd dat de Amerikaanse markt opnieuw meer belangstelling voor de buitenlandse obligaties blijkt te betonen. Het wekte geenszins verwondering toen wij onlangs uit de pers vernamen dat België en Australië aan een lening op de markt te New York dachten. Anderzijds slaagde de Wereldbank er in toenemende bedragen obligaties van haar eigen schuldenaars, zonder haar waarborg, vooral bij banken te verkopen. Weliswaar gaat het hier om tamelijk korte looptijden, doch dit is een aanwijzing dat de zo lang versmadede handtekeningen langzamerhand hun kredietwaardigheid terugvinden.

Mag redelijkerwijze een heropleving van de markt der buitenlandse obligaties verwacht worden? Zij kan slechts zeer traag geschieden, en zulks zowel om externe als om interne redenen. Dat de herinnering aan vroegere tekortkomingen nog niet uitgewist is, dat, ondanks de terugbetaling van achterstallige schulden, de houders nog wantrouwig blijven, is heel natuurlijk.

Men mag zelfs aannemen dat voor een publiek welk bestendig verontrust wordt door de gevaren van een gewapend conflict en dat bij ieder financieel bericht uit het buitenland er aan herinnerd wordt dat het deviezenverkeer aan toezicht is onderworpen of dat de betalingsbalansen weinig zekerheid bieden, de « niet-dollar »-wereld weinig veilig schijnt. Doch het meest ernstige gevolg van die geestesgesteldheid is het feit dat de markt voor buitenlandse obligatiën *veel enger* is dan die voor de binnenlandse. Immers, het is de verzekeringsmaatschappijen, de spaarkassen, de pensioenfondsen en de trustfondsen praktisch verboden die effecten aan te kopen. Een grondige ommekeer heeft zich sedert de crisis in de vraag naar beleggingsmateriaal voorgedaan. Het grootste deel der beschikbare spaargelden gaat heden ten dage door de handen van quasi-trustinstellingen,

zoals diegene die hierboven vermeld werden. Hun handelingsvrijheid wordt beperkt enerzijds door de wet en anderzijds door het verantwoordelijkheidsbesef hunner leiders. Nu werd Canada van oudsher begunstigd en de Wereldbank had een krachtadige campagne te voeren opdat haar effecten door de gereglementeerde instellingen konden aanvaard worden. Pas enkele maanden geleden heeft het Amerikaanse Congres de verzekeringsmaatschappijen in het district Columbia, d.w.z. van de stad Washington, toegelaten obligatiën van de Bank aan te kopen.

Voor een verruiming van de markt zouden de Amerikaanse rendementen zo laag moeten vallen of de wereldverhoudingen zo evenwichtig blijken, dat de gereglementeerde instellingen er toe komen zelf een versoepeling van de huidige wetgeving aan te vragen. Het valt te betreuren dat onder de benaming « buitenland » zoveel landen verstaan worden wier structuur en kredietwaardigheid zo grondig van elkaar verschillen. Het feit dat België en Australië hieruit werden onderscheiden, is in dit opzicht zeer bemoedigend, doch het is slechts een eerste stap in de goede richting.

De opeenstapeling van spaargelden bij weinig talrijke verantwoordelijke instellingen treft niet alleen de obligatiën. Ook de aandelenmarkt ondervindt hiervan de nadelige gevolgen. Stellig is de individuele kapitaalbezitter hier oneindig sterker: naar beweerd wordt, bezit hij 75 tot 80 pCt. der aandelen tegen 25 tot 30 pCt. obligatiën. De te New York genoteerde buitenlandse effecten zijn echter zeldzaam. Het zijn bijna alle Canadese. De « investment trusts » vertoonden af en toe een hernieuwde belangstelling voor de aankoop van effecten in het buitenland. Een langdurige periode van internationale stabiliteit zal evenwel vereist zijn vooraleer die belangstelling als een beweging kan beschouwd worden. Vooral is het nodig dat het rendement der Amerikaanse aandelen nog veel sterker daalt opdat een winstvoordeel gaat opwegen tegen het risico van de buitenlandse beleggingen.

III. — Directe beleggingen (1).

Zijn de vooruitzichten inzake beleggingen in effecten dan ook vrij beperkt, er is daarentegen een sterke drang of zelfs een behoefte tot uitbreiding van de Amerikaanse ondernemingen. Deze laatste zijn het die sedert de oorlog de grootste inspanning hebben geleverd; de regering tracht hen op deze weg verder aan te moedigen.

(1) Volgens de bepaling van het Handelsdepartement verstaat men onder « directe beleggingen » de Amerikaanse ondernemingen aan het kapitaal van de volgende ondernemingen: 1) vreemde maatschappijen zo ten minste 25 pCt. der stemrechten aan Amerikaanse ingezetenen toebehoren; 2) vreemde ondernemingen waarvan ten minste 50 pCt. der stemgerechtigde effecten verspreid zijn onder het publiek in de Verenigde Staten, zo geen enkele Amerikaanse ingezetene aandeelhouder er 25 pCt. van bezit; 3) ondernemingen of eigendommen die geheel aan Amerikaanse ingezetenen toebehoren; 4) bijhuizen van Amerikaanse ondernemingen.

De beweegredenen die er een onderneming toe aansporen een vestiging in het buitenland op te richten, of er aan een onderneming deel te nemen, zijn van veel meer factoren afhankelijk dan de eenvoudige vergelijking van de winst met het risico, die ten grondslag ligt aan de inschrijving op effecten voor zuivere belegging. Diezelfde vergelijking moet ook gedaan worden in geval van directe beleggingen, doch niet op een zo eenvoudige wijze. Voor een petroleum-, mijn- of zelfs landbouwonderneming komt het er in de eerste plaats op aan de uit te baten reserves te ontwikkelen. Voor een automobiefabriek kan het er om gaan haar afzetmarkt uit te breiden onder begunstiging van preferentiële douanetarieven en van lagere lonen, wanneer zij in de vreemde een montagewerkplaats opricht; het kan er ook om te doen zijn een douanehindernis te vermijden of voordeel te halen uit koloniale of imperiale voorrechten wanneer zij een geheel nieuwe fabriek in het buitenland opricht. Voor een handels- of bankonderneming kan het er om gaan de diensten die zij aan de Amerikaanse cliënteel bewijst tot het buitenland uit te breiden. Er zijn nog talrijke industriële ondernemingen of openbare diensten welke het buitenland doen genieten van hun ervaring, hun brevetten, de kunde van hun directeurs en van hun ingenieurs en welke van die beleggingen alleen een bevredigende winst verwachten; zij vertegenwoordigen echter slechts een deel der gezamenlijke Amerikaanse beleggingen in het buitenland. In het algemeen zal een in het buitenland investerende onderneming haar winst berekenen niet alleen op het uitgevoerde kapitaal, doch ook op haar gezamenlijke activa. Het kan zelfs voorkomen dat een niet winstgevend vestiging in het buitenland niettemin een aanmerkelijke stijging van de winst der moedermaatschappijen tot gevolg heeft.

Ondanks de verscheidenheid van beweegredenen hebben de directe beleggingen een aantal kenmerken gemeen, zoals blijkt uit tabel II. Op de \$ 5 milliard directe netto-beleggingen van 1946 tot 1953 gingen 1,6 milliard naar Canada, 1,8 milliard naar Latijns-Amerika, 600 miljoen naar Europa en zijn overzeese gebiedsdelen en 1 milliard naar de overige wereld. Er bestaat een grote verscheidenheid van Amerikaanse ondernemingen in het buitenland, doch in het algemeen bekleden de petroleum- en de mijnondernemingen veruit de eerste plaats. Petroleum en erts worden uitgebaat krachtens concessies die de buitenlandse aandeelhouder toelaten steeds te onderhandelen met het land waar zich het bedrijf bevindt. Afgezien van enkele dramatische voorvallen, zijn het over het algemeen niet de petroleum- en mijnondernemingen die bescherming vragen tegen de buitengewone beleggingsrisico's in het buitenland. Het zijn vooral de andere ondernemingen die vrezen hun winsten niet te kunnen overmaken, onteigend te worden, schade te lijden ten gevolge van burgerlijke onlusten of buitenlandse conflicten. Bovendien vrezen zij discriminatieve belastingen, onderwerping aan beperkende recruiteringsregelen die hen als buitenlanders zouden treffen.

Tabel II.

Directe Amerikaanse netto-beleggingen in het buitenland

(excl. de herinvesteerde winsten)

1946-1953

(milliarden dollars)

	Totaal	Canada	Latijns-Amerika	West-Europa en overzeese gebieden	Andere streken
Petroleum, mijnen en ertsverwerking	3,4	1,0	1,1	0,4	0,8
Fabrieken	0,8	0,3	0,3	0,1	0,1
Andere bedrijfstakken (openbare diensten, handel, landbouw, enz.)	0,9	0,3	0,4	0,1	0,1
Alle bedrijfstakken	5,1	1,6	1,8	0,6	1,0

Het Amerikaanse Handelsdepartement publiceerde een zeer leerrijk boekdeel onder de titel « Factoren die de Amerikaanse beleggingen in het buitenland beperken ». Het bevat een lange lijst van hinderpalen die de onderneming, welke zich buiten het grondgebied van de Verenigde Staten vestigt, moet overwinnen. Uit Amerikaans oogpunt komen ze op het volgende neer : oorlogsrisico, sociaal risico, risico van xenofobie, gevaar voor een onevenwichtige betalingsbalans. In talrijke redevoeringen werden die moeilijkheden omstandig door Amerikaanse Staats- en zakenlui beschreven. De Wereldbank heeft twee achtereenvolgende jaren over dit onderwerp een gedachtenwisseling tussen deskundigen van de crediteur- en van de debiteurlanden tot stand gebracht.

De Europese landen, die zelf bij traditie kapitaaluitvoerende landen zijn, hebben getracht die vrees te stillen. Alhoewel het oorlogsrisico niet van hen afhangt, is hun sociale toestand over het algemeen kalm en de xenofobie heeft in hun veelzijdige volkshuishoudingen weinig kans. Nagenoeg elk van hen bood door binnenlandse wetgeving of reglementering voldoende zekerheid voor de repatriëring van winsten of kapitalen. Ze zijn niet alle zover gegaan als de Nederlandse regering, die op dit gebied belangrijke resultaten heeft geboekt. In de Verenigde Staten wordt inderdaad beweerd dat in de overzeese gebieden welke er voor talrijke Amerikaanse kapitalisten a priori gunstig uitzien, weinig inspanning gedaan wordt om ze aan te trekken. Over het algemeen echter vertonen de Westeuropese landen nog het « klimaat » dat dit van Canada het dichtst benadert. Zij bekleden nochtans de laatste plaats in de rangschikking van de Amerikaanse kapitaaluitvoer. Dit is misschien te wijten aan de oorlogs- en monetair risico's die als nog niet definitief verwijderd beschouwd worden. Het is wellicht nog meer toe te schrijven aan het feit dat de concurrentie er veel sterker is, dat de rendementen er vaak minder hoog zijn dan in de nieuwe landen waar de belastingen en de lonen nog meer gematigd zijn, en dat tenslotte de Europese ondergrond nog slechts zelden onuitgebate natuurlijke rijkdommen bevat.

Het is echter niet West-Europa dat een moeilijk

probleem stelt, doch wel de rest van de wereld. Het is hoofdzakelijk de zogenaamde onder-ontwikkelde wereld, rijk aan natuurlijke hulpbronnen, arm aan kapitalen en waar de sociale en monetaire onrust soms met xenofobie gepaard gaat. Mag er een verandering van het « klimaat » verwacht worden? Is het te hopen dat het niet alleen tankschepen en mijnwerkers zal aantrekken, doch ook verwerkingsbedrijven, fabrieken en handelaars die, met de inbreng van hun ervaring en hun kapitaal, de economische ontwikkeling zouden kunnen versnellen? Sommige van die economisch achtergebleven landen hebben een voor de buitenlandse kapitalen gunstige wetgeving aanvaard. Turkije is daarvan een voorbeeld. Andere, zoals Japan, hebben met de Verenigde Staten verdragen gesloten waarbij aan de kapitaalimporteurs uitdrukkelijk bepaalde zekerheden worden toegekend. Onder de onder-ontwikkelde landen zijn dergelijke gevallen echter nog zeldzaam. De verbetering van het klimaat is een werk van lange duur. Gelet op die moeilijkheden heeft de Amerikaanse regering zich dan ook afgevraagd of ze, zonder te wachten tot dat het financiële evenwicht van de wereld en haar politieke en sociale vooruitgang de zakenlui gunstiger stemmen, de beweging niet kon versnellen door harerzijds hun belangstelling op te wekken.

IV. — Regeringstussenkomst.

Reeds had de Conferentie van Bretton Woods de weg geëffend. Het beginsel zelf waarop de Wereldbank steunt, is dat het krediet van de crediteurlanden de zekerheid moet verschaffen aan de private kapitalen die aanvaarden in de debiteurlanden aangewend te worden. De Bank ontleent op de kapitaalmarkt de kapitalen die zij uitleent, doch haar verplichtingen genieten in feite de waarborg van de belangrijkste crediteurlanden. M. a. w. de kapitaaluitvoer wordt door de crediteurlanden, en inzonderheid door de Verenigde Staten, wenselijk geacht en ze aanvaarden hun eigen krediet te verbinden om hem te vergemakkelijken.

Wat de directe beleggingen betreft, heeft de regering van de Verenigde Staten getracht gelijk-

aardige formules te vinden. Een van hen werd reeds toegepast : de waarborgen verleend door de Foreign Operations Administration (F.O.A.). Twee andere werden of zullen aan het Congres voorgelegd worden : de fiscale ontlastingen en het ontwerp van een Internationale Financieringsmaatschappij.

Sedert 1948 werd de F.O.A. gemachtigd de investeringen in het buitenland te verzekeren tegen de hieraan verbonden particuliere risico's. Mits een vergoeding van $\frac{1}{2}$ pCt. op het bedrag van het gewaarborgde kapitaal, verbindt de F.O.A. er zich toe de transfer te verzekeren van het kapitaal, vermeerderd met een gedeelte van de winst overeenstemmend met ongeveer 10 pCt. per jaar gedurende tien jaar. De verzekering dekt niet louter commerciële risico's, doch wel onteigening en transfermoeilijkheden. Het bedrag dier transacties die tijdens de zes jaar na inwerkingtreding van het programma gewaarborgd werden, was nochtans zeer gering; het bedroeg slechts \$ 47,6 miljoen. Krachtens de huidige wetgeving mag een bedrag van \$ 200 miljoen bereikt worden. De redenen van die relatieve mislukking zijn echter zeer uiteenlopend. In de eerste plaats was het stelsel kort geleden nog slecht gekend. In de tweede plaats wensden de grote bedrijven zich vaak niet te richten tot de Staat, met het oog op de bescherming van hun verrichtingen. Ze schrikten terug voor indiscreties en voor de zogenaamde regeringsinmenging. Er is echter meer. De F.O.A. mag haar waarborg slechts verlenen voor beleggingen in landen die in een verdrag aanvaard hebben dat de regering van de Verenigde Staten in de rechten treedt van de Amerikaanse kapitaalbezitter, indien de waarborg van kracht wordt. Het aantal aldus gesloten verdragen is echter klein. De meeste Westeuropese landen hebben aanvaard toe te treden, doch buiten hen komen alleen Turkije, Thailand, Griekenland, Haïti, Formosa en de Philippijnen op de lijst voor. Naarmate de F.O.A. haar verrichtingen tot andere onder-ontwikkelde landen zal uitbreiden, mag een verruiming van de lijst in het vooruitzicht gesteld worden. Op het ogenblik is zij echter nog zeer beperkt.

Zeer onlangs, nl. in October, heeft de F.O.A. haar methodes versoepeld; een tamelijk ruime publiciteit werd rond het waarborgstelsel gevoerd, de rentevoet van de verzekering werd verlaagd en een reeks beperkingen die aanvankelijk waren ingevoerd, werden uitgeschakeld. Het is echter niet te voorzien in welke mate die wijzigingen de verrichtingen zullen vergemakkelijken. Het ware echter te verwonderen indien ze zonder invloed bleven.

Het belastingprobleem is meer ingewikkeld. Om een eenvoudig geval te nemen, de belasting op de commerciële winsten bedraagt thans 52 pCt. van de netto-winst. Onder bepaald voorbehoud, wordt een vermindering toegestaan ten belope van de belastingen die aan een buitenlandse regering werden betaald uit hoofde van een op haar grondgebied gelegen exploitatie. Indien echter de buitenlandse

belasting bijv. 30 pCt. bedraagt, heft de Amerikaanse fiscus nog geen 22 pCt. De fiscale last is dus dezelfde voor een Amerikaanse onderneming, om het even of zij in het binnenland of in het buitenland haar bedrijvigheid uitvoert. Weliswaar kan de kapitaalopbrengst in het buitenland hoger zijn dan het rendement welk het op Amerikaans grondgebied zelfs na belastingafhouding zou hebben; in de mate waarin vergelijkingen mogelijk zijn, blijkt echter dat de rendementen in het buitenland over het algemeen eerder gelijk of niet veel hoger zijn. De risico's daarentegen verschillen. De regering die de beleggingen in het buitenland wenst aan te moedigen, heeft dan ook aan het Congres verschillende fiscale maatregelen voorgesteld, waaronder een verlaging van 14 pCt. op de inkomsten uit bedrijven in het buitenland. In het hierboven verstrekte voorbeeld zou de totale aanslag aldus van 52 pCt. op 38 pCt. teruggebracht worden.

Dit voorrecht werd reeds aan enkele bijzondere zogenaamde « Western Hemisphere Corporations » toegekend, waarvan de ontwikkeling echter zeer traag vooruitging.

De regering mag dus verwachten dat de politieke tegenstand, die onvermijdelijk zeer sterk zou zijn indien het er om ging een volledig nieuwe gunst te verlenen aan bepaalde beleggingscategorieën, gematigd zal zijn, vermits het in werkelijkheid de uitbreiding van een reeds bestaand voorrecht betreft. Het voorstel aan het Congres in 1954 overgemaakt, is het stadium der discussies in comité niet voorbijgemaakt. De Amerikaanse regering verklaarde het inzicht te hebben opnieuw haar ontwerp in 1955 in te dienen.

De gedachte een Internationale Financieringsmaatschappij op te richten, is reeds drie jaar oud en zij heeft aanleiding gegeven tot talrijke debatten, niet alleen in de schoot van de Amerikaanse regering, doch ook in de vergaderingen van de Wereldbank en de Verenigde Naties. Daar de Wereldbank slechts leningen mag toekennen aan regeringen of onder hun waarborg en daar het voor een regering soms moeilijk valt haar waarborg te verlenen aan private ondernemingen, welke ook het belang er van zij, kan het gebeuren dat particuliere bedrijven de vereiste internationale financieringsmiddelen niet kunnen vinden. Vandaar de gedachte aan een internationaal fonds dat zijn financiële steun zou verlenen aan particuliere bedrijven welke de regeringswaarborg niet genieten. De Internationale Financieringsmaatschappij zou onder de bescherming van de Wereldbank geplaatst worden en zowel de crediteurlanden als de debiteurlanden zouden kunnen toetreden.

Zonder de steun van de regering der Verenigde Staten zou dit voorstel een eenvoudige wens blijven. Volgens de jongste verklaringen van de H. Humphrey, Secretaris van de Amerikaanse Schatkist, zou de regering der Verenigde Staten aan de volgende zitting van het Congres de toelating tot deelneming aan die instelling vragen. Aangezien het hier om een nieuwe proefneming gaat, zou het aanvankelijke

maximum-kapitaal \$ 100 miljoen bedragen. Het aandeel van de Verenigde Staten zou nagenoeg 35 pCt. bereiken. Het gaat hier, zoals we zien, om een nieuwe poging van samenwerking tussen overheidskapitaal en particulier kapitaal. Alleen de toekomst zal aantonen of de aanvragen voor financiële steun zo talrijk zijn als ze thans voorzien worden, en of het thans ontworpen stelsel de kapitaaluitvoer zal kunnen opvoeren boven het peil welk hij zonder de nieuwe instelling zou kunnen bereiken. Het is misschien niet zonder belang te onderstrepen dat de nieuwe « Maatschappij », die bij definitie internationaal is, haar steun zal kunnen verlenen aan de kapitaalbezitters van al de lidstaten en dus niet alleen aan de Amerikaanse zakenlui.

Die verwezenlijkingen en die ontwerpen tonen duidelijk aan dat de Amerikaanse regering besloten heeft al het mogelijke te doen om de uitvoer van particuliere kapitalen te vergemakkelijken. Het ware verkeer een enkel ogenblik toe te geven dat het hier om een afleiding gaat met het oog op het vermijden van de financiële hulp van regering tot regering. We kunnen de redevoweringen van de Amerikaanse Staatshulp, het sturen naar de ambassades van attachés gespecialiseerd in het opsporen van afzetgebieden voor particuliere kapitalen, de publicatie door het Handelsdepartement van studies over vreemde landen en van lijsten van buitenlandse ondernemingen op zoek naar Amerikaanse participaties niet als ijdele gebaren beschouwen. Al die inspanningen zijn de uitdrukking van een zeer oprechte wens volledig vertrouwen te stellen in het initiatief van de particuliere kapitalist.

Besluiten.

Wellicht is het nog zeer voorbarig de vraag te stellen of eensdaags het particuliere kapitaal doelmatig in de plaats van de regeringshulp zal kunnen treden. Deze laatste is nog zo omvangrijk dat niemand haar vervanging heeft voorgesteld. Afgezien van redenen van nationale en internationale verdediging, is het doel van de buitenlandse financiële politiek der Verenigde Staten tweevoudig : enerzijds wordt er naar gestreefd de uitvoer van de Amerikaanse reële hulpbronnen te vergemakkelijken en anderzijds wordt getracht het huidige overschot in de balans der lopende rekeningen te handhaven. Particulier kapitaal kan een belangrijke taak in beide gebieden vervullen, doch het lijkt niet waarschijnlijk dat het thans reeds die dubbele opdracht geheel kan overnemen.

Hoe onmetelijk ook de voordelen zijn voor een zich ontwikkelend land wanneer een buitenlandse onderneming er zich vestigt en er, zoals de uitwijking uit de vorige eeuw, kennis, wilskracht en kapitaal medebrengt, blijft toch de ontoereikendheid van de openbare investeringen één der grootste moeilijkheden voor de investering in de onderontwikkelde gebieden. De winst op deze investeringen is onver-

mijdelijk gering of zelfs onbeduidend : vervoermiddelen, openbare diensten, allerhande openbare werken vereisen, meer dan particuliere deelnemingen, ontleende kapitalen. Hier hebben regerings- of internationale schenkingen en leningen dan ook een belangrijke rol te spelen. Zelfs in een streek waar de financiële en sociale orde zo lang heerste, zoals in Belgisch-Kongo, vormen de van overheidswege gefinancierde openbare investeringen de onontbeerlijke grondslag zonder welke een particuliere investering niet gedijen kan. A fortiori zal de vooruitgang in streken waar een minder gevestigde financiële en maatschappelijke orde heerst afhankelijk zijn van openbare investeringen met of zonder buitenlandse hulp. Wensen de crediteurlanden die vooruitgang te bespoedigen, dan mogen zij niet uitsluitend op hun particulier kapitaal rekenen. Door middel van internationale instellingen of door een regeringstussenkomst zullen ze verder hun technische en financiële steun verlenen.

Er is echter meer : onder al de hinderpalen die het particulier kapitaal vreest, wordt het transfer-risico het meest vermeld. Hoe tegenstrijdig dit ook moge lijken, men zou bijna geneigd zijn te zeggen dat indien de balans der lopende betalingen der Verenigde Staten haar evenwicht moest benaderen, het transfer-risico gering zou blijken, de kansen tot veelvuldiger beleggingen in het buitenland groter zouden worden en men alsdan een overschot op de lopende balans, gefinancierd door de particuliere kapitaaluitvoer, zou kunnen indenken. Wij moeten echter toegeven dat dit een zeer theoretische visie is in een tijd waarin het lopend overschot nog zowat \$ 4 milliard belooft.

Zo men in de Amerikaanse betalingsbalans de zuiver financiële transacties afzonderd, die direct verbonden zijn aan de particuliere kapitaalbewegingen, dan moeten wij wel tot de vaststelling komen dat zij op generlei wijze tot het overschot op de Amerikaanse lopende balans hebben bijgedragen. In de periode 1946-1953 ging de netto-uitvoer van \$ 6,5 milliard particulier kapitaal gepaard met \$ 10,8 milliard ontvangsten uit rente en dividenden. Dit is opvallend in strijd met het Britse experiment. Aan het einde van de vorige eeuw voerde Engeland ongeveer evenveel uit aan kapitaal als het cijfer zijner inkomens uit de vroegere buitenlandse beleggingen. Terecht mag gewenst worden dat de Amerikaanse netto-kapitaaluitvoer tenminste gelijk zou zijn aan de opbrengst van het Amerikaanse kapitaal in het buitenland. Zulks veronderstelt dat de kapitaaluitvoer met ongeveer twee derden zou toenemen. Zoals wij echter hierboven aanstipten, is die vergelijking ietwat kunstmatig. Zij houdt geen rekening met de aangroei van het inkomen in het buitenland, dank zij de Amerikaanse ondernemingen die er gevestigd zijn, en met invoerbesparingen die het zich kan veroorloven. Zij houdt evenmin rekening met uitvoergoederen, welke diezelfde landen tegen dollars kunnen verkopen dank zij diezelfde beleggingen. Geraamd wordt dat 25 pCt. van de

invoer in de Verenigde Staten voortgebracht wordt door Amerikaanse ondernemingen in het buitenland. Men mag dan ook aannemen dat de buitenlandse beleggingen van de Verenigde Staten op zichzelf geen betalingsprobleem doen oprijzen en zij tenslotte zelfs de aanschaffing van dollars door het buitenland vergemakkelijken.

De factoren die de Amerikaanse betalingsbalans bepalen, zijn echter zo veelzijdig dat het onmogelijk is er één van af te zonderen. Het oordeel over de toekomstige transfermoeilijkheden zal veranderen met de invoerpolitiek van de Verenigde Staten, hun tewerkstellingspolitiek, de financiële en economische politiek der grote industriële landen, de kansen van herstel der inwisselbaarheid in Europa, de financieringsmethodes en de economische politiek der onderontwikkelde gebieden, enz. Op al die gebieden blijven de toekomstige beslissingen van de Amerikaanse regering van uiterst groot belang. Mag aangenomen worden dat zij verder een overschot in haar lopende balans door de verkoop van haar overtollige landbouwproducten en door haar directe economische hulpverlening zal financieren? Zal zij een daling van de goederen- en dienstenuitvoer aanvaarden? Zal zij het evenwicht betrachten door aanmoediging van de invoer? Dit zijn factoren, die op het toekomstig evenwicht in de dollarbetalingen de grootste invloed zullen uitoefenen. Dit is een tweede reden waarom

niemand redelijkerwijze kan aannemen dat de particuliere kapitaalbewegingen in de plaats kunnen treden van door de regering gerichte en gefinancierde kapitaalbewegingen.

Erkent men dat de particuliere kapitaalbewegingen — hoe groot ook in absolute getallen — eerder klein zijn t.o.v. het overschot in de Amerikaanse betalingsbalans, dat zij alleen niet alle problemen kunnen oplossen en dat de voorwaarden waaronder zij zich kunnen uitbreiden afhankelijk zijn van omstandigheden waarop de particuliere kapitaalbezitters weinig invloed hebben, dan betekent zulks nog niet dat zij geen toenemende rol te vervullen hebben. Herhaaldelijk werd hierboven opgemerkt dat die voorwaarden verbeteren of stabiel worden. Hoewel wij ons niet zullen wagen aan een onmogelijke voorspelling van cijfers, kunnen wij toch opmerken dat, naarmate de vooruitgang verder voortschrijdt, de wereld hoe langer hoe meer behoefte aan zulke kapitalen zal hebben. Hoewel die vooruitgang niet alleen bepaald wordt door de particuliere kapitaalbezitters, kunnen deze laatsten echter zoals in het verleden hiertoe in ruime mate bijdragen. Alle huidige inspanningen streven er naar hun taak te vergemakkelijken en de aantrekkelijke beleggingsgelegenheden uit te breiden. De hoop is dan ook gewettigd dat zij hierin een nieuwe aansporing zullen vinden.

DE REGLEMENTERING VAN DE VERKOOP OP AFBETALING IN ENKELE LANDEN

De verkoop op afbetaling is tijdens de jongste jaren in de handel en in het verbruikskrediet steeds meer op het voorplan getreden. Het ziet er naar uit dat ook ons land hier voor een ontwikkeling staat die in de nabije toekomst nog veel weg zal afleggen, naarmate verschillende duurzame verbruiksgoederen meer en meer in het bereik van brede bevolkingslagen komen.

Van het ogenblik af dat de verkoop op afbetaling als sociaal en economisch verschijnsel een zekere betekenis kreeg en in beide opzichten misbruiken vielen waar te nemen, hebben verschillende landen aan die vorm van verkoop en van verbruikskrediet een bijzonder juridisch statuut geschonken. Nu ook de Belgische regering aanstalten maakt om met een algemene regeling tussenbeide te komen, kan het nuttig zijn te verwijzen naar het voorbeeld van andere landen die met wisselend succes op dat gebied een zekere ervaring opdeden.

Het is daarbij opvallend dat nergens de opportuniteit van een wettelijke regeling betwist wordt, hoewel de wetgever doorgaans moeilijkheden ondervindt om de nagestreefde oogmerken volledig te verwezenlijken. De handels- en financiële verrichtingen die door de algemene benaming « verkoop op afbetaling of kredietverlening aan de verkoop op afbetaling » gedekt worden, doen zich immers in zeer verscheiden vormen voor en bieden op menig punt de gelegenheid om door toepassing van allerlei spitsvondigheden een wettelijke regeling, die niet voldoende soepel is, te omzeilen.

Aanvankelijk kregen bijna uitsluitend de sociale uitzichten van de verkoop op afbetaling de aandacht, maar tijdens de laatste jaren zijn verschillende landen ook grote belangstelling gaan betonen voor de economische en financiële weerslag van die verrichtingen, vooral onder invloed van de nieuwe ervaring welke de Verenigde Staten op dat gebied opgedaan hebben. Naar het voorbeeld van het Federal Reserve System gingen ook de centrale banken, die voor het financieel evenwicht op de markt van het kort krediet in grote mate verantwoordelijk zijn, de ontwikkeling van het afbetalingswezen nauwlettend volgen.

De sociale uitwassen van dit verkoopsysteem, die in vele landen een eerste wetgeving uitgelokt hebben, zijn te algemeen gekend om er verder over uit te weiden. Ze komen in de grond alle neer op een ongeoorloofde uitbuiting van de onwetendheid of de

ongezonde koopgierigheid van onvoorzichtige verbruikers. De misbruiken met sociaal karakter zijn overigens van sommige ongepaste financiële praktijken niet te scheiden : wanneer het bijvoorbeeld voor een handelaar, die zelf zijn zaken niet rechtstreeks financiert, voordeliger wordt te verkopen op krediet dan tegen contante betaling, gaat de kredietverlening op afbetaling voorzeker haar rol te buiten. Een objectief onderzoek van die kwestie leert niettemin dat het niet opgaat zich blind te staren op afzonderlijke sociale misbruiken zonder te letten op een reeks niet te miskennen sociale voordelen, die hiertegen ruim kunnen opwegen. Het afbetalingswezen draagt immers onbetwistbaar bij tot de verhoging van de levensstandaard van brede bevolkingslagen; bovendien biedt het aan vele gezinnen de gelegenheid onontbeerlijke behoeften te bevredigen op een ogenblik waarop ze door tegenslagen niet over de nodige kasmiddelen beschikken.

Het komt er derhalve voor de wetgever op aan, enerzijds, een redelijke sociale tucht op te leggen aan de personen en instellingen die in het afbetalingswezen bedrijvig zijn en, anderzijds, tot de opvoeding van de verbruiker bij te dragen door een juiste voorlichting over de aard en de omvang van de verplichtingen welke hij aangaat.

Het is verder ondenkbaar dat een nieuwe wetgeving op het afbetalingswezen, in welk land ook, aan sommige economische en financiële aspecten zou voorbijgaan. Naarmate de verkoop op afbetaling zijn ontwikkeling voortzet, krijgt hij immers een groeiende betekenis in het algemeen conjunctuurverloop en biedt hij mogelijkheden tot conjunctuurregulering, waarvan de Verenigde Staten met goed gevolg gebruik maakten. Hebben in de Westeuropese landen die verrichtingen op verre na niet dezelfde omvang genomen als aan de andere zijde van de Oceaan en is de beweegbare kredietmassa nog betrekkelijk klein, toch blijven de marginale bewegingen van het uitstaande afbetalingskrediet in tijden van spanning of inzinking van grote betekenis.

Een soepele regulerende bevoegdheid in handen van de monetaire overheid zou zich overigens doorgaans in de lijn van een goed opgevatte verkoop- en kredietpolitiek van de betrokken verkoop- en financieringsinstellingen laten gelden. In tijden van speculatieve prijsstijging en kredietspanning hebben de verkopers en kredietgevers er immers belang bij hun afbetalingsverrichtingen binnen zekere grenzen te houden, willen ze hun eigen financieel evenwicht

niet in gevaar brengen. Overigens bestaan in een periode van gematigde conjunctuurteruggang mogelijkheden om door een aanpassing van de bestaande reglementering het afbetalingswezen te ondersteunen, hoewel men het er over het algemeen over eens is dat een regelende tussenkomst het meest doeltreffend is wanneer het er op aankomt een speculatieve expansie te remmen.

Ten voordele van een soepele financiële reglementering pleit ook het bijzonder belang van de economische zone waarop ze betrekking heeft. De verbruikssector toch vormt het eindpunt van de kringloop der goederen en een beginpunt van impulsen die op de algemene gang van zaken inwerken. Elk gepast ingrijpen in die zone heeft rechtstreekse en onmiddellijke gevolgen op het conjunctuurverloop.

Terwijl een ongeregeld afbetalingswezen het gevaar insluit dat de tegenstellingen tussen hoog- en laagconjunctuur worden verscherpt, kan een soepele financiële reglementering er aldus toe bijdragen de conjunctuurspitsen af te knotten zonder een fundamentele expansie te remmen, waarbij tenslotte ook de handel rechtstreeks baat vindt.

Uit financieel oogpunt wordt ook aan de kredietverlening op afbetaling het verwijt gemaakt dat ze geschiedt ten nadele van het productiekrediet en schade berokkent aan de bevrediging van dringende investeringsbehoeften. Hoezeer de meningen op dat punt echter uiteenlopen, moge blijken uit volgende vaststelling van het Economisch en Sociaal Instituut voor de Middenstand: « de verkoop op afbetaling blijkt minder een vorm van krediet aan het verbruik, dan een facet van het krediet aan de productie te zijn » (1). In de mate waarin de koop op afbetaling geschiedt ten koste van het monetair sparen of geldmiddelen van bank- en financieringsinstellingen aantrekt die een andere besteding hadden kunnen vinden, kan hij het rechtstreeks productiekrediet aantasten of althans een verschuiving van kredietstromingen tot gevolg hebben. Daarbij moet dan echter weer rekening gehouden worden met de kringloop der inkomens en het mogelijk sneeuwbal-effect van elke geldbesteding, waardoor een kredietverlening aan het verbruik uiteindelijk toch de financiering van beleggingen in productiegoederen kan ten goede komen.

Uit dat alles blijkt dat hier complexe reacties in het spel zijn, die er moeten voor hoeden het afbetalingswezen op grond van een oppervlakkige vaststelling te veroordelen of op te hemelen.

Hetzelfde geldt de wisselwerking tussen de koop op afbetaling en het sparen. Hier weer zullen de verdedigde standpunten uiteenlopen naargelang alleen het monetair sparen bedoeld wordt of ook rekening gehouden wordt met het sparen in goederen. In de Verenigde Staten, waar het afbetalingswezen in de jongste twintig jaren een grote vlucht nam, bleef de monetaire spaarvorming in de

(1) Economisch en Sociaal Instituut voor de Middenstand, *Verslag over het dienstjaar 1950*, blz. 34.

laatste twee decennia op de expansie van het nationaal inkomen niet ten achter. Ook in Duitsland schijnt de ontwikkeling van de koop op afbetaling aan het sparen niet merkbaar te schaden: van einde 1952 tot einde 1953 verminderde de verhouding van het afbetalingskrediet tot de spaardeposito's van 8,51 pCt. tot 7,44 pCt., hoewel ondertussen het afbetalingskrediet sterk uitbreiding nam. Toch blijft elke beoordeling van die wisselwerking uiteraard tot op zekere hoogte een hypothese; bovendien mag de weerslag van de afbetalingsverrichtingen op de algemene geesteshouding ten aanzien van het sparen en op een gepaste zin voor soberheid bij de bevolking niet uit het oog verloren worden. In dat opzicht ook zullen geleidelijkheid en openbare tucht een innerlijk aanpassingsproces van de volkshuishouding mogelijk maken.

In het raam van deze documentaire bijdrage kunnen verdere theoretische beschouwingen achterwege blijven: een uitgebreide literatuur en verslagen van openbare en particuliere instellingen verstrekken daarover een goede voorlichting. Niettemin kunnen we uit de hierna volgende internationale vergelijking het besluit naar voren halen dat de aanvankelijke vrij algemene vijandigheid tegenover de verkoop op afbetaling plaats gemaakt heeft voor een begrijpende belangstelling tegenover dit nieuw element in onze economische structuur. De begane misbruiken en een moeilijke psychologische aanpassing hebben de geesten lang vertroebeld, trouwens dikwijls niet ten onrechte. In een land als de Verenigde Staten daarentegen heeft de regering in het afgelopen jaar de verkoop op afbetaling openlijk aangemoedigd.

De Europese landen schijnen er zich echter voor te hoeden van de Amerikaanse ervaring onmiddellijk de hunne te maken. Elk land moet op dat gebied zijn eigen ervaring opdoen en zijn eigen groeiproces volgen in overeenstemming met de mogelijkheden van zijn economische en sociale structuur. Over de uitbreiding van het afbetalingskrediet in Frankrijk schreef dhr. Pierre Montfajon, Directeur-generaal van het Volkskrediet van Frankrijk, dat de ontwikkeling van die nieuwe kredietvorm meer wijsheid dan behendigheid vraagt, meer zin voor onderscheid dan durf en dat zijn uitbreiding slechts trapsgewijze in het licht van de opgedane ervaring mag geschieden (2).

De wetgever zal zijn juiste rol vervullen wanneer hij door het wegsnoeien der sociale en financiële uitwassen de weg voor een gezond groeiproces vrijmaakt. Met een dergelijke overweging voor ogen heeft ook het Ve Congres van de Internationale Confederatie van het Volkskrediet in September 1953 te Ankara een reglementering van de verkoop op afbetaling door de verantwoordelijke overheid aanbevolen (3).

(2) Confédération internationale du Crédit Populaire. « La vente à tempérament. Son mécanisme. Son financement. » *Extraits des travaux présentés au Ve Congrès international*, blz. 18.

(3) *Ibid.*, blz. 63-64.

Dank zij een lofwaardig initiatief zijn in België sedert enkele maanden nauwkeurige cijfers betreffende de afbetalingsverrichtingen beschikbaar. Ook in Canada en de Verenigde Staten zijn volledige statistische gegevens voorhanden, zodat een internationale vergelijking mogelijk wordt. In Duitsland bestaat eveneens een gedeeltelijke statistische telling van de centrale bank die we volledigheidshalve met ramingen aangevuld hebben. De cijfers voor Groot-Brittannië en Nederland berusten daarentegen volledig op ramingen. Frankrijk hebben we in onderhavige vergelijking niet opgenomen omdat geen volledige ramingen beschikbaar zijn, maar we mogen aannemen dat het bedrag van het afbetalingskrediet per

hoofd van de bevolking er niet sterk afwijkt van het cijfer dat we voor Nederland geven.

Een internationale vergelijking als deze moet vanzelfsprekend met veel voorbehoud beoordeeld worden, omdat de algemene economie en de volksgewoonten van land tot land vaak grote verschillen vertonen. Vooral bij de vergelijking met het krediet aan het particulier bedrijfsleven, moet rekening gehouden worden met de bijzondere structuur van het kredietwezen in elk land. Toch leveren die cijfers belangrijke aanwijzingen op nopens de grote omvang van het afbetalingskrediet in Noord-Amerika en nopens de positie van België in vergelijking met die van andere landen.

Omvang van het uitstaande afbetalingskrediet in Juni 1954

	Verenigde Staten	Canada	Groot-Brittannië ¹	België	Duitsland ²	Nederland ¹
1. Absoluut bedrag in nationale valuta ...	21,7 milliard	1,87 milliard	350 miljoen	5,47 milliard	2,2 milliard	250 miljoen
2. Per hoofd van de bevolking in Belgische franken	6.680	6.300	963	623	506	310
3. Percentage van het nationaal inkomen .	7,1	9,8	2,4	1,8	2,1	1,3
4. Percentage van het krediet aan het particulier bedrijfsleven	27,0	—	20,5	14,1	10,2	14,5

¹ Raming.

² Gedeeltelijke raming.

BELGIË

1. Wetgeving.

Hoewel onder de Europese landen België klaarblijkelijk, samen met Groot-Brittannië en West-Duitsland, de eerste plaats inneemt wat de omvang van de verkopen op afbetaling per hoofd van de bevolking betreft, heeft de wetgever tot dusverre die verrichtingen niet met een speciaal juridisch statuut begiftigd. Alleen werd op 15 December 1934 een Koninklijk Besluit uitgevaardigd tot reglementering van de verkoop op afbetaling van premieëffecten, terwijl, anderzijds, een Koninklijk Besluit van 15 Maart 1954 een halfjaarlijkse statistiek betreffende de verkopen op afbetaling en gelijkgestelde verrichtingen voorschrijft.

Het Koninklijk Besluit van 15 December 1934 verbiedt elke verkoop op afbetaling van premieëffecten die niet in een openbare fondsen- en wisselbeurs van het Rijk genoteerd zijn. De prijs van de toegelaten verkopen op afbetaling van premieëffecten mag, alle kosten, commissies en interesten inbegrepen, de prijs van de aankoop ter beurs, eventueel vermeerderd met de door de koper te vergoeden lopende interesten, niet overschrijden met meer dan 15 pCt., 20 pCt. of 25 pCt., naargelang de afbetaling moet voltooid zijn binnen het jaar, binnen de twee jaar of binnen een langer tijdverloop. De verkoper mag het afgestane effect in pand houden tot op het ogenblik van de volledige betaling, maar hij mag het

zelf voor geen enkele verrichting aanwenden. In geval van niet-betaling mag het contract slechts verbroken worden indien de koper ten minste twee afbetalingen verzuimd heeft en hij sedert vijftien dagen in gebreke gesteld werd. Het besluit regelt de afrekening tussen beide partijen in geval van verbreking van het contract. De verkopers van premieobligaties of andere premieëffecten op afbetaling zijn er toe gehouden een boekhouding te voeren waarin de verhandelde titels dag per dag met hun nummers worden aangeduid. Het besluit regelt verder de vervroegde terugbetaling van het effect en voorziet strafbepalingen.

Op het ogenblik dat het Koninklijk Besluit van 1934 uitgevaardigd werd, hielden in België een honderdtal ondernemingen zich met bedoelde verrichtingen bezig. Een aantal onder hen was in buitenlandse handen en handelde derwijze dat er grote gevaren voor het spaarwezen uit voortvloeiden. Vele dezer instellingen bezaten slechts een uiterst gering kapitaal of helemaal geen kapitaal. Het was er de regering niet om te doen bedoelde verrichtingen, die soms voor het Staatskrediet voordelen opleverden, het bestaansrecht helemaal te ontzeggen: de wetgever streefde er slechts naar het spaarwezen tegen grove misbruiken te beschermen. Het kan bovendien niet gezegd worden dat het Koninklijk Besluit aan de betrokken instellingen geen ruime winstmogelijkheden gelaten heeft.

Middelerwijl bleef een algemene reglementering

van de verkoop op afbetaling achterwege. Op 12 December 1939 werd in de Senaat een wetsvoorstel ingediend dat aan de kredietgever op afbetaling het recht ontzegde beslag te leggen op een vijfde van het loon van de koper en de plaatselijke bevoegdheid der rechtbanken in het voordeel van de koper op afbetaling regelde. Dit wetsvoorstel werd op 3 October 1945 door de Senaat aangenomen, maar verder geraakte het niet. Op te merken valt dat ook hier te lande de bezorgdheid van de wetgevende lichamen aanvankelijk uitsluitend tot de sociale zijde van de kwestie beperkt bleef.

Na de oorlog werden een nieuwe reeks wetsvoorstellen ingediend waarvan de laatste dagtekenen van 5 Mei 1954 en 10 November 1954. Ten tijde van de kredietspanning voortvloeiend uit de oorlogstoestand in Korea, kwam de kwestie van de verkoop op afbetaling verder in het brandpunt van de belangstelling. Waar tot dusverre de sociale aspecten bijna uitsluitend de aandacht kregen, ging men nu ook de nadruk leggen op de economische en financiële betekenis van die verrichtingen; aldus kwam de Nationale Bank bij de grote financieringsinstellingen tussenbeide opdat ze hun kredietverlening op afbetaling zouden beperken.

Het Economisch en Sociaal Instituut voor de Middenstand, het Ministerie van Economische Zaken en de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven onderwierpen andermaal de verkoop op afbetaling aan een diepgaand onderzoek, waarna op 3 December 1951 een studiec commissie opgericht werd om op grond van de voorafgaande onderzoekingen een voorontwerp van wet op te stellen dat, in het begin van 1954, door de Raad van State onderzocht werd. Over de schikkingen van dat wetsontwerp volgen hierna enkele inlichtingen.

Met de bedoeling de koper een juist beeld te geven van de verplichtingen welke hij op zich neemt, moet het geschreven contract van elke verkoop afzonderlijk het bedrag van de interest en van de andere vergoedingen aanduiden. Het wetsontwerp voorziet verder een kassastorting van ten minste 15 pCt., die naderhand in overleg met de financiële overheid kan gewijzigd worden. Andere bepalingen regelen de verbreking van het contract en de verschillende sancties. Publiciteit ten voordele van de verkoop op afbetaling zou moeten de contantprijs van het verkochte voorwerp vermelden, alsmede de gezamenlijke betaalde prijs en de kassastorting. De financiering zou slechts door aanwending van wisselbrieven mogen geschieden, indien de koper of ontlener in het handelsregister ingeschreven is. Tenslotte moeten de personen die zich met de verkoop of kredietverlening op afbetaling bezighouden, in het Ministerie van Economische Zaken een inschrijving nemen en hun barema's en contracten aldaar bekendmaken.

In Januari 1955 heeft de Minister voor de Middenstand te kennen gegeven dat hij een wetgeving in voorbereiding heeft, die verschillende punten van

het hierboven vermelde wetsontwerp zou overnemen. Er bestaat bij de betrokken kringen trouwens een algemene stroming ten gunste van een reglementering die in deze belangrijke sector van de handel en het verbruikskrediet orde zou scheppen, waarbij zowel de verbruikers als de verkopers en de kredietgevers baat zouden vinden. Slechts over de grenzen en sommige modaliteiten van die reglementering lopen de meningen uiteen.

2. Structuur en omvang van de verrichtingen.

De verkoop op afbetaling werd in België voor het eerst op touw gezet in 1863 door een firma voor verkoop van naaimachines, wier voorbeeld naderhand navolging vond. De daaropvolgende decennia zien de opbloei van de krediethuizen met familiaal karakter, die bijna uitsluitend producten op krediet verkopen en na een zekere tijd een traditionele cliënteel bezitten. Na de eerste wereldoorlog voegen zich hierbij ondernemingen die de techniek der aankoopbons toepassen. Omstreeks 1930, tenslotte, gaat de structuur van het afbetalingswezen haar hedendaagse vorm aannemen. Belangrijke industriële ondernemingen richten in die jaren als concurrentiewapen een speciale afdeling of een dochtermaatschappij op voor de verkoop op afbetaling van hun producten. Omstreeks diezelfde tijd ook gaan gespecialiseerde financiële instellingen, soms gepatroneerd door verzekeringsmaatschappijen, zich met de kredietverlening op afbetaling bezighouden. Ze werken over het algemeen in contractuele verbinding met een reeks handelaren, van wie ze de rechten en verplichtingen voortvloeiend uit elke verkoopverrichting op afbetaling overnemen. De financiering gaat dikwijls gepaard met de uitgifte van wissels, die de herfinanciering bij andere financiële instellingen mogelijk maken, of met de uitgifte van één globale wissel die door de financieringsinstelling in portefeuille gehouden wordt om eventueel aan de verrichting een commercieel karakter te geven, waardoor betwistingen onder de bevoegdheid van de handelsrechtbanken vallen.

Gaandeweg zijn ook de banken hun aandacht aan die kredietverlening gaan schenken vooral wanneer, wegens de algemene bedrijfsslapte en de reglementering hunner bedrijvigheid, hun gewoon operatieveld verminderde. Hun tussenkomst doet zich in twee vormen voor: 1° oprichting van een speciale afdeling die zich met de indirecte financiering bezighoudt; 2° herfinanciering (discontering van wissels) ten voordele van de gespecialiseerde instellingen.

Een zekere bedrijvigheid werd vóór de oorlog eveneens ontplooid door de kredietmaatschappijen aangesloten bij de Centrale Kas voor het Klein Beroepskrediet. Die maatschappijen maakten aan de Centrale Kas promessen over gewaarborgd door wissels getrokken uit hoofde van verkopen op afbetaling; de Centrale Kas kon die promessen op haar beurt mobiliseren bij de Nationale Bank.

Na afloop van de tweede wereldoorlog nam het afbetalingswezen van lieverlede verder uitbreiding. Ook de grootwarenhuizen zetten nieuwe initiatieven op touw; naast de normale financiering van de aankoop van een bepaald object, geven ze aankoopbons uit die enkel in hun warenhuizen — in alle afdelingen, behalve sedert enkele tijd in de afdeling der voedingsproducten — geldig zijn. De aankoopbons uitgegeven door financiële instellingen zijn daarentegen bij verschillende aangesloten verkopers bruikbaar.

Een recente poging om het afbetalingswezen, althans ten dele, te saneren gaat uit van de Nationale Kas voor Beroepskrediet, die in zekere mate de vroegere bedrijvigheid van de Centrale Kas voor het Klein Beroepskrediet overneemt. Sedert Mei 1954 zijn de bij de Kas aangesloten kredietverenigingen gemachtigd om onder bepaalde voorwaarden verkoopverrichtingen op afbetaling te financieren. Op te merken valt dat die tussenkomst niet geschiedt met het doel de cliënt te begunstigen, maar wel om de verkopers te helpen bij de afzet hunner goederen. Het maximum-kredietbedrag per verkoper bedraagt fr 500.000, waarbij echter rekening gehouden wordt met de andere kredieten welke de verkoper reeds van de aangesloten vereniging ontving. Een kassastorting van 20 pCt. van de aankoopprijs van het gefinancierde voorwerp moet steeds door de koper betaald worden. De duur der kredieten is beperkt tot 24 maanden en het bedrag van elke verrichting mag schommelen tussen fr 2.500 en fr 30.000. De vergoedingen ten laste van de koper mogen volgende bedragen niet overtreffen: 1° fr 50 voor dossierkosten, waarbij een toeslag mag gevoegd worden in geval van bijkomend onderzoek; 2° 0,45 pCt. per maand interest berekend op de krediet som verleend aan de koper. De verkoper is verantwoordelijk voor de goede afloop der verrichtingen en de aangesloten maatschappij moet een deel van haar eigen middelen in de financiering inzetten. Die financiering blijft vooralsnog beperkt tot nieuwe uitrustingsgoederen zoals meubelen, huishoudapparaten, fietsen, bromfietsen, enz. De Centrale Kas kan het papier getrokken uit hoofde van die verrichtingen niet bij de Nationale Bank herdisconteren.

De eerste halfjaarlijkse statistiek betreffende de omvang der kredietverlening aan de verkoop op afbetaling, opgemaakt in uitvoering van het Koninklijk Besluit van 15 Maart 1954, is thans bekend (1). Volgens deze eerste telling bedroeg het gezamenlijk uitstaand krediet op 30 Juni 1954 fr 5.472 miljoen, waarvan fr 844 miljoen rechtstreekse kredietverlening door de verkopers, fr 2.961 miljoen kredietverlening door de banken en fr 1.667 miljoen kredietverlening door financiële instellingen of particulieren. Hieruit volgt dat het uitstaande bedrag ruim 14 pCt. bedraagt van het totaal krediet aan het particulier bedrijfsleven en fr 623 per inwoner bereikt, verge-

leken bij fr 6.680 in de Verenigde Staten, waar echter de lonen en soms ook de verkoopprijzen hoger liggen; onder de Europese landen wordt België niettemin slechts door Groot-Brittannië voorafgegaan.

Opvallend in de kredietverlening op afbetaling is het ruime aandeel der banken; ze specialiseren zich vooral in de financiering van de verkoop van autovoertuigen. De financiële structuur van het afbetalingswezen in België gaat aldus in dat opzicht gelijkenis vertonen met de Amerikaanse structuur. Die ontwikkeling is des te belangrijker daar een groeiende tussenkomst van de banken over het algemeen een verlaging van de aangerekende rente en vergoedingen tot gevolg heeft.

Ingedeeld naar de aard van de gefinancierde goederen is 36,2 pCt. van de kredieten bestemd voor de verkoop van personenwagens, 23,2 pCt. voor de verkoop van huishoudartikelen en 16,7 pCt. voor de verkoop van grote en kleine vrachtwagens. Gemiddeld werd een kassastorting van 28,7 pCt. verricht, hetgeen er op wijst dat ook zonder reglementering de kredietgevers en verkopers een zekere tucht onderhouden, die in de eerste plaats hun eigen bedrijf ten goede komt. Bij de verkoop van autovoertuigen schommelt de looptijd der kredieten over het algemeen tussen 13 en 24 maanden, bij de verkoop van textielproducten tussen 3 en 12 maanden, terwijl bij de verkoop van huishoudapparaten de duur van de kredieten zeer uiteenlopend is.

Wat de structuur van het afbetalingskrediet betreft, zij er nog op gewezen dat het uitstaand kredietbedrag slechts bij vier gespecialiseerde instellingen meer dan fr 100 miljoen bereikte en bij zeven instellingen tussen fr 50 en fr 100 miljoen lag, hetgeen reeds op een zekere centralisatie wijst. Volgens verschillende getuigenissen zouden de grote financieringsinstellingen meer financiële en sociale tucht aan de dag leggen dan sommige kleine maatschappijen.

DUITSE BONDSREPUBLIEK

1. Wetgeving.

Zoals in de meeste andere economisch ontwikkelde landen, heeft ook in Duitsland de verkoop op afbetaling reeds vóór de eerste wereldoorlog zijn intrede gedaan. Enkele warenhuizen namen hierin het initiatief en ook sommige producenten die met sterke Amerikaanse mededinging te kampen hadden.

De enige bestaande wet betreffende het afbetalingswezen kwam reeds op 16 Mei 1894 tot stand met het doel de verbruikers tegen al te strenge clausules van sommige afbetalingsovereenkomsten te beschermen. De wet beperkt aanzienlijk de vrijheid van kopers die weinig met het zakenleven ingewijd zijn, terwijl daarentegen personen die in het handelsregister ingeschreven zijn de bescherming van de wet niet mogen inroepen, omdat de wetgever veronderstelde dat ze een grotere ervaring op dat gebied bezitten en zich geen overdreven contractuele

(1) *Statistisch Bulletin*, uitgegeven door het Nationaal Instituut voor de Statistiek, November 1954, blz. 1634-1641.

verplichtingen zullen laten opdringen. De wet van 1894 was op verzoek van de zakenwereld zelf uitgevaardigd.

Ze verbiedt voor de verkoop op afbetaling de keuze van een andere wettelijke vorm dan de verkoop, waarbij meer in het bijzonder het leencontract bedoeld werd. In de voorafgaande jaren waren immers veel verkopen, vooral van meubelen, in de vorm van een leencontract afgesloten waarbij de handelaar van de minste fout van de ontleners gebruik maakte om na een reeks betalingen de meubelen terug te nemen. Andere schikkingen van de wet stellen de terugneming van het verkochte product gelijk met de uitoefening van het recht tot verbreking van de verkoop; in geval van ontbinding van de overeenkomst moeten de wederzijdse prestaties opnieuw evenredig verdeeld worden. De rechterlijke overheid kan al te strenge strafbepalingen van de overeenkomsten verzachten.

Die wet is nog steeds van kracht. Daar echter de hedendaagse financieringsinstellingen in 1894 nog niet bestonden, heeft men er lang over getwist of de wet eveneens op hun verrichtingen toepasselijk was. Op 9 October 1951 heeft het Federaal Gerechtshof die twistvraag ten voordele van een toepassing van de schikkingen der wet beslecht, waardoor de bedrijvigheid der financieringsinstellingen thans met meer risico gepaard gaat. Zulks geldt vooral die instellingen die zich met de financiering van de verkoop van autovoertuigen bezighouden, want hun cliënteel omvat hoofdzakelijk vervoersondernemingen die niet in het handelsregister ingeschreven zijn en derhalve de toepassing van de wet kunnen inroepen, hoewel ze uit hoofde van hun beroepsbedrijvigheid over het algemeen een voldoende handelservaring opgedaan hebben om te kunnen oordelen over de verplichtingen welke ze aangaan.

Hoewel geen andere wetgeving uitgevaardigd werd, dient toch vermeld dat sinds Juli 1953 een bijzondere vergunning van de bankcontrole nodig is om de indirecte financiering te mogen uitoefenen.

Reeds in 1938 had de Reichswirtschaftskammer een wetsvoorstel uitgewerkt om de leemten van de wet van 1894 aan te vullen. Dat voorstel bepaalde dat de verkoper de kosten voortvloeiende uit de financiering der afbetalingsverrichtingen niet meer in zijn algemene kosten zou mogen opnemen; hierdoor wilde men vermijden dat de contantkoper een gedeelte van die financiering zou moeten bekostigen. Daar de kredietnemers voortaan de totale last van de afbetalingskredieten zouden moeten dragen, voorzag het wetsvoorstel de beperking van die kosten tot een minimum-bedrag. Tevens werd een minimum-kassastorting van 10 pCt. voorgesteld en een maximum-looptijd van 24 maanden. De Minister van Economische Zaken zou bevoegdheid krijgen het percentage van de kassastorting en de kredietduur te wijzigen volgens de algemene economische toestand. Ware dat wetsvoorstel op dat ogenblik aangenomen geweest, dan zou Duitsland vóór de Verenigde

Staten van de controle op de verkoop op afbetaling een instrument tot conjunctuurregulering gemaakt hebben.

Ook in de jongste maanden werden andere voorstellen overwogen, maar tot een nieuwe wetgeving kwam het tot dusverre niet. Opvallend is dat de bestrijding van de verkoop op afbetaling in de laatste jaren vooral uitgaat van een grote handelsfirma die om reden van mededinging die verrichtingen niet met een goed oog ziet.

2. Structuur en omvang van de verrichtingen.

Gespecialiseerde financieringsinstellingen werden eerst van 1926 af opgericht naar Amerikaans voorbeeld en ten dele ook met Amerikaans kapitaal, zowel voor de financiering van duurzame verbruiksgoederen als van dagelijkse verbruiksartikelen. De twee krediettypes die we ook in andere landen terugvinden kwamen in die jaren tot stand onder de benaming Berlijns systeem en Königsbergs systeem: in het eerste geval gaat het om indirecte financiering waarbij de kredietinstelling niet rechtstreeks met de koper in verbinding staat, terwijl in het tweede geval de kredietinstelling rechtstreeks met de cliëntkoper handelt en met hem de afsluiting en de uitvoering van de overeenkomst regelt. Het maatschappelijk kapitaal van deze laatste instellingen wordt door de kleinhandelaars zelf verstrekt, terwijl de nodige herfinancieringsmiddelen bij de banken ontleend worden. Het Königsbergs stelsel werd naderhand door de zogenaamde « ABC »-maatschappijen (Angestellten und Beamten-Waren-Credit-Gesellschaften) overgenomen.

Naast die kredietinstellingen hebben talrijke gas- en electriciteitsbedrijven speciale verkoopafdelingen voor afbetalingsverrichtingen gevestigd.

Tijdens de tweede wereldoorlog hebben de financieringsmaatschappijen hun bedrijvigheid stopgezet en slechts een klein aantal onder hen konden na de geldsanering het hoofd opnieuw boven water steken. Daarnaast kwam een reeks nieuwe instellingen tot stand — ze zijn thans 120 in getal —, zulks dikwijls op initiatief van de kapitaalbezitters van de vooroorlogse instellingen. De groeperingen van kleinhandelaars, opgericht op plaatselijke grondslag of op een beroepsbasis, zijn thans betrekkelijk talrijker dan vroeger.

Daarnaast heeft ook de tussenkomst van andere instellingen, zoals de spaarkassen en de girocentrales, grote uitbreiding genomen. Na de gespecialiseerde instellingen nemen de spaarkassen zelfs de eerste plaats in wat de omvang der kredietverlening betreft; ze komen vooral tussenbeide in de verkoop van meubelen, duurzame verbruiksgoederen en uitrustingsgoederen. In tegenstelling met de financiële structuur van het afbetalingswezen in de Verenigde Staten en België, is de rechtstreekse tussenkomst van de handelsbanken betrekkelijk gering.

De gespecialiseerde financieringsinstellingen hebben herfinancieringsmoeilijkheden gekend, te meer daar de Duitse geld- en kapitaalmarkt na de munt-hervorming slechts geleidelijk terug in evenwicht kwam. De houding van de centrale bank als lener in laatste instantie kreeg aldus een zeer grote betekenis. In het raam van het programma voor kredietbeperking heeft de Bank Deutscher Länder echter, met ingang van 15 Maart 1951, de aankoop van wissels, getrokken uit hoofde van afbetalingsverrichtingen, geweigerd. Op 1 October 1952 heeft ze beslist een zekere bijdrage te leveren, die niettemin binnen strenge grenzen blijft. Van die datum af wil ze in de herfinanciering tussenbeide komen, indien de verkochte voorwerpen duurzame productiegoederen zijn en het afbetalingskrediet niet langer dan drie maanden meer te lopen heeft; is dat krediet vertegenwoordigd door verschillende wissels die maandelijks vervallen, dan kunnen de laatste drie wissels door de centrale banken aangekocht worden.

Van October 1954 af, betoont de Bank Deutscher Länder zich een weinig ruimer en laat ze ook de wissels, die de laatste drie maanden van het krediet voorafgaan, tot het herdisconto toe. Toch heeft ze daarbij te kennen gegeven dat de herfinanciering van wissels getrokken uit hoofde van verkopen op afbetaling niet zonder meer mag vergemakkelijkt worden: ze heeft de uitbreiding van haar tussenkomst afhankelijk gesteld van de voorwaarde dat de kopers ten minste 40 pCt. van de koopprijs contant betalen en het overschot binnen de 24 maanden.

Over de omvang van het afbetalingskrediet publiceert de centrale bank een maandelijks statistiek die betrekking heeft op de kredieten verstrekt door de gespecialiseerde instellingen, met uitsluiting van de kredieten verleend door organismen waarvan de bedrijvigheid in het afbetalingswezen slechts een gedeelte van hun gezamenlijke bedrijvigheid uitmaakt (handelsbanken, spaarkassen, girocentrales), door financieringsinstellingen gehecht aan sommige industriële ondernemingen en door de kleinhandel op rechtstreekse wijze. Het aantal gespecialiseerde financieringsinstellingen steeg van 92 op het einde van 1952 tot 102 op het einde van 1953 en tot 119 op het einde van October 1954; hun uitstaande kredietbedrag vermeerderde op dezelfde tijdstippen van DM 602,6 miljoen tot DM 793,8 miljoen en DM 935,2 miljoen. We mogen aannemen dat het gezamenlijk uitstaande afbetalingskrediet omstreeks het midden van 1954 een weinig boven DM 2 miljard lag, d.i. fr 506 per inwoner, vergeleken bij fr 6.680 in de Verenigde Staten en fr 623 in België. Volgens ramingen van het Wirtschaftsverband Teilzahlungsbanken zouden in de loop van 1953 de afbetalingsverrichtingen van de gespecialiseerde instellingen DM 912 miljoen bereikt hebben, die van de spaarkassen en handelsbanken DM 842 miljoen en de rechtstreekse financiering door verkopers DM 326 miljoen, d.i. samen nagenoeg 5 pCt. van de jaarlijkse kleinhandelsomzet.

Tijdens de jongste maanden hebben de betrokken instellingen herhaaldelijk aangedrongen opdat ruimere financiële middelen voor het afbetalingswezen zouden beschikbaar gesteld worden; hoewel het Ministerie van Economische Zaken aan dat verzoek een zekere steun verleende, blijft de centrale bank zich zeer omzichtig betonen, zoals uit de hierboven vermelde criteria van haar tussenkomst blijkt.

FRANKRIJK

1. Wetgeving.

Bezit Frankrijk geen wetgeving die voor de afbetalingsverrichtingen en -instellingen in hun geheel een samenhangend juridisch statuut of controle-apparaat scheidt, dan kan toch niet gezegd worden dat de kredietverlening op afbetaling er volledig vrij geschiedt. Verschillende wetten en reglementeringen regelen sommige uitzichten van het afbetalingsbedrijf of de afbetalingsverrichtingen. Belangrijkst zijn de wet van 13 Juni 1941 betreffende de reglementering en de organisatie van het bankiersberoep en die van 14 Juni 1941 betreffende de reglementering en de organisatie van de beroepen die met het bankiersberoep samenhangen.

De eigenlijke financieringsinstellingen moeten zich, in toepassing van de wetten van 1941, bij de Conseil National du Crédit laten registreren; die registratie stemt overeen met de inschrijving welke de banken moeten nemen. De belangrijkheid van die wet ligt hierin dat de Conseil National du Crédit de registratie kan weigeren wanneer de betrokken financiële instelling niet aan bepaalde criteria voldoet. In een brief van 12 Juli 1949, gericht aan de Minister van Financiën en van Economische Zaken, heeft de Gouverneur van de Banque de France, Vice-President van de Conseil National du Crédit, die criteria nader omschreven. Instellingen welke de financiering van de verkoop op afbetaling van verbruiksgoederen op het oog hadden, werden op dat ogenblik geweigerd; zelfs voor de financiering van aankopen van uitrustingsgoederen maakte de geldoverheid tijdelijk voorbehoud omdat een nieuwe wet nopens de waarborgen van de verkoper in voorbereiding was (de wet van 18 Januari 1951 waarover we het verder hebben); bovendien werd de registratie van nieuwe instellingen afhankelijk gemaakt van het bezit van een kapitaal van ten minste Ffr 20 miljoen. Wat de reeds bestaande instellingen betreft, werd beslist dat de Banque de France hen er ter gelegenheid van herdiscontoverrichtingen zou toe aanzetten hun kapitaal desgevallend te vermeerderen.

Bij besluit van 20 Mei 1954 heeft de Commissie voor de Bankcontrole, in toepassing van de wet van 14 Juni 1941, beslist het minimum-kapitaal van de financiële instellingen, waarvan hierboven sprake, vast te stellen op Ffr 50 miljoen voor de naamloze vennootschappen en de vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid en op Ffr 10 miljoen

voor de andere instellingen; beide bedragen worden op Ffr 25 en Ffr 5 miljoen teruggebracht voor die instellingen die slechts één of twee permanente bedrijfszetels hebben. Voor de reeds geregistreeerde instellingen heeft de maatregel van 20 Mei 1954 slechts uitwerking met ingang van 1 Juli 1955.

Daarenboven heeft de Banque de France, handelend voor rekening van de Conseil National du Crédit, op 28 Juli beslist dat de instellingen voor financiering van verkopen op afbetaling er toe gehouden zijn een gedrukt barema met hun tarieven te publiceren. Het bedrag der verplichtingen die ze aangaan mag op geen enkel ogenblik tienmaal het samengevoegd bedrag van hun kapitaal en reserves overschrijden. Het krediet verleend aan de cliënt mag 80 pCt. van de contantprijs van het voorwerp dat hij op afbetaling koopt niet overtreffen; de maximum-looptijd van het krediet werd op 18 maanden vastgesteld. Het toezicht van de Banque de France blijft echter praktisch beperkt tot de instellingen waaraan ze herdiscontokrediet verleent.

Terwijl de eigenlijke financieringsinstellingen verplicht zijn zich aan de voorwaarden van de registratie te onderwerpen vooraleer ze hun bedrijvigheid kunnen aanvatten, moeten de financieringsmaatschappijen opgericht door handelaars slechts een aangifte van hun bedrijvigheid doen. Opdat die aangifte ontvankelijk zou zijn moet de financieringsmaatschappij opgericht zijn door handelaren, is het vereist dat haar bedrijvigheid tot de aangesloten handelaren beperkt blijft en mag er geen wanverhouding bestaan tussen de deelneming in het maatschappelijk kapitaal van een handelaar en zijn aandeel in het zakencijfer van de maatschappij. Zijn die voorwaarden niet vervuld, dan valt de maatschappij in de groep der eigenlijke financieringsinstellingen en moet ze zich bij de Conseil National du Crédit laten registreren.

Samenvattend kunnen we in verband met de wetten van 13 en 14 Juni 1941 dus zeggen dat een rechtstreekse kredietverlening door de verkoper op afbetaling zelf zonder wettelijke formaliteit geschiedt; indien de verkoop gefinancierd wordt door een afzonderlijke financiële instelling moet deze een inschrijving als bank nemen indien ze afbetalingskrediet verleent door middel van kapitaal voortkomend van het publiek; ze moet in dat geval voldoen aan al de wettelijke verplichtingen die de banken opgelegd worden; verstrekt ze daarentegen krediet met geldmiddelen die niet van het publiek komen, dan moet ze zich als eigenlijke financieringsinstelling laten registreren en aan de voorwaarden van de registratie voldoen; indien tenslotte de verkoop gefinancierd wordt door een instelling die juridisch van de verkoper onderscheiden is maar waarop deze laatste contrôle uitoefent, volstaat het zonder meer een aangifte van bedrijvigheid te doen. We hebben hierboven van deze laatste groep instellingen een meer nauwkeurige omschrijving gegeven.

Andere wetten scheppen sommige juridische waar-

borgen ten voordele van de kredietverkoop en de kredietverlening. Wanneer we die wetten in chronologische orde in ogenschouw nemen, moeten we vooreerst stilblijven bij de zogenaamde wet Malingre van 29 December 1934 die, bij de verkoop op afbetaling van autovoertuigen, ten voordele van de verkoper een waarborg voorziet in de aard van de Amerikaanse « chattel mortgage ». Daartoe is het vereist dat een contract opgemaakt wordt en de verkoper zijn schuldvordering laat inschrijven in een register op de bevoegde Departementsprefectuur. Het voorrecht van de verkoper op het verkochte goed blijft niettemin achter dat van de Schatkist en van de Maatschappelijke Zekerheid. Opdat een afbetalingsverkoop van de toepassing der wet van 1934 zou kunnen genieten, mag het toegekend krediet de twee derden van de waarde van het verkochte voertuig niet overtreffen en moet het terugbetaald worden in gelijke maandelijke aflossingen met een gezamenlijke duur van 9 tot 12 maanden of uitzonderlijk van 15 tot 18 maanden in geval van transportvoertuigen. Op 2 November 1941 werd de toepassing van de wet uitgebreid tot de verkoop op afbetaling van landbouwtractoren.

Bij decreet van 30 September 1953 werd de wet Malingre, die alleen betrekking had op de verkoop op krediet, ook toepasselijk gemaakt op de lening bestemd voor de aankoop van autovoertuigen, landbouwtractoren, motorfietsen en aanhangwagens. Het verkoop- of leencontract moet in de vorm van een onderhandse acte opgemaakt worden.

Een wet van 18 Januari 1951 betreffende de inpandgeving van materieel en uitrustingsgoederen, die een soort van roerende hypotheek instelt, komt eveneens aan het afbetalingswezen ten goede. In toepassing van die wet kunnen het bedoelde materieel en de uitrustingsgoederen ten voordele van de verkoper of van de geldschieder gewaarborgd worden door een pand dat tot de verkochte goederen beperkt blijft en de betaalde hoofdsom en twee jaar interesten dekt; de te vervullen formaliteiten worden in de wet nader omschreven. Op te merken valt dat deze waarborg, in tegenstelling met die van de wet Malingre, het voorrecht van de Schatkist en van de Maatschappelijke Zekerheid voorafgaat. Een decreet van 30 September 1953 brengt aan de hier besproken wet geringe wijzigingen aan.

Sedert 1953 was de verkoop op afbetaling en de hiermee gepaard gaande kredietverlening het voorwerp van speciale studies. De Conseil Economique bracht op 9 Juni 1953 die kwestie op de dagorde zijner besprekingen, maar een algemene wettelijke reglementering werd tot dusverre nog niet uitgevaardigd.

2. Structuur en omvang van de verrichtingen.

De financiële structuur van het afbetalingswezen in Frankrijk vertoont enkele eigenaardigheden waardoor het van het algemeen schema dat we in de meeste landen terugvinden in sommige opzichten

afwijkt. Voor een beter overzicht zullen we die meer specifieke verschijnselen in hun algemeen kader terugplaatsen.

Naast de rechtstreekse financiering door de zelfstandige verkoper vinden we ook in Frankrijk verkoopafdelingen welke door industriële firma's opgericht werden voor de verkoop op afbetaling hunner producten; het gaat hier om een vorm van rechtstreekse financiering, want die afdelingen werken uitsluitend met kapitaal verstrekt door de nijverheidsonderneming waaraan ze verbonden zijn. Tot dezelfde financieringsmethode behoren de afbetalingsverrichtingen van grootwarenhuizen.

Meer kenmerkend zijn de zogenaamde « Unions économiques », opgericht door een groep van handelaren met het oog op de financiering van hun eigen afbetalingsverkoop; de aangesloten handelaren moeten tot het gemeenschappelijke fonds bijdragen in verhouding tot het bedrag hunner verkopen op afbetaling. Die maatschappijen financieren de verkoop op afbetaling van verbruiksgoederen (meubelen, kleding, enz.) over het algemeen door middel van aankoopbons welke door de aangesloten handelaren in betaling ontvangen worden en aan de kopers afgeleverd worden mits een gedeeltelijke storting in speciën, terwijl het saldo betaalbaar blijft door wissels, waarvan de vervaldag over verschillende maanden verspreid ligt.

Er werd lang over getwist of de bedrijvigheid van de « Unions économiques » onder toepassing van de wetten van Juni 1941 valt en of ze aan de verplichting tot registratie onderworpen zijn. Op 3 Maart 1953 werd die kwestie beslecht volgens de criteria die we hierboven in verband met de toepassing van de wet van 1941 gegeven hebben.

Anderzijds bestaan zogenaamde maatschappijen voor wederzijdse borgtocht (sociétés de caution mutuelle), die aan de wissels, ondertekend door de aankopers, hun waarborg hechten, waardoor ze gemakkelijker voor de herfinanciering verhandelbaar worden. Evenals de « Unions économiques » zijn die maatschappijen opgericht door een samenwerking van handelaren, industriëlen of ambachtslieden. Ze bezitten een bijzonder wettelijk statuut: krachtens een ordonnantie van 20 Juni 1945 is hun werking aan een uitgebreid toezicht onderworpen, terwijl anderzijds een decreet van 19 Mei 1951 hun oprichting van een voorafgaande goedkeuring afhankelijk maakt. Sedert 1953 hebben de maatschappijen voor wederzijdse borgtocht grote uitbreiding genomen.

Naast de rechtstreekse financiering in haar verschillende vormen, zijn financiële instellingen in de indirecte financiering bedrijvig volgens de algemeen toegepaste methodes; over de wetgeving waaraan ze onderworpen zijn hadden wij het hierboven.

Tenslotte blijft een nieuwe vorm van verbruikskrediet, het zogenaamde « crédit social », te vermelden. De partijgangers van die nieuwe formule gingen uit van de vaststelling dat de koper over een koopkracht beschikt dank zij zijn beroepsbedrijvig-

heid, en dat het ook uit dien hoofde is dat hij over krediet moet beschikken. Vandaar wordt voorzien dat de onderneming, waar de koper werkzaam is, haar waarborg verleent aan de kredietaanpak van deze laatste, hetzij rechtstreeks door het aanleggen van een algemene waarborgrekening die op het einde van het boekjaar afgesloten wordt, hetzij door bemiddeling van de volksbanken. Het is nog te vroeg om over het welslagen van deze vorm van waarborgverlening te oordelen. Zijn ontwikkeling werd enigszins geremd omdat het aval van de werkgever niet volstond opdat het papier, getrokken uit hoofde van die verrichtingen, tot het herdisconto van de centrale bank zou toegelaten worden.

De Banque de France komt als lener in laatste instantie niet op algemene wijze in de financiering van de verkoop op afbetaling tussenbeide. In 1953 aanvaardde ze tot het herdisconto in beginsel slechts de wissels getrokken uit hoofde van de verkoop van autovoertuigen bestemd voor de bedrijfsuitrusting, en dan nog bleef haar tussenkomst tot de laatste drie maanden van het krediet beperkt. Het blijkt dat de Banque de France zich sedertdien enigszins ruimer betoont, maar ze eist niettemin dat de kredietinstellingen, waarmee ze verrichtingen doet, hun afbetalingskrediet verstrekken volgens streng bepaalde criteria en met voldoende waarborgen.

Over de omvang van het uitstaande afbetalingskrediet in Frankrijk zijn noch nauwkeurige cijfers, noch betrouwbare algemene ramingen bekend. Men neemt aan dat 30 pCt. van de verkopen van autovoertuigen op krediet geschieden; het in die verkopen belegde krediet zou ongeveer Ffr 50 milliard bereiken, hetgeen vergeleken bij de cijfers van andere landen een betrekkelijk geringe som is.

GROOT-BRITANNIE

1. De wetgeving en reglementering.

Hoewel in Groot-Brittannië de vroegste gevallen van huurkoop (hire-purchase) tot in de eerste helft van de vorige eeuw teruggaan, heeft de wetgever slechts kort vóór de tweede wereldoorlog een regeling getroffen die de belangen van de betrokken partijen, en in de eerste plaats die van de huurkoper, tracht te vrijwaren. In de jongste jaren kwam een aanvullende reglementering met overwegend financiële en economische oogmerken tot stand.

Het verbruikskrediet heeft in Groot-Brittannië niet hetzelfde gunstig klimaat gevonden als in het andere Angelsaksische land over de Oceaan. Moeilijk te verklaren traditionele motieven met sociale inslag en de bezorgdheid om aan het rechtstreeks productiekrediet de voorrang te schenken, speelden hierin een rol. De lange oorlogsinspanning, de verbruiksbeperking tijdens de herstelperiode na het einde der vijandelijkheden en, tenslotte, de strijd tegen de inflatie tijdens de jongste jaren hebben vanzelfsprekend op de kredietverlening voor financiering van verkopen op afbetaling remmend gewerkt.

Bij ontstentenis van elke vorm van wettelijke bescherming, gaf de verkoop op afbetaling aanleiding tot de gewone reeks misbruiken die we ook elders terugvinden en die bijna steeds de meest zwakke partij, namelijk de koper, treffen. De wetgever heeft er aanvankelijk vooral aan gedacht de voornaamste sociale misbruiken uit te roeien door de « hire-purchases » een bijzonder juridisch statuut te schenken.

De wet van 1938 treft drie schikkingen, waarvan de eerste veruit de belangrijkste is :

1°) Van het ogenblik af dat de koper een derde van de prijs betaald heeft, kan de verkoper, hoewel hij tot de laatste betaling eigenaar blijft van het verkochte goed, dit laatste niet meer terugnemen zonder een rechterlijke beslissing. De rechtbank beschikt over ruime bevoegdheid om, volgens de omstandigheden van elk geval, een regeling te treffen die met de belangen van beide partijen rekening houdt. Voortaan echter is de koper beschermd tegen een contractuele sanctie die vaak niet in juiste verhouding staat tot de tekortkoming die hij beging.

2°) Met de bedoeling de koper een juist inzicht te geven in de contractuele verplichtingen die hij op zich neemt, moet het contract van de huurkoop uitdrukkelijk melding maken van de aard en de contantprijs der verkochte goederen, de spreiding der betalingen en de totale som die uiteindelijk betaald wordt.

3°) De koper kan aan de overeenkomst een einde stellen mits betaling van de helft der verschuldigde som.

De wet van 1938 was evenwel slechts toepasselijk zolang het bedrag van de huurkoop een bepaalde som niet overschreed : £ 50 voor motorvoertuigen en wagons, £ 500 voor vee en £ 100 voor alle andere goederen. De wet is bovendien toepasselijk op alle eigenlijke kredietverkoop die beneden de hierboven vermelde plafonds blijven maar £ 5 overtreffen.

Het spreekt vanzelf dat na enkele jaren die bedragen niet meer in overeenstemming waren met de werkelijke prijsstructuur. Niettemin bleef de wet ruim toegepast, ook wanneer de afgesloten overeenkomsten buiten de in 1938 vastgestelde grenzen vielen.

In 1954 heeft de wetgever deze anomalie verholpen door de maximum-bedragen te brengen op £ 1.000 voor het vee en £ 300 voor alle andere goederen. Overeenkomsten die boven deze bedragen blijven zijn niet onwettelijk, doch de koper geniet niet de bescherming van de « Hire-Purchase Act ».

Naast de algemene bescherming van de koper werd sedert de oorlogsjaren meer en meer de nood gevoeld aan een reglementering die op de vrijwaring van de openbare economische belangen was afgestemd. De oorlog schiep een schaarste aan allerlei verbruiksgoederen met de daaraan verbonden drukking op de prijzen. Anderzijds moest het verbruik tot een minimum beperkt blijven opdat de productiekrachten zoveel mogelijk voor de oorlogsinspanning zouden vrijkomen. De dubbele bezorgdheid om

de prijzen en om de verbruiksbeperking leidde tot de instelling van een algemene prijscontrole, waarin ook de kredietmarge, de kassastorting en de looptijd van de verkopen op afbetaling begrepen werden. Het ware immers gemakkelijk geweest de controle van de contantprijzen te omzeilen door hoge interesten en kosten aan te rekenen bij de verkoop op krediet.

In April 1953 werden de laatste maatregelen van die algemene prijscontrole afgeschaft en kwam meteen ook een einde aan het toezicht op de kredietmarges bij de verkoop op afbetaling.

Middelerwijl had de « Board of Trade » een meer specifieke regeling uitgevaardigd die gelijkenis vertoont met sommige punten van de controle welke op dat ogenblik in de Verenigde Staten van kracht was.

Met ingang van 1 Februari 1952 moest bij elke verkoop op afbetaling van een reeks verbruiksgoederen of huishoudartikelen een aanbetaling of kassastorting van ten minste 33,3 pCt. verricht worden, terwijl anderzijds de duur van het krediet 18 maanden niet mocht overschrijden; voor moto's en rijwielen werd een minimum-aanbetaling vastgesteld van 25 pCt. en een maximum-kredietlooptijd van 12 maanden.

Het reglement van de « Board of Trade » bepaalde daarenboven dat de overeenkomsten van verkoop op afbetaling uitdrukkelijk melding moeten maken van de aard der goederen, de contantprijs en van het bedrag der termijnbetalingen.

In de loop der volgende maanden werden aan deze regeling een drietal wijzigingen van ondergeschikt belang aangebracht (1).

Naast het toezicht uitgeoefend door de « Board of Trade », is ook de financiële overheid in de financiering van de kredietverlening op afbetaling tussen beide gekomen. Reeds in 1947 drong de Bank of England er op aan dat de banken hun kredietverlening aan de « hire-purchases » niet zouden uitbreiden. In een brief van 7 December 1951 gaf de Kanselier van de Schatkist op meer concrete wijze te kennen dat slechts beperkte geldmiddelen voor die vorm van kredietverlening mochten beschikbaar gesteld worden. Enkele weken later kregen de banken opdracht hun voorschotten aan de financieringsinstellingen met 10 pCt. te verlagen.

Het « Capital Issues Committee », dat voor een gepaste bevrediging der investeringsbehoeften moet waken, heeft zijnerzijds in December 1951 vanwege de Kanselier der Schatkist richtlijnen ontvangen om de uitgifte van leningen of kapitaalverhogingen ten belope van meer dan £ 50.000 per jaar door de financieringsinstellingen te beletten.

Die dubbele reglementering is slechts twee en een half jaar van kracht gebleven. De schikkingen van

(1) The Hire Purchase and Credit Sales Agreements (Control) (Amendment) Order, S. I. 1952 n° 724.

The Hire Purchase and Credit Sales Agreements (Control) (Amendment n° 3) Order S.I. 1953 n° 652.

The Hire Purchase and Credit Sales Agreements (Control) (Amendment n° 4) Order S.I. 1953 n° 1264.

de « Board of Trade » nopens de aanbeting en de looptijd der kredieten werden afgeschaft op 13 Juli 1954, en die betreffende de beperking der financieringsmiddelen op 19 Augustus; maar de Kanselier der Schatkist heeft er bij die gelegenheid niettemin bij de Voorzitter van het « Capital Issues Committee » op aangedrongen dat de kredietverlening aan de verkopen of afbetaling geen buitensporige omvang zou mogen nemen.

Voor die verandering in de houding van de regering zijn twee oorzaken aan te wijzen. Vooreerst is sedert 1951 een algemene kentering in de financiële toestand ingetreden, bij zoverre dat in 1954 geen rechtstreeks inflatiegevaar meer bestond. Bovendien was op dat ogenblik de algemene « boom » van de Korea-oorlog sedert vele maanden beëindigd en een zekere heropleving van de verkoop in de groot- en kleinhandel kwam niet ongelegen.

Anderzijds was de overheid tot de bevinding gekomen dat de reglementering van 1952 vele deuren open liet waarlangs de handel en de financieringsinstellingen aan de contrôle konden ontsnappen. Wat het toezicht van de « Board of Trade » op de aanbeting en de looptijd der kredieten betreft, werden verschillende verrichtingen op afbetaling afgesloten in de vorm van « Rental Agreements », waarbij de cliënt voor onbepaalde duur het door hem gewenste product huurt terwijl degene die het afstaat eigenaar blijft. Na verloop van een zekere tijd wordt het huurgeld afgeschaft of tot een uiterst lage forfaitaire som verminderd. In dit laatste geval is de « Board of Trade », welke tegen die overeenkomsten opkwam, door de rechtbanken in het ongelijk gesteld. Verrichtingen die in feite verkopen op afbetaling zijn, maar zich in een andere juridische vorm voordeden, vielen aldus buiten de reglementering.

Wat de beperking der financieringsmiddelen betreft, waren de middelen om hieraan te ontsnappen nog meer opvallend. Vooreerst had de contrôle van het « Capital Issues Committee » slechts betrekking op de grote instellingen met een kapitaal van meer dan £ 50.000. Doch, in de laatste jaren, is een zwerm van kleine instellingen opgericht die zich vrij op de geld- en kapitaalmarkt konden bewegen.

De grote instellingen die geen leningen meer op de markt konden plaatsen, hebben er naar gestreefd op een andere wijze geldmiddelen aan te trekken, hetzij in de vorm van deposito's, hetzij door een beroep op de markt van het kort krediet of op banken en verzekeringsinstellingen. Voor de banken die hun voorschotten voor de financiering op afbetaling met 10 pCt. moesten verlagen, was het trouwens niet altijd mogelijk de juiste bestemming van hun voorschotten na te gaan.

2. Structuur en omvang van de verrichtingen.

In haar grote lijnen wijkt de structuur der verrichtingen niet af van het algemeen schema dat we in de meeste andere landen aantreffen. Wijzen we er slechts op dat de tussenkomst der banken betrekke-

lijk gering is, althans in vergelijking met de toestand in de Verenigde Staten, hoewel hierin thans een kentering valt waar te nemen. In de jongste maanden nemen ook de gespecialiseerde financieringsinstellingen uitbreiding.

Op het gebied van de verzekering der verrichtingen is onlangs voor de afzonderlijke handelaren een verbetering ingetreden. Voortaan vinden ook zij de mogelijkheid om de verkopen, die ze met eigen middelen financieren, bij een kredietverzekeringsmaatschappij te verzekeren. Voorheen konden alleen de financieringsinstellingen op die faciliteit aanspraak maken.

In sommige gevallen komt de Bank of England in laatste instantie in de financiering tussenbeide: wissels getrokken door gespecialiseerde financiële instellingen op banken of accepthuizen komen voor discontering bij de centrale bank in aanmerking, indien de gewone voorwaarden nopens de standing van de betrokken partijen vervuld zijn. Niettemin worden die wissels als binnenlands papier beschouwd en worden derhalve slechts in beperkte mate opgenomen.

Nu elke officiële reglementering afgeschaft is, afgezien van de « Hire-Purchase Act », gaan van particuliere zijde initiatieven uit om de handel op afbetaling te saneren. Grote vertegenwoordigende verenigingen van de pers hebben in overleg met verschillende dagbladen besloten dat aankondigingen betreffende verkopen op afbetaling slechts zullen geplaatst worden mits vermelding van, enerzijds, de contantprijs en, anderzijds, of wel het aantal afbetalingen of wel de gezamenlijke te betalen som. Ook de B.B.C. heeft zich bij die actie aangesloten.

Nopens de omvang van de verkopen op afbetaling is geen volledige statistiek beschikbaar. Wel publiceert de « Hire-Purchase Information Ltd. » maandelijks cijfers nopens het aantal afgesloten contracten voor auto's, moto's, nijverheids- en landbouwmachines, doch ook die cijfers zijn onvolledig, hoewel ze voor de motorvoertuigen wellicht 90 pCt. van de totale verkopen omvatten. Anderzijds verzamelt de « Radio and Television Retailer's Association » gegevens nopens de verkopen op afbetaling van radio's en televisietoestellen, die sedert kort bekendgemaakt worden.

In 1950 heeft de « Board of Trade » het gezamenlijk bedrag van de kredietverlening op afbetaling op £ 280 miljoen geraamd. Sedertdien namen die verrichtingen verder uitbreiding, vooral in de laatste maanden. Het blijkt thans dat alleen reeds het uitstaande bedrag voor de financiering van de verkoop op afbetaling van autovoertuigen dit jaar de £ 100 miljoen zal overtreffen. Het lijkt niet overduidelijk aan te nemen dat de gezamenlijke financiering van de verkopen op afbetaling einde Juni 1954 om en bij de £ 350 miljoen ligt. Dat geeft een bedrag van fr 963 per inwoner, hetgeen vergeleken met de omvang van die verrichtingen in de Verenigde Staten, een vrij geringe som is.

GROOTHERTOGDOM LUXEMBURG

1. De wet van 1937 en recente voorstellen.

Bij besluit van 28 April 1937 heeft de regering van het Groothertogdom de verkoop op afbetaling en de afbetalingswarenhuizen aan een reglementering onderworpen die aan deze betalingsvorm vrij strenge beperkingen oplegt. De wetgever beoogde, enerzijds, de economisch zwakkeren te beschermen tegen de gebeurlijke gevolgen van hun eigen onvoorzichtigheid en, anderzijds, ongewettigde concurrentiepraktijken uit te roeien. Tot de onwettige concurrentie behoren immers alle verkooppraktijken waardoor de koper op een dwaalspoor gebracht wordt nopens het uiteindelijk bedrag van de prijs of nopens de omvang zijner verplichtingen.

Volledigheidshalve heeft de wetgever er de voorkeur aan gegeven niet het afbetalingsbedrijf maar wel de afbetalingsovereenkomst te reglementeren. Niettemin heeft hij daarenboven een bijzondere controle op de afbetalingswarenhuizen ingesteld.

Onderstrepen we vooraf dat de wet van 28 April 1937 uitsluitend betrekking heeft op de verkoop van verbruiksgoederen; de contracten tussen handelaren alsmede elke verkoop van auto's, moto's, alle soorten machines of bedrijfsmaterieel vallen buiten de toepassing van de wet. Hetzelfde geldt ook voor de gewone kredietverkoop waarbij geen geregelde termijnbetalingen voorzien zijn. De gereglementeerde afbetalingsovereenkomsten moeten schriftelijk afgesloten worden en de contantprijs samen met het afbetalingsplan vermelden.

Ten einde woekerpraktijken tegen te gaan, heeft de wetgever maximum-tarieven voor de vergoedingen boven de contantprijs vastgesteld. De aangerekende vergoedingen mogen niet meer dan 1/2 pCt. per maand bedragen; in geval van verkoop van elektrische huishoudapparaten is dat percentage op 1 pCt. vastgesteld omdat hier financieringsinstellingen tussenbeide komen die niet van de handelswinst genieten. Het maximum aantal betalingstermijnen is in beide gevallen respectievelijk vastgesteld op 20 en op 30.

De publiciteit moet op uitdrukkelijke en ondubbelzinnige wijze van de contantprijs melding maken; de verkoopprijs op krediet mag eveneens vermeld worden mits toevoeging van het afbetalingsplan.

Overigens treft de wet verschillende schikkingen om de koper te beschermen tegen clausules waarvan op het ogenblik van de afsluiting der overeenkomst de juiste draagwijdte hem ontgaat. De verbreking van het contract of de eisbaarheid van vervroegde betalingen kan slechts bedongen worden wanneer de achterstallige betalingen twee termijnen overschrijden en ten minste 1/10^e van de gezamenlijke koopprijs bereiken; vereist is ook dat de schuldenaar, na ingebrekestelling, aan zijn verplichtingen blijft tekortkomen. De verkoper kan anderzijds niet willekeurig de verkochte zaak terugnemen in geval van

contractbreuk : hij moet het teruggenomen goed verkopen in het belang van de koper en na aftrekking zijner kosten de reeds gedane termijnbetalingen vergoeden. Eigendomsvoorbehoud kan niet contractueel voorzien worden indien de gezamenlijke termijnstortingen beneden de fr 250 blijven. De wetgever heeft de mogelijkheid uitgesloten door huurkoopovereenkomsten de reglementering te omzeilen. Hij beperkt tenslotte tot 1/10^e het gedeelte van de wedden en lonen dat door de verkoper mag in beslag genomen worden. Al die beschermingsmaatregelen ten gunste van de koper zijn van openbare orde en kunnen dus niet door particuliere overeenkomsten tegengegaan worden.

Naast de reglementering van de afbetalingsovereenkomst, treft de wet van April 1937 bijzondere regelingen voor de afbetalingswarenhuizen omdat volgens de wetgever de gevaren voor misbruiken daar groter zijn. Nieuwe afbetalingswarenhuizen mogen niet opgericht worden, ook niet door omvorming ener bestaande instelling, tenzij met een geschreven toelating van de Minister van Handel en Nijverheid. Evenmin mogen de reeds bestaande warenhuizen hun handelsbedrijvigheid tot andere takken uitbreiden : daarom moesten ze een omstandige lijst van hun verkoopartikelen aan de regering voorleggen. Die lijst mag geen luxeartikelen omvatten, maar de wet geeft geen klare omschrijving van dit laatste begrip. De afbetalingswarenhuizen moeten een speciaal register bijhouden waarin ze in chronologische orde hun afbetalingsverkoop met de voornaamste bijzonderheden inschrijven.

De wet van 1937 heeft bevrediging geschonken in die zin dat ze niet tot grote betwistingen aanleiding gaf, maar ze kwam de ontwikkeling van het afbetalingswezen niet ten goede. Reeds twee jaar later werd opnieuw een commissie ingesteld om de kwestie verder te onderzoeken. In 1953 heeft de commissie, waarin vertegenwoordigers van de handel en van de overheid van gedachten wisselden, haar werkzaamheden bespoedigd. Naast een verdere sociale bescherming van de kopers was het er vooral om te doen de toenemende concurrentie van Belgische afbetalingsmaatschappijen het hoofd te bieden en de Luxemburgse wetgeving aan te passen aan een gebeurlijke Belgische reglementering die op dat ogenblik nabij scheen.

De werkzaamheden van de commissie hebben op 19 November 1953 geleid tot een nieuw voorstel van wet dat volgende voorname wijzigingen aan de wetgeving van 1937 brengt : 1° het maximum-tarief voor de vergoedingen boven de contantprijs is vastgesteld op 1 pCt. voor de eerste twaalf maanden, 0,75 pCt. voor de volgende zes maanden en 0,50 pCt. voor de overige maanden; 2° een minimum-kassastorting van 15 pCt. is voorzien; 3° het aantal betalingstermijnen zal 24 niet mogen overtreffen; 4° alle cijfers der wet betreffende de vergoedingen, de kassastorting, de termijnen kunnen door eenvoudige administratieve beslissing gewijzigd worden.

Bovendien zal het toepassingsveld der wet enigszins ruimer zijn dan in 1937 : de auto's en moto's vallen niet meer expliciet buiten de wet, maar wel de verkoop van roerende goederen waarvan de contantwaarde fr 15.000 per stuk overschrijdt.

2. Financiering en omvang van de verrichtingen.

De verkoop op afbetaling heeft tot dusverre in het Groothertogdom niet dezelfde uitbreiding genomen als in België en Duitsland; de strenge beschikkingen van de wet van 1937 zijn hieraan zeker niet vreemd. Een eigen financiële structuur met gespecialiseerde instellingen is dan ook niet tot stand gekomen. Gewoonlijk geschiedt de financiering zo dat de verkoper op de koper geaccepteerde wissels trekt welke hij bij zijn plaatselijke bankier laat disconteren. Sommige firma's verkopen ook in samenwerking met Belgische financieringsinstellingen.

Statistische documentatie of ernstige ramingen nopens de omvang van de verkopen op afbetaling zijn niet voorhanden.

NEDERLAND

1. De wetgeving en reglementering.

Hoewel in Nederland de verkoop op afbetaling een minder hoge vlucht genomen heeft dan in enkele andere Europese landen, wijdde de overheid reeds in de dertiger jaren aan die vorm van verbruikskrediet een bijzondere aandacht. In 1930 stelde de regering een studiecmissie in, die twee jaar later een verslag uitbracht, o. m. bevattende twee ontwerpen van wet. Beide ontwerpen hebben op 23 April 1936 gevoerd tot een wettelijke regeling enerzijds van het afbetalingsbedrijf, anderzijds van de overeenkomst van koop en verkoop op afbetaling.

De eerste van beide wetten onderwerpt het afbetalingsbedrijf aan een vergunningsstelsel met het oog op de bestrijding der woekerpraktijken van leenvrouwen. Het bevoegd orgaan om de vergunningen af te leveren is de Kamer van Koophandel en Fabrieken van het gebied waarin de aanvrager woont; in geval van weigering blijft beroep bij de Minister van Economische Zaken mogelijk. De bijzondere doelstelling van de wet verklaart waarom een besluit van 10 September 1936 de grens, beneden dewelke het vergunningsstelsel toepasselijk is, slechts op f 50 stelt. De toepassing van de wet is dus binnen zeer beperkte grenzen gebleven en het hoeft geen betoog dat sedert de oorlog het plafond van f 50 alle praktische betekenis verloren heeft. Voegen we er echter aan toe dat de colporteurs op afbetaling steeds een vergunning nodig hebben, welke ook de bedragen van hun verrichtingen zijn.

De wet van 23 April 1936 tot regeling van de overeenkomst van koop en verkoop op afbetaling maakt een onderscheid tussen de zogenaamde een-

voudige koop en verkoop op afbetaling en de huurkoop, waarbij de eigendom niet eerder overgaat dan na volledige betaling van de verschuldigde sommen. Deze wet geeft van de overeenkomst een civielrechtelijke regeling die in het Burgerlijk Wetboek ingelast werd.

Alleen in geval van huurkoop is een schriftelijke overeenkomst voorgeschreven die duidelijk moet vermelden de totale koopprijs, het afbetalingsplan en de bedingen betreffende het voorbehoud en de overgang van eigendom. De wet bepaalt verder o. m. dat de man ten aanzien van zaken welke kennelijk de behoeften van de gemeenschappelijke huishouding betreffen, geen huurkoop mag aangaan zonder de schriftelijke medewerking van zijn vrouw. Andere artikelen van de wet regelen een reeks rechten en verplichtingen van koper en verkoper, waaronder we nog vermelden dat de koper zich vóór de vastgestelde datum van zijn schuld mag kwijten, in welk geval hij recht heeft op een vermindering overeenstemmend met 5 pCt. per jaar. Wanneer anderzijds de achterstallige betalingen een bepaald bedrag overschrijden, wordt het totaal saldo onmiddellijk eisbaar.

Indien het opzet zou bestaan de verkoop op afbetaling werkelijk te reglementeren, zijn de wetten van 1936 helemaal ontoereikend. Ze scheppen een juridisch statuut met sociale oogmerken, dat bovendien al te zeer de gewone verkoop op afbetaling verwaarloost ten voordele van de huurkoop.

Vooraf de woekerpraktijken van sommige verkopers of financiers waren met deze dubbele wettelijke regeling niet uit de weg geruimd. Vaak werden buitensporige vergoedingen aan de kopers op afbetaling aangerekend. Hiertegen heeft de overheid in Juli 1948 gereageerd met de uitvaardiging van de Prijzenbeschikking Verkoop op Afbetaling die op 1 October van dat jaar in werking is getreden.

Krachtens die beschikking mag de contantprijs met de volgende vergoedingen worden verhoogd, indien het afbetalingsplan schriftelijk is vastgesteld :

1) Indien het nog te betalen bedrag niet meer dan f 400 en de looptijd niet meer dan 18 maanden bedraagt mag een vergoeding van $\frac{3}{4}$ pCt. per maand van dat bedrag aangerekend worden voor rente en risico en $\frac{1}{3}$ pCt. per maand voor onkosten.

2) Indien het restantbedrag meer dan f 400 bedraagt of de looptijd boven de 18 maanden doch niet boven de 24 maanden ligt mag een vergoeding van $\frac{3}{4}$ pCt. per maand van het restantbedrag aangerekend worden voor rente en risico; anderzijds mogen de zegel-, incasso-, port-, en informatiekosten volgens vastgestelde tarieven in rekening gebracht worden.

3) Bij verkopen waarvan de looptijd 24 maanden overtreft moeten alle voorwaarden van het contract aangevraagd worden bij het Directoraat-Generaal voor de Prijzen.

Indien geen schriftelijke overeenkomst gesloten wordt mag slechts een vergoeding van 5 pCt. per

jaar aangerekend worden over het saldo van het nog te betalen bedrag, zoals dit telkenmale bedraagt vóór een betaling plaatsvindt.

Anderzijds stelt de prijzenbeschikking de vergoedingen vast welke mogen aangerekend worden bij het verlenen van een in termijnen terug te betalen krediet, bestemd om de kredietnemer in de gelegenheid te stellen afbetalingsobjecten te verkopen. Het maximum-tarief voor rente en risico bedraagt 0,7 pCt. per maand, berekend over het kredietbedrag bij het begin van de kredietverlening. Verder mogen vergoedingen voor onkosten aangerekend worden zoals hierboven vermeld, alsmede een slechts eenmaal per kredietnemer te berekenen vergoeding van f 7,50 voor inwinning van inlichtingen. Eveneens mogen vergoedingen aangerekend worden voor bezoldiging van een accountant en voor administratiekosten (f 1,— per in cessie aanvaard afbetalingscontract).

Wanneer de kredietgever van de kredietnemer het risico en/of de last van administratie en incasso overneemt, mag hij hiervoor een vergoeding aanrekenen die bepaald wordt door de Directeur-Generaal van de Prijzen.

Indien geen schriftelijke overeenkomst bestaat of geen geregeld afbetalingsplan, zijn de vergoedingen voor de verkoper of de kredietgever minder groot, zodat ze er voordeel bij hebben een schriftelijke overeenkomst te laten opstellen.

Een regeling met het oog op de begrenzing van de vergoedingen ten laste van de koper heeft uiteraard af te rekenen met de moeilijkheid een juiste contantprijs vast te stellen. De verkoper kan immers steeds trachten een gedeelte van de vergoedingen in de contantprijs te verdoezelen. Een wijziging aan de prijzenbeschikking van 1948, aangebracht in 1952, heeft gepoogd die moeilijkheid uit de weg te ruimen. De Minister van Economische Zaken heeft de contantprijs als volgt omschreven: ten hoogste de prijs, waarvoor de verkoper dezelfde of nagenoeg dezelfde goederen als het afbetalingsobject tegen contante betaling pleegt te verkopen, onderscheidelijk, indien zodanige prijs niet is vast te stellen, ten hoogste de voor bedoelde goederen algemeen gebruikelijke prijs bij verkoop tegen contante betaling, een en ander voor zover wettelijk toelaatbaar. Mede ten einde het publiek in staat te stellen zelf-contrôle op de juistheid van deze basisprijs uit te oefenen is verder bepaald dat, indien in één transactie meerdere goederen op afbetaling worden geleverd, de prijs van elk dier goederen door de winkelier moet worden aangeduid.

Voor verder onderzoek van de kwesties die met de verkoop op afbetaling en zijn financiering verband houden, heeft de Nederlandse regering op 6 Juni 1950 een speciale studiec commissie ingesteld die in Juli 1954 een uitgebreid advies heeft voorgelegd. De meerderheid der commissie sprak zich uit voor een zeer vrijheidsgezinde reglementering die aan de handel de nodige armslag zou laten om het afbetalingswezen verder op gezonde basis te ontwikkelen.

In een schets van ontwerp van wet houdt de commissie vast aan een vergunningsstelsel onder toezicht van de Kamers van Koophandel en Fabrieken, waarbij begrijpelijkerwijze de vroegere grens van f 50 zou wegvallen. Aan de Minister van Economische Zaken wordt de bevoegdheid verleend de vergoedingen vast te stellen welke boven de contantprijs mogen aangerekend worden. Verder kunnen de Ministers van Economische Zaken en van Financiën, na overleg met de Nederlandsche Bank, voorschriften geven omtrent de duur van de afbetalingsovereenkomst, de grootte der termijnbetalingen, de duur der termijnen, een gedeeltelijke betaling bij het sluiten van de koop en verkoop op afbetaling, van de verschuldigde prijs en/of van de vergoedingen.

Een der grote verschillen met de vroegere regeling ligt hierin dat thans de regering over de mogelijkheid zou beschikken een conjunctuurpolitiek op het gebied van het afbetalingswezen te voeren. Gans de voorgestelde regeling is echter zeer soepel ingesteld en kan voorzeker niet als vijandig tegenover het afbetalingswezen beschouwd worden.

2. Structuur en omvang van de verrichtingen.

Naast de algemene kenmerken van de financiering, die we in alle landen terugvinden, weze vermeld dat de rechtstreekse tussenkomst van de particuliere banken tot dusverre in Nederland vrij gering bleef, hoewel een kentering op dat gebied zich in de jongste tijd begint af te tekenen.

Naast de gespecialiseerde instellingen komen ook de gemeentelijke volkskredietbanken tussenbeide. Ten einde aan loontrekkenden, gepensioneerden of onafhankelijke arbeiders toe te laten aankopen op afbetaling te verrichten zonder beroep te moeten doen op de gewone formaliteiten, betalen die volksbanken rechtstreeks de verkoper en regelen de terugbetaling van de lening volgens de middelen van de kopers.

Hunnerzijds leveren de betaalzegelkassen aan de arbeiders aankoopbons af waarvan het bedrag door wekelijkse of maandelijkse stortingen terugbetaald wordt. Die kassen verwezenlijken een zeer hoog zakencijfer.

De Nederlandsche Bank tenslotte laat de wissels getrokken uit hoofde van verkopen op afbetaling niet tot het herdisconto toe. Wat de contrôle van een gebeurlijke inflatiebeweging betreft, beschikt ze over zekere bevoegdheden krachtens de kredietwet van 1952 waarbij ze van de banken kan eisen dat ze hun faciliteiten verleend aan de financieringsinstellingen zouden beperken. Weliswaar ontsnappen de gemeentelijke banken aan het toezicht van die wet, maar ze zijn overigens volledig afhankelijk van de gemeenten en de gemeentelijke kassen waarop de regering invloed zou kunnen uitoefenen.

Over het uitstaande kredietbedrag zijn geen betrouwbare cijfers voorhanden. Volgens recente schattingen mag men aannemen dat het tussen de

f 200 en 300 miljoen ligt, d.w.z. om en bij de fr 310 per inwoner.

VERENIGDE STATEN

1. Wetgeving en reglementering.

In de dynamische Amerikaanse volkshuishouding met haar hoog levenspeil heeft de verkoop op afbetaling, meer dan elders, ruime uitbreidingsmogelijkheden gevonden. Naarmate het afbetalingswezen verder om zich heen greep, gingen sommige Amerikaanse Staten wettelijke regelingen treffen om de traditionele sociale uitwassen te bestrijden. Met de tweede wereldoorlog kwam bovendien een algemene reglementering, ingegeven door economische imperatieven, tot stand. Wanneer in de jongste jaren andere landen eveneens aan de economische en financiële aspecten van het afbetalingsbedrijf een bijzondere aandacht gingen schenken, werd steeds weer naar het Amerikaanse voorbeeld verwezen.

Hoewel de algemene reglementering, uitgevaardigd door het Federal Reserve System, het meest belangwekkende aspect van de controle op het afbetalingswezen in de Verenigde Staten vormt, past het vooraf enkele woorden te zeggen over de wetgeving welke reeds tussen de twee oorlogen in verschillende Staten uitgevaardigd werd. Daar elke Amerikaanse Staat een eigen wetgevende bevoegdheid heeft, is het gezamenlijk beeld van de wetgeving op het afbetalingsbedrijf vrij verward. We moeten ons dan ook beperken tot enkele algemene uitzichten die van de bestaande toestand een schematisch beeld geven.

De bestaande wetgeving verschilt niet alleen van Staat tot Staat, maar ook volgens de categorieën van kredietgevers. Onder deze laatste zijn de handelsbanken steeds meer op het voorplan getreden sedert in 1928 de National City Bank of New York besliste haar verrichtingen tot de kredietverlening op afbetaling uit te breiden. Hoewel een uitgebreide wetgeving de gewone operatiën van de handelsbanken regelt, kregen de jongste vormen van verbruikskrediet weinig aandacht van de wetgever; de meeste wetten nopens de bedrijvigheid der handelsbanken gewagen niet van het krediet op afbetaling. Een aantal Staten vaardigden niettemin een wetgeving uit die over het algemeen wel betrekking heeft op de kredieten welke de banken rechtstreeks aan de kopers op afbetaling verlenen, doch niet op hun aankopen of inpandneming van papier getrokken uit hoofde van verkoop op afbetaling.

Wat de rechtstreekse kredietverlening aan de verbruikers betreft, zijn de handelsbanken in sommige Staten verplicht een vergunning aan te vragen. Meer omstreden is de kwestie van de rentetarieven en andere vergoedingen welke de handelsbanken mogen aanrekenen. Alle Staten stelden voor de gewone kredietverrichtingen een maximum-rentevoet vast, die meestal 6 pCt. bedraagt. Wegens het speciaal

karakter van het krediet op afbetaling en de bijzondere lasten die het meebrengt, is spoedig twijfel ontstaan of de wetgeving op de rentevoeten ook op die kredietvorm toepasselijk was. Een tiental Staten hebben die twijfel uit de weg geruimd door speciaal voor de leningen op afbetaling maximum-rentevoeten vast te stellen; ook betreffende de andere vergoedingen werden regelingen getroffen die van Staat tot Staat sterk uiteenlopen. Onder invloed van de onderlinge mededinging zijn de tarieven der handelsbanken op een redelijk peil gebleven.

Onder de Staten die een wetgeving op de « personal loan departments » van de handelsbanken uitvaardigden, stelden bovendien enkele een maximum-bedrag en andere een maximum-looptijd vast voor de kredietverlening op afbetaling.

In tegenstelling met de rechtstreekse kredietverlening aan de verbruikers, is de aankoop van papier voor financiering op afbetaling of het verstrekken van voorschotten met afbetalingscontracten als waarborg slechts in een paar Staten aan een wetgeving onderworpen.

Kreeg de kredietverlening op afbetaling door de handelsbanken tot dusverre slechts in een beperkt aantal Staten een bijzonder wettelijk statuut, dan is de toestand toch anders wat de meer gespecialiseerde instellingen (Industrial banking companies, Credit unions, Small loan companies) betreft. Hiervoor bestaan in vele Staten wetten die de bijkomende vergoedingen ten laste van de kredietnemer beperken, de toepassing der algemene regeling betreffende de rentevoet opheffen, de bekendmaking van de werkelijke rentevoet eisen, alsmede de opmaak van een omstandig contract, vermindering van de rentevoet in geval van vervroegde terugbetaling voorzien, enz.

Naast de tussenkomst van de handelsbanken en de hierboven vermelde financiële instellingen, hebben we tenslotte de kredietverlening door de verkopers zelf of door de zogenaamde « sales finance companies » : voor deze laatste groep is slechts in een vijftal Staten een wettelijke reglementering van kracht.

Een regeling geldig voor de Verenigde Staten in het algemeen kwam slechts in de oorlogsjaren tot stand. Met het doel de vraag naar duurzame verbruiksgoederen te beperken en de kredietinflatie tegen te houden werd op 1 September 1941 het zogenaamde reglement W uitgevaardigd, dat de looptijd van de kredieten op afbetaling beperkte tot 18 maanden en een minimum-kassastorting vaststelde ten belope van $33 \frac{1}{3}$ pCt. voor de verkoop van autovoertuigen, 20 pCt. voor de verkoop van radio- en televisieapparaten en enkele duurzame huishoudartikelen, 10 pCt. voor verkoop van meubelen en meubileringsartikelen. Op 23 Maart 1942, 6 Mei 1942, 11 Juni 1945, 1 December 1946, werden aan dit reglement geringe wijzigingen aangebracht. Na zijn afschaffing op 1 November 1947 werd het op 20 September 1948 opnieuw van kracht om zekere

inflatieverschijnselen te bestrijden. Het onderging verder onbelangrijke aanpassingen op 7 Maart 1949 en 27 April 1949 tot het tenslotte op 30 Juni 1949 opnieuw afgeschaft werd, wanneer de lichte conjunctuurteruggang verbruiksbeperkingen overbodig maakte.

De oorlog in Korea schiep op een kleinere schaal dezelfde problemen waarmee de Amerikaanse regering tijdens de tweede wereldoorlog te kampen had. Het reglement W behoorde dan ook tot de voor de hand liggende middelen om de spanningen in de verbruikssector te verzachten. Na overleg met de vertegenwoordigers van handel en nijverheid maakte het Comité van de gouverneurs van het Federal Reserve System het reglement W opnieuw van kracht met volgende modaliteiten : een kassastorting van 33 1/3 pCt. was voortaan vereist voor de verkoop op afbetaling van personenwagens, van 15 pCt. voor de verkoop van radio- en televisietoestellen, koelkasten, keukenfornuizen, wasmachines en andere huishoudapparaten. Voor de verkoop van meubelen, vloerbekleding en een reeks andere artikelen werd een kassastorting van 10 pCt. vastgesteld. Anderzijds werd de looptijd van de kredieten beperkt tot 21 maanden voor de personenwagens, 30 maanden voor het materieel, artikelen en diensten voor de verbetering der woningen (centrale verwarming, sanitaire instellingen) en 18 maanden voor de meubelen, radio's en televisieposten en diverse huishoudapparaten.

Reeds minder dan een maand later werd de kassastorting voor de laatstgenoemde groep artikelen verhoogd en de looptijd van het krediet lager gesteld. Ook voor de verkoop van personenwagens werd de maximum-looptijd op 15 maanden teruggebracht. Wanneer de economische en financiële spanningen voortvloeiend uit de oorlog in Korea begonnen te verminderen, bracht het Federal Reserve System op 31 Juli 1951 een verzachting aan de reglementering door een verlenging van de maximum-looptijd tot 18 maanden en een verlaging van de verplichte kassastorting bij de verkoop van radio's en televisieposten en diverse apparaten. Op 7 Mei 1952 tenslotte werd het reglement W afgeschaft.

Daar in geval van nieuwe spanningen in de verbruikssector dit reglement opnieuw van kracht kan worden, past het nog enkele gegevens over zijn toepassingsmodaliteiten te verstrekken. Elke persoon die op afbetaling verkoopt of leningen verstrekt tot financiering van verkopen op afbetaling ten bedrage van ten minste \$ 5.000 moet een vergunning aanvragen en een bijzondere boekhouding bijhouden. De afbetalingen moeten op geregelde tijdstippen geschieden en doorgaans een gelijk bedrag bereiken. De duur tussen de verschillende afbetalingen mag een maand niet overtreffen en die afbetalingen moeten ten minste een bedrag van \$ 5 per maand of \$ 1,25 per week bereiken. Het verkoopcontract (« Record of Instalment Sale ») moet vermelden : een korte beschrijving van het verkochte artikel, de contantprijs, het afbetalingsplan, de verschillende

vergoedingen, de werkelijke verkoopprijs. Andere documenten die gebeurlijk gebruikt worden zijn de « Statement of the borrower », waarbij de ontlenaar verklaart tot welk doel de lening moet dienen, en de « Statement of changed conditions », wanneer een lening bestemd is om een andere verplichting tot afbetaling te herfinancieren.

Buiten de toepassing van de reglementering vallen de verrichtingen waarvan het bedrag \$ 2.500 overtreft, behalve wanneer het gaat om de verkoop van een autovoertuig, leningen aan nijverheid, handel en landbouw, aan regerings- en religieuze instellingen, leningen bestemd voor betaling van verzekeringspremies tegen brand of ongevallen, voor de aankoop van roerende waarden, hypothecaire leningen, leningen bestemd voor financiering van geneeskundige uitgaven en voor herstel van schade veroorzaakt door rampen.

2. Structuur en omvang van de verrichtingen.

Kenmerkend voor de financiering van de verkoop op afbetaling in de Verenigde Staten is het overwegend aandeel dat de handelsbanken verworven hebben, nadat gespecialiseerde instellingen vooreerst de weg gewezen hadden. De tussenkomen der banken heeft aanzienlijk bijgedragen tot een verlaging der rentetarieven.

De gespecialiseerde instellingen verschaffen zich financieringsmiddelen op de gewone wijze : nu eens door rechtstreekse verbinding met een industriële onderneming of met een bankhuis, dan weer door uitgifte van aandelen, obligaties of kasbons of door herdiscontering van wissels bij andere financiële instellingen, vanzelfsprekend ook door aanwending van eigen middelen of meestal door een combinatie van deze verschillende methodes.

Vermelden we tenslotte de pogingen om het risico voor de kredietgevers te verminderen en aldus ook een verlaging der vergoedingen mogelijk te maken. De Kredietburelen die men in de meeste steden aantreft spelen hierin een vooraanstaande rol. Ze kunnen bestempeld worden als risicocentrales welke door verenigingen van plaatselijke handelaren tot stand gebracht worden. Ze houden nota van de leningen die door verschillende kredietgevers aan een zelfde ontlenaar verstrekt werden, van hypotheken, verkoopvoorwaarden, gerechtelijke beslissingen, enz. en kunnen aldus belangrijke inlichtingen verstrekken over de kredietwaardigheid van de kopers op afbetaling. Alle kredietburelen zijn op hun beurt aangesloten bij een nationale vereniging waardoor een algemene centralisatie der inlichtingen mogelijk wordt.

Een andere waarborg voor de kredietgevers is de zogenaamde « chattel mortgage », d.w.z. een soort roerende hypotheek op het object dat op afbetaling verkocht wordt. Die hypotheek wordt toegestaan op het ogenblik van de afsluiting van het contract en ingeschreven ter griffie van de rechtbank. Ander-

zijds bestaat een gelijkaardige procedure als het failliet, « bankruptcy » genaamd, voor de verbruikers die hun verplichtingen niet kunnen nakomen.

Vergeleken bij de andere landen is de omvang van het krediet op afbetaling in de Verenigde Staten indrukwekkend. Het totaal bedrag van het uitstaande krediet ligt thans om en bij de \$ 22 milliard,

zegge \$ 13,6 of fr 6.680 per inwoner. Op het ogenblik dat de reglementering strakker werd, liep het merkbaar terug. Sedert de afschaffing van de reglementering groeit het daarentegen gestadig **aan**, te meer daar de regering in 1954 te kennen gaf dat een uitbreiding van de kredietverlening op afbetaling niet ongelegen kwam.

LITERATUUR BETREFFENDE DE MONETAIRE EN FINANCIËLE TOESTAND VAN BELGIE

Onderstaande literatuuropgave sluit aan bij diegene die wij gepubliceerd hebben in ons December-nummer 1954 van het *Tijdschrift*. Er weze opgemerkt dat in deze literatuuropgave noch de verslagen van de verschillende instellingen, noch de statistische bronnen zijn overgenomen.

1. GELD- EN BANKWEZEN

De goud- en deviezenmarkten te Brussel in 1954. (*Weekberichten van de Kredietbank, Brussel, V, n° 1, 2 Januari 1955, blz. 2, 8.*)

2. BEURS- EN SPAARWEZEN

VERSTRAETEN L., Organisatie en techniek van de Brusselse beurs. (*Bank- en effectenbedrijf, 's-Gravenhage, n° 4, December 1954, blz. 51-54.*)

3. PRIJZEN EN LONEN

DELOBE J.M., Le tarif national ou l'électricité à bon marché. (*Union des Exploitations électriques en Belgique, Brussel, n° 4, September 1954, blz. 3-19.*)

Enquête restreinte sur les salaires. Situation en octobre 1953. Estimation des écarts de niveau en mars 1954. (*Union douanière néerlando-belgo-luxembourgeoise, Brussel, 1954, 86 blz.*)

Interview au sujet des prix imposés. (*Vita, Bulletin bimensuel de la Confédération de l'Alimentation belge, Brussel, n° 20, 31 December 1954, blz. 1471-1477.*)

4. BEGROTING EN OPENBARE FINANCIËN

Comptabilité publique et comptabilité nationale. (*Institut belge des Finances publiques, Brussel, 1954, 253 blz.*)

MASOIN M., De bijdrage van de overheidsfinanciën tot de binnenlandse financiële stabiliteit en tot het evenwicht van de betalingsbalans, bijzonder in de minder-ontwikkelde landen. (*Tijdschrift van de Centrale Bank van Belgisch-Congo en Ruanda-Urundi, Brussel, n° 11, November 1954, blz. 441-456.*)

VAN HOUTTE J., Impôts et parafiscalité. (*Conférences du Centre d'Etudes bancaires, Bruylant, Brussel, October 1954, 15 blz.*)

7. INTERNATIONALE FINANCIËLE INSTELLINGEN

AMONN A., Einziger Weg zu vollkommener Konvertibilität. (*Zeitschrift für das gesamte Kreditwesen, Frankfurt, n° 1, 1 Januari 1955, blz. 13-14.*)

BENDER A., Ueber die Multilateralisierung zur Konvertibilität. (*Zeitschrift für das gesamte Kreditwesen, Frankfurt, n° 24, 15 December 1954, blz. 809-811.*)

BREEDVELD D.C., De E.B.U. in het vierde jaar van haar bestaan. (*Economisch-Statistische Berichten, Rotterdam, n° 1958, 15 December 1954, blz. 1001-1002.*)

BREEDVELD D.C., Enige beschouwingen over de recente ontwikkelingen in de Europese betalingsunie. (*De Economist, Haarlem, n° 11, November 1954, blz. 757-773.*)

BRUPPACHER W., Outline of the Technical Working of the European Payments Union. (*Schweizerische Zeitschrift für Volkswirtschaft und Statistik, Bâle, n° 4, December 1954, blz. 415-426.*)

DELMOTTE L., Vertraging in de convertibiliteit. (V.E.V.-Berichten, Antwerpen, n° 23, 31 December 1954, blz. 2539-2548.)

KUNG E., Qu'appelle-t-on convertibilité? (*Economie appliquée, Parijs, n° 3, Juli-September 1954, blz. 343-351.*)

La convertibilité de la livre sterling est-elle possible? (*L'Economie, Parijs, n° 470, 3 December 1954, blz. 5-6.*)

La convertibilité monétaire : un idéal difficile à atteindre. (*L'Economie, Parijs, n° 472, 17 December 1954, blz. 4-5.*)

Looking at convertibility. (*District Bank Review, Manchester, n° 112, December 1954, blz. 27-36.*)

LUKE von Rolf E., Die eigentlichen Hindernisse auf dem Wege zur Konvertibilität. (*Der Volkswirt, Frankfurt, n° 49, 4 December 1954, blz. 14-16.*)

Drs. MALLENS F.J.A.M., Enige opmerkingen bij het vierde jaarrapport van de E.B.U. (*Economie, Tilburg, n° 2, November 1954, blz. 82-96.*)

MARSAN H., Dollar et or, facteurs décisifs de l'opération convertibilité. (*Revue politique et parlementaire, Parijs, n° 643, December 1954, blz. 354-362.*)

MUELLER F.W., On raising the price of gold. (*The South African Journal of Economics, Johannesburg, n° 3, September 1954, blz. 287-310.*)

NURKSE R., International investment today in the light of nineteenth-century experience. (*The Economic Journal, Londen, n° 256, December 1954, blz. 744-758.*)

OTTENHEIMER J., Qu'est-ce que le prix de l'or? (*Nouvelle Revue de l'Economie contemporaine, Parijs, n° 59-60, November-December 1954, blz. 13-17.*)

8. FINANCIËLE ASPECTEN VAN BENELUX

Situation et problèmes de l'économie des pays de Benelux. (*Parijs, E.O.E.S., 1954, 26 blz.*)

The fear for inflation. (*Nederlandse Handel-Maatschappij, N. V., Quarterly Review, Amsterdam, n° 3, 1954, blz. 2-6.*)

TINBERGEN J., Prognose der Niederländischen Wirtschaftslage für das Jahr 1954. (*Zeitschrift für die gesamte Staatswissenschaft, Tübingen, n° 4, 1954, blz. 577-614.*)

9. SCHUMAN-PLAN

Communauté européenne du charbon et de l'acier. Mesures prises par les Etats membres de la Communauté européenne du charbon et de l'acier dans le domaine des produits visés par le traité. (*Bulletin du Commerce international, Supplément, Genève, n° 10, October 1954, blz. 1-90.*)

Die Gegensätze in der Montanunion. (*Berichte des Deutschen Wirtschaftsinstituts, Berlin, n° 18, 1954, blz. 1-27.*)

EVELY R., Les cartels et la Communauté européenne du charbon et de l'acier. (*Cartel, Londen, n° 3, Juli 1954, blz. 87-96.*)

Exposé sur la situation de la Communauté présenté à la session extraordinaire de l'Assemblée commune de novembre 1954. (*E.G.K.S., Luxembourg, 1954, 151 blz.*)

KREUTZ Von Ludwig L., Wohin steuert die Montanunion? (*Der Volkswirt, Frankfurt, n° 49, 4 December 1954, blz. 11-12.*)

Om en rond de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal. Ontslag van de heer Monnet. (*V.E.V.-Berichten, Antwerpen, n° 23, 31 December 1954, blz. 2585-2589.*)

10. ALGEMEEN

L'économie belge en 1953. (*Ministère des Affaires Economiques et des Classes moyennes, Brussel, Puvrez, 1954, 462 blz.*)

PIERREFILS P., L'économie belge en perte de vitesse? (*La Revue Nouvelle, Brussel, n° 12, 15 December 1954, blz. 542-550.*)

ECONOMISCHE WETGEVING

Deze rubriek bevat de wetten, besluiten en andere officiële bekendmakingen die van bijzonder belang zijn voor 's lands algemene economie en via het Belgisch Staatsblad werden afgekondigd in de loop van de maand aan deze van de publicatie van ons Tijdschrift voorafgaand.

Alleen de gewichtigste wetten en besluiten hebben wij « in extenso » overgenomen. Voor de andere wetteksten volstaat een eenvoudige vermelding, desnoods door een verklarende nota verduidelijkt.

Om het naslaan er van te vergemakkelijken, hebben wij bovenbedoelde documentatie in de volgende rubrieken ondergebracht :

- I. — *Algemene economische wetgeving*
- II. — *Overheidsfinanciën (incl. begrotingswetten), munt-, bank- en financiële wetgeving*
- III. — *Landbouw*
- IV. — *Nijverheid*
- V. — *Arbeid*
- VI. — *Binnenlandse handel*
- VII. — *Buitenlandse handel*
- VIII. — *Verkeerswezen*
- IX. — *Prijzen en lonen*
- X. — *Sociale wetgeving (pensioenen, sociale verzekeringen en diverse sociale voordelen)*
- XI. — *Oorlogsschade*

I — ALGEMENE ECONOMISCHE WETGEVING

Koninklijk besluit van 1 December 1954

ter aanvulling van het koninklijk besluit van 24 Mei 1954 houdende samenschakeling en wijziging der besluiten betreffende de jaarlijkse statistieken der voortbrenging in de nijverheid (Staatsblad, 24 December 1954, blz. 8.707).

II — OVERHEIDSFINANCIËN (INCL. BEGROTINGSWETTEN), MUNT-, BANK- EN FINANCIËLE WETGEVING

Koninklijk besluit van 23 November 1954

tot vaststelling van de interest- en delgingslasten te dragen door de Nationale Maatschappij voor Goedkope Woningen en Woonvertrekken op de in 1954 gelichte en nog te lichten schijven harer leningen (Staatsblad, 1 December 1954, blz. 8.205).

Koninklijk besluit van 13 December 1954

betreffende de uitgifte in de Verenigde Staten van Amerika van leningen voor een totaal nominaal kapitaal van vijftig miljoen dollar der Verenigde Staten (Staatsblad, 13-14 December 1954, blz. 8.455).

Koninklijk besluit van 30 November 1954

betreffende een door de Regie van Telegraaf en Telefoon onder 's Rijks waarborg te sluiten lening groot fr 800.000.000 (Staatsblad, 4 December 1954, blz. 8.276).

Wet van 15 December 1954

houdende de begroting van het Ministerie van Volksgezondheid en van het Gezin voor het dienstjaar 1954 (Staatsblad, 29 December 1954, blz. 8.804).

Wet van 28 December 1954

houdende de Rijksmiddelenbegroting voor het dienstjaar 1955 (Staatsblad, 30 December 1954, blz. 8.837).

directe belastingen voor het dienstjaar 1954 en houdende vaststelling, voor het eerste kwartaal van het jaar 1955, van het regime van subsidiëring der aangenomen scholen van het vrij middelbaar onderwijs en van het normaal- en technisch onderwijs (Staatsblad, 31 December 1954, blz. 8.893).

Wet van 28 December 1954

waarbij voorlopige kredieten komende in mindering van de begrotingen voor het dienstjaar 1955 geopend worden, houdende verdaging van de afsluiting der verrichtingen tot vestiging van de

Koninklijk besluit van 28 December 1954

tot wijziging van het koninklijk besluit van 11 Maart 1953 houdende verhoging der overdrachtstaxe bij de invoer (Staatsblad, 31 December 1954, blz. 8.895).

III — LANDBOUW

Koninklijk besluit van 26 Juli 1954

betreffende de verdeling van een krediet om het fokken van varkens aan te moedigen (Staatsblad, 8 December 1954, blz. 8.337).

V — ARBEID

Koninklijk besluit van 16 December 1954

waarbij bindend wordt gemaakt de beslissing van 26 Mei 1954 van het Nationaal Paritair Comité van het bont en kleinvel, tot vaststelling van het model-huishoudelijk reglement voor de ondernemingsraden, van toepassing in al de ondernemingen van de haarsnijderij (Staatsblad, 31 December 1954, blz. 8.897).

VII — BUITENLANDSE HANDEL

Koninklijk besluit van 28 December 1954

betreffende het tarief van invoerrechten (Staatsblad, 31 December 1954, blz. 8.895).

IX — PRIJZEN EN LONEN

Koninklijk besluit van 27 November 1954

waarbij bindend wordt gemaakt de beslissing van 15 September 1954 van het Nationaal Paritair Comité van de houtbedrijven tot verlenging, voor een periode van één jaar, van de geldigheidsduur der beslissingen van 20 Februari 1952 van hetzelfde

comité, bindend gemaakt bij koninklijk besluit van 17 Juni 1952, en betreffende de vaststelling der minimum-lonen in de bosontginningen en mijnhoutbedrijven, alsook de koppeling van deze lonen aan het indexcijfer der kleinhandelsprijzen (Staatsblad, 6-7 December 1954, blz. 8.308).

Koninklijk besluit van 1 December 1954

waarbij bindend wordt gemaakt de beslissing van 22 September 1954 van het Nationaal Paritair Comité van het huden- en lederbedrijf, tot verlenging van de geldigheidsduur der beslissingen van 6 Mei 1953 van hetzelfde Comité, bindend gemaakt bij koninklijk besluit van 22 Juli 1953 en betreffende de vaststelling van de minimum-lonen in de leerlooierij en de koppeling van deze lonen aan het indexcijfer der kleinhandelsprijzen van het Rijk (Staatsblad, 9 December 1954, blz. 8.366).

Koninklijk besluit van 16 December 1954

waarbij de beslissing van 25 Augustus 1954 van het Nationaal Paritair Comité voor de landbouwon-

dernemingen, betreffende de vaststelling van het loon voor het rooien, koppen en laden der suikerbieten van de oogst 1954, wordt bindend gemaakt (Staatsblad, 25 December 1954, blz. 8.745).

Koninklijk besluit van 20 December 1954

waarbij de beslissing van 10 September 1954 van het Nationaal Paritair Comité van het cementbedrijf, tot verlenging van de geldigheidsduur van de beslissingen van 12 September 1952 van hetzelfde comité, bindend gemaakt bij koninklijk besluit van 10 Februari 1953 en betreffende de vaststelling van de minimum-uurlonen in de cementagglomeratbedrijven en de koppeling van deze lonen aan het indexcijfer der kleinhandelsprijzen, bindend wordt gemaakt (Staatsblad, 31 December 1954, blz. 8.902).

X — SOCIALE WETGEVING

(PENSIOENEN, SOCIALE VERZEKERINGEN EN DIVERSE SOCIALE VOORDELEN)

Koninklijk besluit van 26 November 1954

tot wijziging van het koninklijk besluit van 28 November 1953 tot regeling van de betalingsmodaliteiten van de bijdragen van maatschappelijke zekerheid, verschuldigd door de door de beroepsziekten getroffen en die, krachtens de wetgeving op de schadeloosstelling in zake beroepsziekten, op vergoeding zijn gerechtigd (Staatsblad, 6-7 December 1954, blz. 8.305).

Koninklijk besluit van 27 November 1954

betreffende de verdeling van de opbrengst der bijdragen van maatschappelijke zekerheid, verschuldigd door de door de beroepsziekten getroffen en die, krachtens de wetgeving op de schadeloosstelling in zake beroepsziekten, op vergoeding zijn gerechtigd (Staatsblad, 6-7 December 1954, blz. 8.306).

Koninklijk besluit van 6 December 1954

tot wijziging van het besluit van de Regent van 19 Juli 1949, betreffende het jaarlijks verlof der loontrekkende arbeiders (Staatsblad, 12 December 1954, blz. 8.428).

Koninklijk besluit van 6 December 1954

tot regeling van de toekenning van toelagen aan de centra tot ondersteuning door de arbeid van onvolwaardigen, invaliden, gebrekkigen, verminkten, blinden, doven en stommen, alsmede aan de werken en instellingen die aan deze personen thuiswerk verschaffen (Staatsblad, 12 December 1954, blz. 8.430).

Koninklijk besluit van 14 December 1954

tot wijziging van het koninklijk besluit van 30 Juni 1954 tot toekenning aan zekere categorieën van gerechtigden op een aanvullend ouderdoms- of overlevingspensioen, van een aanvullende rente, bestemd om de ontoereikendheid van de verworven rente tegemoet te komen (Staatsblad, 22 December 1954, blz. 8.633).

Koninklijk besluit van 20 December 1954

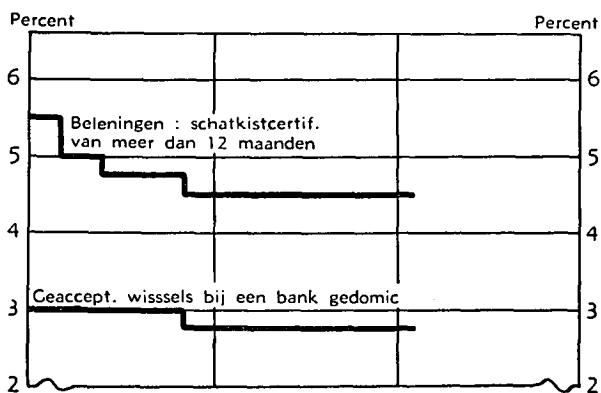
tot vaststelling van de huurprijzen der woningen die aan de door de Nationale Maatschappij voor Goedkope Woningen en Woonvertrekken erkende bouwverenigingen of aan de Nationale Maatschappij zelf toebehoren (Staatsblad, 22 December 1954, blz. 8.639).

Wet van 28 December 1954

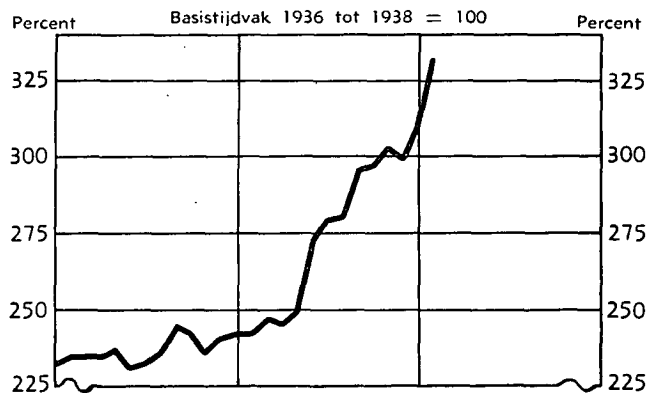
tot wijziging van de wet van 28 Juli 1953 betreffende de fondsen voor bestaanszekerheid (Staatsblad, 31 December 1954, blz. 8.892).

GRAFIEKEN VAN DE ECONOMISCHE TOESTAND VAN BELGIE

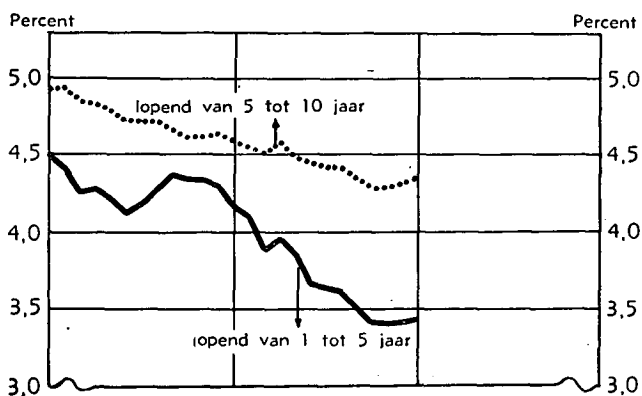
N.B.B. - RENTE VOOR DISCONTO EN BELENINGEN

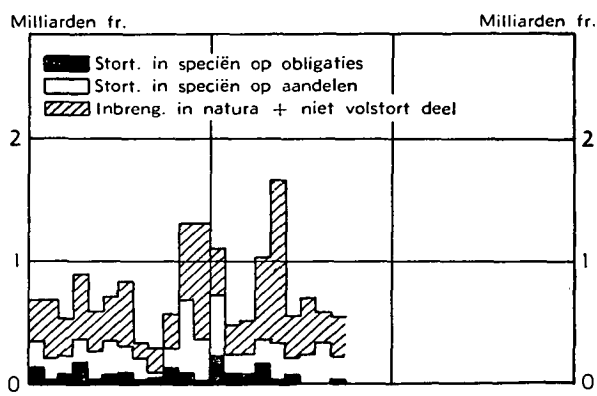
ALGEMEEN INDEXCIJFER DER AANDELEN

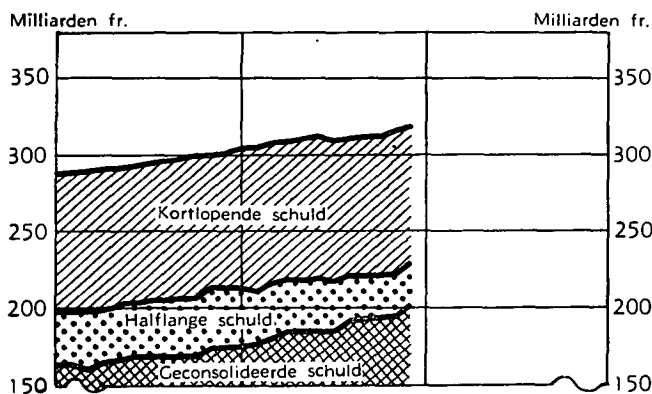
RENDEMENT VAN OBLIGATIES (1)

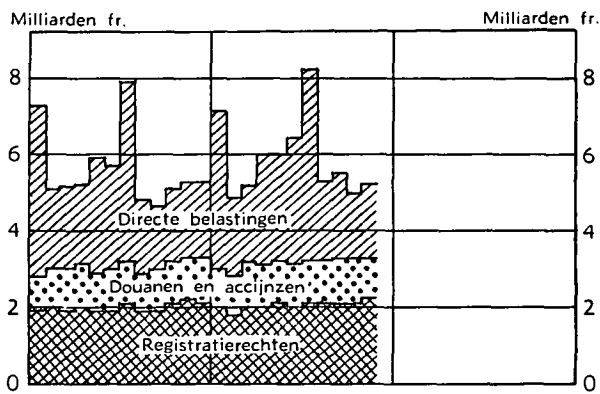
KAPITALEMISSIES

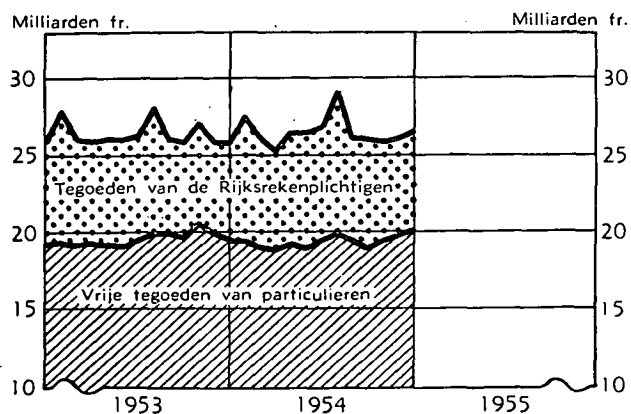
STAATSSCHULD

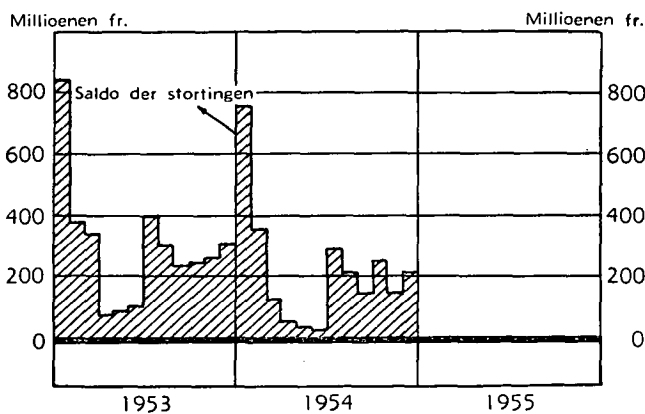
BELASTINGSONTVANGSTEN

TEGOEDEN BIJ HET BESTUUR DER POSTCHEQUES

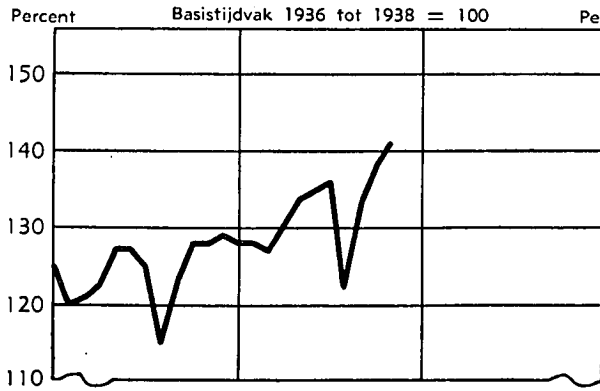
ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTEKAS

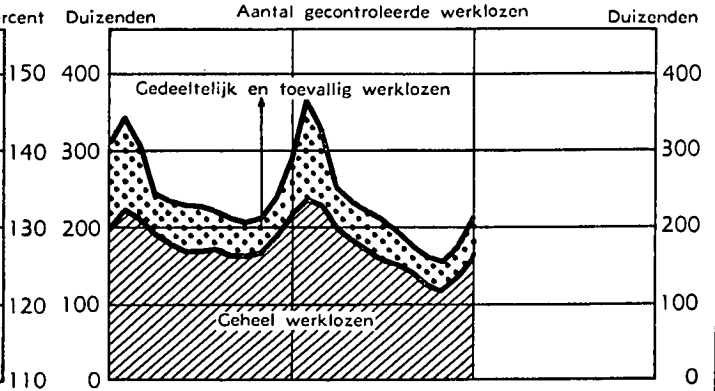
(1) Kasbons 4 1/2 % (parastatalen) voor welke rente en aflossing door de staat gegarand. zijn

GRAFIEKEN VAN DE ECONOMISCHE TOESTAND VAN BELGIE

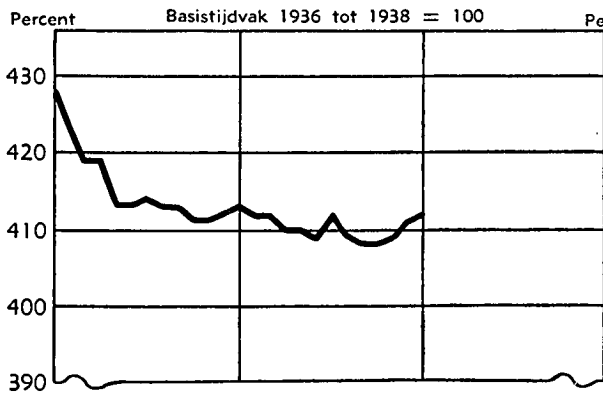
INDEXCIJFER DER INDUSTRIELE PRODUKTIE

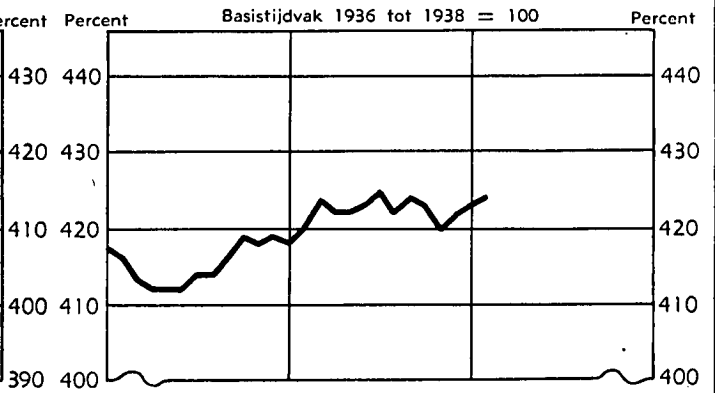
WERKLOOSHEID

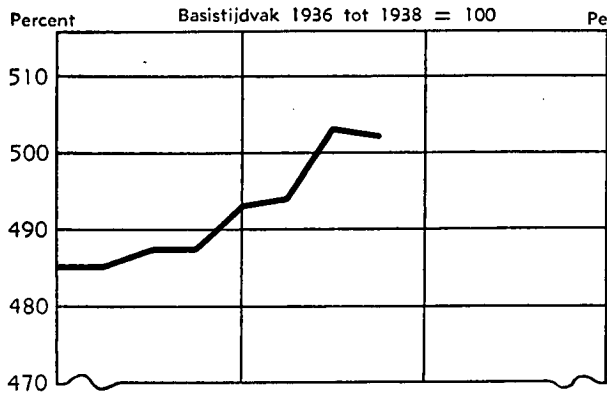
ALG. INDEXCIJFER DER GROOTHANDELSPRIJZEN

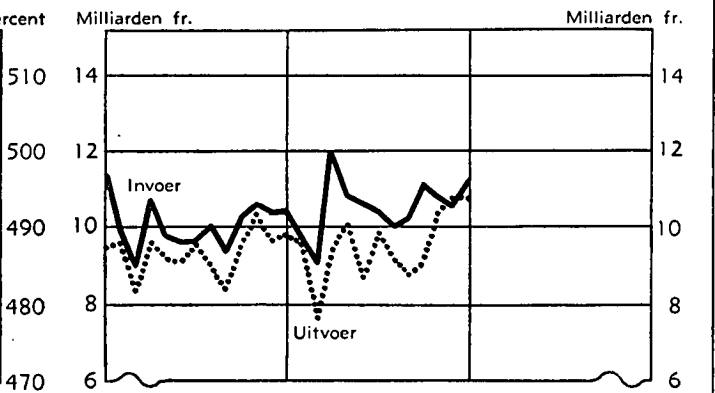
ALG. INDEXCIJFER DER KLEINHANDELSPRIJZEN

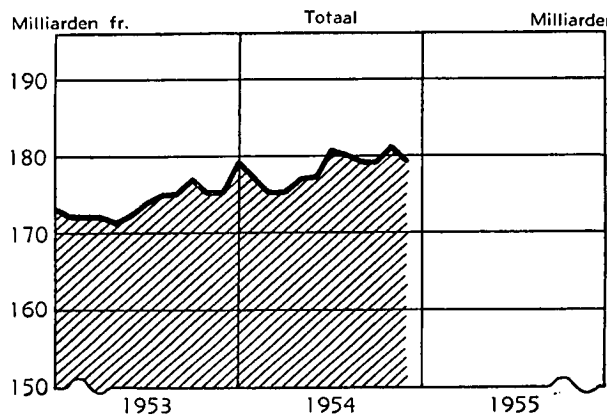
GEMIDDELD UURLOONINDEXCIJFER

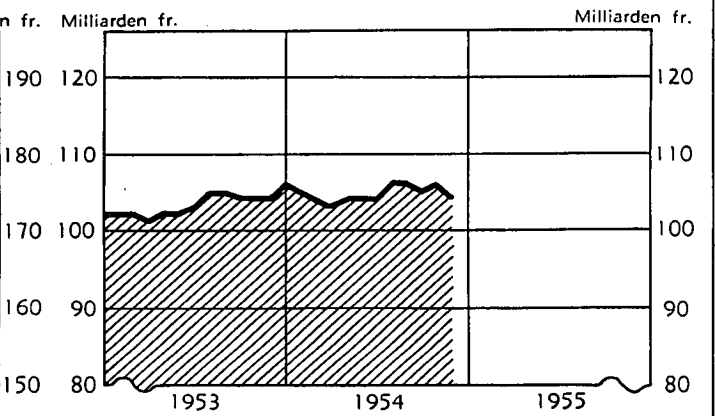
BUITENLANDSE HANDEL

GELDOORRAAD IN BELGISCHE FRANKEN

VOORRAAD CHARTAALGELD

DOORLOPENDE MAANDSTATISTIEKEN

(Inhoud, zie laatste bladzijde van het Tijdschrift)

GELDMARKT

I. — RENTETARIEF VOOR DISCONTO EN BELENINGEN (in pCt)

2

Tijdvak	Officiële rentetarieven van de Nationale Bank van België										Callgeld		
	Disconto				Beleningen van en voorschotten op 1*						Mobilisatie van speciale reken. E.B.U. (besluiten 22-3-52 en 26-7-52)	In verrekeningskamer	Buiten verrekening
	Geaccepteerd in een bank gedom. papier, warrants en bankaccepten vooraf door de N.B.B. geveerd	Geaccepteerd niet in een bank gedom. papier	Niet geaccepteerde wissels	Promessen	Schatkistcertificaten met ten hoogste 120 dagen looptijd	Schatkistcertificaten met ten hoogste 8 maanden looptijd	Schatkistcertificaten met ten hoogste 12 maanden looptijd	Schatkistcertificaten met een looptijd van meer dan 12 maanden en leningen op halflange termijn	Andere overheidsfondsen				
1952 Gemiddelde ...	3,24	3,74	4,74	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	5,50	3,50 ²	1,25	1,25	
1953 Gemiddelde ...	2,96	3,46	4,46	4,89	2,—	2,1875	2,375	4,89	4,89	3,34	1,25	1,25	
1953 Oct. (van. 29)	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	2,75 ³	1,25	1,25	
November	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	2,75	1,25	1,25	
December	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	2,75	1,25	1,25	
1954 Januari	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	2,75	1,25	1,25	
Februari	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	2,75	1,25	1,25	
Maart	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	2,75	1,25	1,25	
April	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	2,75	1,25	1,25	
Mei	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	2,75	1,25	1,25	
Juni	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	2,75	1,25	1,25	
Juli	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	2,75	1,25	1,25	
Augustus	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	2,75	1,25	1,25	
September ...	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	2,75	1,25	1,25	
October	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	—	1,25	1,25	
November ...	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	—	1,25	1,25	
December ...	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	—	1,25	1,25	

¹ Vanaf 15 April 1954 aanvaardt de Nationale Bank van België de speciale schatkistcertificaten E.B.U. tot onderpand van voorschotten in rekening-courant en van leningen op korte termijn. De rentevoet van deze verrichtingen bedraagt respectievelijk 2,50 %, 2,80 %, 3,20 % en 3,50 % voor certificaten op 6, 12, 18 en 24 maand.

² Gemiddelde van de laatste vijf maanden.

³ 3 pCt van 8 tot 28 October 1953.

* Quotiteit van het voorschot op 31 December 1954 :

Schatkistcert. uitgegeven op korte termijn	max. 95 pCt	4 pCt Schatkistcertificaten 1949	max. 90 pCt
Schatkistcert. met een loopt. van meer dan 12 maanden ...	90 pCt	4 pCt Schatkistcertificaten 1954, op 5 jaar	90 pCt
Obligaties 4 ½ pCt Lening van 1951 op 10 of 15 jaar	90 pCt	3,75 pCt Schatkistcertificaten 1954 op 5 jaar	90 pCt
Obligaties 4 ½ pCt Lening van 1952 op 10 jaar	90 pCt	4 pCt Schatkistcertificaten 1950 Belgisch Congo	90 pCt
Obligaties 4 ½ pCt Lening van 1952-1964 op 12 jaar	90 pCt	Obligaties 4 pCt 1950-1960 Belgisch Congo	90 pCt
8 ½ pCt Schatkistc. met ten hoogste 15 jaar loopt. 1942 ...	90 pCt	Obligaties 3 ½ pCt Muntsaneringslening, 2e reeks	90 pCt
4 pCt Schatkistcert. met ten hoogste 20 jaar looptijd 1943	90 pCt	Obligaties 3 ½ pCt Muntsaneringslening, 3e reeks	90 pCt
4 pCt Schatkistcert. met 5 of 10 jaar looptijd 1947	90 pCt	Ander overheidspapier	80 pCt
4 pCt Schatkistcert. met 5 of 10 jaar looptijd 1948	90 pCt	Speciale E.B.U. Schatkistcertificaten	50 pCt

II. — RENTETARIEF VOOR BANKDEPOSITO'S EN TEGOODEN BIJ DE ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTKAS

4

Tijdvak	Banken — Depositorerekeningen *					Algemene Spaarkas (inlagen op spaarboekjes)		
	onmiddellijk opvraagbaar	15 dagen vooropzegging	1 maand	3 maanden	6 maanden	tot fr. 75.000	fr. 75.001 tot 150.000	boven fr. 150.000
1952 Gemiddelde	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
1953 Gemiddelde	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
1953 October	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
November	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
December	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
1954 Januari	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
Februari	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
Maart	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
April	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
Mei	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
Juni	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
Juli	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
Augustus	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
September	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
October	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
November	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
December	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50

* Gemiddelde van vier banken.

¹ Vanaf 1 Januari 1955 werd de rentevoet als volgt gewijzigd : 3 pCt tot 100.000 fr.; 1,50 pCt van 100.001 tot 150.000 fr.; 0,50 pCt boven 150.000 fr.

III. — Daggeld
(millioenen franken)

Daggemiddelden	Gelden uitgeleend door de			Ontleende gelden		
	verrekenende instellingen			niet verrekenende instellingen ²	In verrekening ³	Buiten verrekening ⁴
	Deposito-banken	Overige instellingen ¹	Totaal			
1953	2.378	694	3.072	2.319	2.996	2.395
1954	2.330	422	2.752	2.584	2.731	2.605
1954 Mei	2.322	418	2.740	2.541	2.740	2.541
Juni	2.380	118	2.498	2.114	2.498	2.114
Juli	2.138	127	2.265	1.665	2.265	1.665
Augustus	2.003	318	2.321	2.522	2.321	2.522
September	2.121	277	2.398	2.747	2.398	2.747
October	2.364	280	2.644	2.890	2.553	2.981
November :	2.548	187	2.735	3.633	2.631	3.737
December :	2.220	211	2.431	2.997	2.431	2.997
3 tot 9	2.176	61	2.237	3.328	2.237	3.328
10 tot 16	2.236	103	2.339	3.303	2.339	3.303
17 tot 22	2.272	217	2.489	2.775	2.489	2.775
23 tot 29	2.424	424	2.848	2.631	2.848	2.631
30 tot 6/1	2.413	361	2.774	2.170	2.774	2.170
1955 Januari						
7 tot 13	2.288	275	2.563	2.869	2.563	2.869

¹ Incl. het Gemeentekrediet van België en de Centrale Bank van Belgisch Congo en Ruanda-Urundi.
² Incl. de Algemene Spaar- en Lijfrentekas en de Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid.
³ Incl. het Herdisconterings- en Waarborginstituut en de Nationale Delcrediterdienst.
⁴ Incl. het Rentenfonds en het Centraal Bureau voor Hypotheekkrediet.

Notering der edele metalen¹

Daggemiddelden	Londen ¹	Bombay ³	
	Goud in sh. en d. per oz. fijn	Goud Omrekening in sh. en d. per oz. fijn	Zilver Omrekening in pence per oz. fijn
1953		345/9	75
1954	249/9½ ⁴	350/11	76
1953 October		327/6	78
November		330/3	73
December		326/6	73
1954 Januari		333/9	75
Februari		347/5	78
Maart	248/4½ ²	356/0	79
April	248/8½	371/9	82
Mei	248/10½	365/6	79
Juni	248/10½	341/0	75
Juli	248/11½	340/0	74
Augustus	249/2	351/6	74
September	250/5½	349/11	75
October	250/9½	350/0	76
November	250/10½	353/0	76
December	251/4½	350/7	74

¹ Prijs van een oz. fijn goud : 10) te New-York : 85 \$ vanaf 1 Februari 1934; 20) te Londen : 248 sh. vanaf 18 September 1949 tot 19 Maart 1954. — Heropening van de vrije goudmarkt op 22 Maart 1954.
² Gemiddelde van 22 tot 31 Maart 1954.
³ Oorspronkelijke noteringen in roepieën en annas per fine tola en per 100 fine tolas resp.
⁴ Gemiddelde van de 9 laatste maanden.

VALUTAMARKT

I. — Officiële wisselkoersen per 31 December 1954 vastgesteld door de Nationale Bank van België krachtens besluit n° 6 genomen door de Ministerraad te Londen op 1 Mei 1944 10¹
 (« Belgisch Staatsblad » van 5 September 1944, n° 22)
 (Belgische franken)

Valuta	Contractuële of gemiddelde koers	Transfers	
		Aankoopkoers	Verkoopkoers
100 Congolese frank	—	100,—	100,—
100 Luxemburgse frank	—	100,—	100,—
100 Tsjechoslowaakse kronen	694,44225	692,50	696,50

II. — Officiële wisselkoersen vastgesteld door de in Verrekeningskamer te Brussel vergaderde bankiers 10²
 (Belgische franken)

Gemiddelden	1 Zwitsers-frank	1 U.S. dollar	100 Franse frank	1 Canadese dollar	1 Pond Sterling	100 Escudos	1 Nederl. gulden	1 Zweedse kroon	1 Deense kroon	1 Deutsche Mark	1 Noorse kroon
1953	11,47	49,96	14,27	50,81	140,14	174,04	13,19 ¹	9,67 ²	7,24 ³	11,97 ⁴	6,99 ⁵
1954	11,46	50,05	14,27	51,44	140,05	174,04	13,18	9,64	7,21	11,94	7,—
1953 October	11,50	49,83	14,29	50,72	140,11	174,04	13,18	9,71	7,23	11,98	
November	11,48	49,85	14,30	50,99	140,24	174,05	13,17	9,70	7,23	11,97	
December	11,45	49,87	14,28	51,26	140,00	174,05	13,17	9,66	7,22	11,97	6,99 ⁵
1954 Januari	11,46	49,95	14,29	51,34	139,92	174,08	13,18	9,65	7,23	11,97	6,99
Februari	11,45	49,91	14,25	51,62	139,76	174,07	13,16	9,63	7,21	11,94	6,99
Maart	11,47	50,18	14,24	51,71	139,99	174,05	13,16	9,63	7,21	11,95	7,00
April	11,50	50,32	14,27	51,23	140,62	174,04	13,20	9,66	7,23	11,97	7,03
Mei	11,49	50,22	14,27	51,03	140,65	174,04	13,22	9,67	7,23	11,96	7,03
Juni	11,49	49,90	14,29	50,85	140,46	174,04	13,21	9,69	7,22	11,96	7,02
Juli	11,49	49,97	14,28	51,27	140,26	174,04	13,20	9,66	7,22	11,96	7,01
Augustus	11,47	50,01	14,25	51,55	139,93	174,04	13,17	9,64	7,21	11,94	6,99
September	11,46	49,99	14,31	51,56	139,91	174,03	13,18	9,65	7,20	11,92	6,99
October	11,44	50,05	14,28	51,62	139,93	174,03	13,17	9,63	7,20	11,90	6,99
November	11,41	50,04	14,24	51,64	139,74	174,03	13,16	9,60	7,19	11,87	6,98
December	11,39	50,10	14,24	51,77	139,49	174,02	13,17	9,60	7,19	11,86	6,97

¹ Gemiddelde van 26 Januari tot 31 December 1953. — ² Gemiddelde van 23 Februari tot 31 December 1953. — ³ Gemiddelde van 18 Mei tot 31 December 1953. — ⁴ Gemiddelde van 4 Mei tot 31 December 1953. — ⁵ Gemiddelde van 14 tot 31 December 1953.

KAPITAALMARKT

I. — NOTERINGEN VAN ENKELE OVERHEIDSFONDSEN — VERGELIJKENDE TABEL

Aard der effecten	Notering voor	Notering per				
		1 Sept. 1954	1 October 1954	2 Nov. 1954	1 December 1954	4 Januari 1955
I. — Rechtstr. Belg. binnenl. Staatssch. (Rente bij te rek.).						
3 ½ pCt Schuld 1937 ^{1 2}	100,—	82,95	83,80	84,05	84,20	84,50
3 ½ pCt Schuld 1943 ^{1 2}	100,—	84,10	84,90	84,85	85,05	85,50
4 pCt Geïnficeerde Schuld ^{1 2}	100,—	94,80	94,70	94,95	95,05	95,25
4 pCt Bevrijdingslening, 1945 ²	100,—	91,75	91,80	91,70	91,80	92,10
4 ½ pCt Lening, 1951 ²	100,—	101,45	101,60	100,90	100,55	100,60
4 ½ pCt Lening, 1952, op 10 jaar ²	100,—	101,65	101,80	101,20	101,—	101,25
4 ½ pCt Lening, 1952-1964, op 12 jaar ²	100,—	101,—	100,85	100,25	100,60	100,75
4 ½ pCt Lening, 1953, op 20 jaar ²	100,—	99,40	99,65	99,50	99,35	99,60
4 ½ pCt Lening, 1953-1968, op 15 jaar ²	100,—	99,75	99,75	99,30	99,25	99,55
4 ½ pCt Lening, 1954-1972, op 18 jaar ²	100,—	98,95	99,60	99,—	98,95	99,45
4 ¼ pCt Lening, 1954-1974, op 20 jaar ²	100,—	—	—	97,—	97,—	97,—
3 ½ pCt met ten hoogste 15 j. loopt. Schatkistc. 1942, 1 ^o r. ^{2 3}	100,—	113,90	113,70	113,70	113,50	113,20
3 ½ pCt Schatkistcert. met ten hoogste 20 j. loopt., 1943, 1 ^o r. ^{2 3}	100,—	108,55	108,60	108,55	108,05	108,10
4 pCt Vijf- of tienjaarschatkistcertificaten, 1947 ²	100,—	105,25	105,30	105,20	104,90	105,—
4 pCt Vijf- of tienjaarschatkistcertificaten, 1948 ²	100,—	108,35	108,20	107,70	107,35	107,40
4 pCt Vijf- of tienjaarschatkistcertificaten, 1949 ²	100,—	103,10	102,45	101,65	101,35	101,45
4 pCt Vijfjaarschatkistcertificaten, 1954 ²	100,—	101,05	100,75	100,70	100,40	100,40
3 ¾ pCt Schatkistcert. 1954, met 5 jaar looptijd ²	100,—	—	99,70	99,90	99,55	99,65
4 pCt Lotenlening 1938	500,—	510,—	512,—	510,—	508,—	509,—
Lotenlening 1941 (4 pCt sedert 1951)	1.000,—	997,—	998,—	997,—	997,—	997,—
Lotenlening 1953 (2 pCt, 5 pCt vanaf 1967) ²	1.000,—	1.002,—	1.003,—	1.006,—	1.008,—	1.013,—
II. — Indir. en gewaarb. Staatsschuld (Rente bij te rek.).						
4 pCt Lotenlening der Verwoeste Gewesten 1923	525,—	520,—	529,—	526,—	527,—	532,—
Len. tot Wederopb. 1 ^{ste} schijf 1947 (2 pCt, 5 pCt vanaf 1957) ²	1.000,—	1.003,—	1.003,—	1.005,—	1.008,—	1.021,—
Len. tot Wederopb. 2 ^{de} schijf 1949 (2 pCt, 5 pCt vanaf 1958) ²	1.000,—	1.013,—	1.015,—	1.015,—	1.015,—	1.017,—
Len. tot Wederopb. 3 ^{de} schijf 1950 (2 pCt, 5 pCt vanaf 1960) ²	1.000,—	1.037,—	1.041,—	1.041,—	1.039,—	1.048,—
4 pCt pref. aandelen van de N.M.B.S. (Belgische Schijf) ^{1 2}	500,—	497,—	492,—	490,—	491,—	495,—
5 pCt Zelfst. Kas voor Oorlogsschade - 1 ^o schijf 1953 ^{2 4}	100,—	102,—	102,—	101,10	101,15	101,35
4 ½ pCt Tienjaarsl. v.h. Beh. v. Telegr. en Telef. 1952, 2 ^o r. ²	100,—	102,20	102,55	102,45	102,—	101,85
4 ½ pCt Vijftienjaarsl. Beh. v. Telegr. en Telef. 1953, 1 ^o r. ²	100,—	100,10	100,35	100,25	100,15	100,20
4 ½ pCt Vijftienjaarsl. Beh. v. Telegr. en Telef. 1953, 2 ^o r. ²	100,—	100,—	100,30	100,20	99,85	99,85
4 ¼ pCt Twintigjaarsl. Beh. v. Telegr. en Telef. 1954, 1 ^o r. ²	100,—	97,25	97,15	97,—	97,—	97,05
4 ½ pCt Nat. Maat. van Belg. Spoorw. 1952-1962 ²	100,—	102,20	102,95	102,55	102,05	101,65
4 ½ pCt Nat. Maat. van Belg. Spoorw. 1953-1965 ²	100,—	100,30	100,75	100,65	100,40	100,60
4 ½ pCt Nat. Maat. van Belg. Spoorw. 1954-1972 ²	100,—	98,70	99,25	99,—	98,85	99,20
4 ½ pCt Tienjaarsl. v.d. Nat. M. v ^r Kred. a.d. Nijv. 1951 ²	100,—	101,45	101,60	101,55	101,05	101,20
4 ½ pCt Tienjaarsl. v.d. Nat. M. v ^r Kr. a.d. Nijv. 2 ^o r. 1952 ²	100,—	101,90	102,35	101,75	101,05	101,30
III. — Rechtstreekse Koloniale Schuld.						
Renteloos : Belgisch Congo, Lotenlening 1888	100,—	255,—	285,—	264,—	261,—	260,—
<i>Rente bij te rekenen :</i>						
4 pCt Koloniale Schuld 1936	100,—	93,60	93,60	93,75	93,75	93,75
4 pCt Koloniale Schuld 1950-60 ²	100,—	100,—	99,75	99,55	99,20	99,15
4 pCt Vijf- of tienjaarschatkistcertificaten, 1950 ²	100,—	102,85	102,90	102,90	102,60	102,65

¹ Effecten waarover een operatie in uitvoering is, krachtens de besluiten van 6 October 1944. — ² Effecten na 6 October 1944 gecreeërd. — ³ De rentevoet werd met ingang van 14 October 1948 op 4 pCt. gebracht. — ⁴ Tot 30 September 1954 moesten de interesten vergoed worden door de verkoper.

II. — MAANDINDEXCIJFERS DER AANDELENNOTERINGEN TER BEURZE VAN BRUSSEL EN ANTWERPEN

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Datum	Algemeen indexcijfer	Verzekeringsmaats., banken, beleggingsmaats.	Onroerende en hypoth. ondern.	Hotelbedrijven	Spoorwegen en vervoer te water	Framwegen, buurtspoorwegen en vervoer	Prusts van tramweg- en electriciteits-ondernemingen	Gas- en electriciteits-ondernemingen	Waterverdeling	Metaalindustrieën	Zink- en loodbedrijven, mijnen	Chemicaliën	Steenkolennij- en cokesovens	Spiegelglasfabrieken	Glasfabrieken	Bouwbedrijf	Textiel- en zijdenijverheid	Koloniale ondernemingen	Aanplantingen	Voeding	Diversen
Indexcijfers t.o.v. de noteringen der voorgaande maand																					
1954 1 Dec. ...	104	101	100	106	96	98	96	97	106	102	102	105	115	111	101	103	108	107	108	103	
1955 4 Jan.	107	109	101	104	111	104	110	106	106	110	107	111	109	111	103	110	106	133	102	103	
Indexcijfers t.o.v. de periode 1936 tot 1938																					
1954 4 Jan. ...	242	273	131	318	78	119	217	44	183	250	171	223	79	93	229	155	464	51	148	277	
1 Febr. ...	247	277	132	319	79	125	226	47	189	260	189	215	77	95	238	158	472	52	151	285	
1 Maart ...	245	269	132	328	78	131	221	47	184	272	187	201	75	102	239	157	474	53	152	276	
1 April ...	255	279	137	331	75	130	220	46	181	298	188	197	77	98	244	151	512	56	154	304	
3 Mei ...	272	291	139	345	77	133	230	53	198	307	203	206	87	104	255	154	558	63	156	313	
1 Juni ...	280	302	144	351	78	143	236	56	207	322	204	200	89	106	258	153	579	57	161	305	
1 Sept. ...	281	298	145	340	77	145	243	61	208	317	204	208	100	133	254	149	582	57	165	309	
1 Juli ...	296	317	148	344	79	162	256	62	220	333	214	229	104	133	271	150	610	58	173	304	
2 Aug. ...	297	312	151	362	85	161	261	62	221	337	212	222	110	142	274	154	608	55	175	312	
1 Oct. ...	302	325	155	346	82	160	247	69	217	378	214	216	115	146	279	155	629	55	175	330	
2 Nov. ...	298	322	151	352	83	155	232	65	216	388	209	208	122	140	275	152	620	57	178	334	
1 Dec. ...	310	326	151	373	80	152	222	63	228	396	213	219	140	156	277	156	669	61	192	343	
1955 4 Jan. ...	331	356	153	387	89	158	245	67	241	437	228	244	153	173	285	172	709	81	195	355	

III. — OMZET TER BEURZE VAN BRUSSEL

15

Bron : Bulletin mensuel des statistiques publié par la Commission de la Bourse de Bruxelles.

Tijdvak	Aantal beursdagen	Obligaties van vennootschappen		Aandelen		Totaal	
		Duizenden stukken	Verhandelde bedragen (miljoenen fr.)	Duizenden stukken	Verhandelde bedragen (miljoenen fr.)	Duizenden stukken	Verhandelde bedragen (miljoenen fr.)
1952	250	159	150	14.790	19.644	14.949	19.794
1953	248	135	130	12.484	16.443	12.619	16.573
1953 December ...	22	11	10	967	1.155	978	1.165
1954 Januari	20	10	9	1.144	1.226	1.154	1.235
Februari	20	11	10	1.401	1.609	1.412	1.619
Maart	23	12	11	1.766	2.550	1.778	2.561
April	20	9	9	1.615	2.114	1.624	2.123
Mei	19	12	12	1.677	2.485	1.689	2.497
Juni	21	12	11	1.692	2.218	1.704	2.229
Juli	20	10	10	1.992	2.705	2.002	2.715
Augustus	21	10	10	1.982	2.102	1.992	2.112
September ...	22	11	11	1.835	2.622	1.846	2.633
October	21	10	10	1.455	2.118	1.465	2.128
November ...	19	12	12	1.784	2.397	1.796	2.409
December ...	23	11	11	2.312	3.046	2.323	3.057

IV. — RENDEMENT DER VAST RENTENDE EFFECTEN

16

1. — Geünificeerde Schuld en ineens op vaste data aflosbare leningen

Begin der maand	Geünificeerde schuld 4 %	Ineens op vaste data aflosbare leningen															
		Vervaldag op 1 tot 5 jaar								Vervaldag op 5 tot 10 jaar				Vervaldag op 10 tot 20 jaar			
		Staat		Parastatale		Steden		Vennootschappen		Staat		Parastatale		Steden	Staat	Vennootschappen	
		3½ %	4 %	4 %	4½ %	4 %	4½ %	4 %	4½ %	4 %	4 %	4½ %	4½ %	4 %	4 %	4½ %	
1953 October	4,37	3,80	3,64	3,94	4,34	4,16	4,61	6,22	5,27	4,16	4,59	4,63	4,81	4,52	5,34	5,34	
November	4,36	3,81	3,98	3,94	4,30	4,21	4,62	6,37	5,35	4,57	4,60	4,66	4,80	—	5,30	5,32	
December	4,35	3,93	3,85	3,57	4,18	4,16	4,48	6,71	5,31	4,51	4,49	4,59	4,72	—	5,15	5,25	
1954 Januari	4,33	3,84	3,74	3,29	4,10	4,03	4,32	6,63	4,97	4,49	4,46	4,55	4,67	—	5,02	5,28	
Februari	4,32	3,65	3,34	3,78	3,88	3,96	4,01	6,81	5,16	4,38	4,32	4,50	4,54	—	4,85	5,26	
Maart	4,34	3,60	3,52	3,94	3,94	3,96	4,15	6,82	5,26	4,47	4,41	4,57	4,59	—	4,91	5,37	
April	4,32	3,58	3,40	3,62	3,84	3,94	4,07	7,35	4,69	4,43	4,36	4,49	4,58	—	5,03	5,35	
Mei	4,32	3,56	3,79	3,58	3,68	3,95	4,06	7,19	5,04	4,44	4,36	4,44	4,58	—	5,02	5,35	
Juni	4,30	3,57	3,68	3,21	3,65	3,96	4,03	7,11	5,19	4,40	4,22	4,42	4,54	—	4,78	5,35	
Juli	4,25	3,44	3,56	3,25	3,63	3,96	3,96	6,98	5,21	4,33	4,24	4,41	4,49	—	4,67	5,38	
Augustus	4,26	3,34	3,56	3,98	3,52	3,96	3,86	7,65	4,71	4,29	4,29	4,34	4,45	—	4,59	5,11	
September	4,22	3,28	3,46	3,93	3,41	3,84	3,73	6,97	4,36	4,10	4,15	4,28	4,40	—	4,54	5,10	
October	4,22	3,38	3,47	3,92	3,40	3,77	3,61	6,53	4,77	4,17	4,22	4,29	4,31	—	4,50	5,16	
November	4,21	3,38	3,52	4,01	3,41	3,89	3,58	6,18	4,67	4,27	4,33	4,32	4,30	—	4,58	5,19	
December	4,21	3,44	3,68	4,08	3,42	3,96	3,72	7,25	4,77	4,35	4,36	4,36	4,36	—	4,51	4,95	

2. — Met annuïteiten aflosbare leningen en lotenleningen

Begin der maand	Met annuïteiten aflosbare leningen												Lotenleningen	
	Vervaldag op 1 tot 5 jaar		Vervaldag op 5 tot 10 jaar				Vervaldag op 10 tot 20 jaar				Vervaldag op meer dan 20 jaar		Vervaldag op meer dan 20 jaar	
	Vennootschappen		Steden	Vennootschappen			Kolonie	Parastatale	Steden	Vennootschapp.	Parastatale	Steden	Directe Staats-schuld	Indirecte Staats-schuld
	4 ½ %	5 %	4 %	4 %	4 ½ %	5 %	4 %	4 %	4 %	4 %	4 %	4 %	4 %	
1953 October	4,99	7,70	5,03	5,90	4,64	4,48	4,50	4,93	4,95	5,34	4,74	4,89	4,70	5,27
November	4,66	7,11	5,—	5,78	4,65	4,68	4,51	4,91	4,93	5,36	4,73	4,89	4,67	5,31
December	4,81	—	4,99	5,81	4,72	4,99	4,51	4,91	4,91	5,36	4,71	4,87	4,63	5,24
1954 Januari	4,70	7,55	4,97	5,88	4,70	4,92	4,51	4,90	4,90	5,39	4,72	4,88	4,58	5,12
Februari	4,81	7,69	4,96	5,60	4,67	4,69	4,53	4,90	4,89	5,32	4,71	4,87	4,54	5,14
Maart	5,02	8,25	4,96	5,74	4,68	4,51	4,54	4,90	4,89	5,48	4,71	4,86	4,54	5,21
April	4,37	7,18	4,94	5,68	4,64	4,63	4,54	4,90	4,90	5,51	4,70	4,86	4,55	5,23
Mei	4,74	7,32	4,90	5,84	4,69	4,76	4,53	4,91	4,89	5,50	4,69	4,86	4,53	5,20
Juni	4,79	7,62	4,88	5,83	4,63	4,81	4,54	4,89	4,90	5,63	4,68	4,86	4,49	5,16
Juli	4,71	7,87	4,81	5,73	4,61	4,88	4,56	4,84	4,90	5,58	4,64	4,86	4,48	5,10
Augustus	4,36	7,37	4,72	5,71	4,48	4,68	4,57	4,82	4,89	5,40	4,59	4,85	4,41	5,03
September	4,39	6,71	4,38	5,47	4,39	4,51	4,57	4,71	4,83	5,30	4,56	4,83	4,38	4,96
October	4,40	6,26	4,30	5,44	4,41	4,47	4,57	4,63	4,79	5,08	4,49	4,78	4,38	4,90
November	4,50	6,13	4,30	5,41	4,49	4,66	4,56	4,59	4,73	5,10	4,43	4,55	4,38	4,91
December	4,49	5,89	4,30	5,35	4,42	4,84	4,56	4,58	4,69	5,19	4,42	4,50	4,42	4,91

N. B. — Voor de samenstelling : zie Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting Aprilnummer 1953, op blz. 231.

Retrospectief overzicht

(millioenen franken)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Tijdvak	Oprichting van vennootschappen			Kapitaalverhogingen				Obligatie-uitgiften		Gezamenlijke uitgiften	Uitgiftepremiën	Stortingen andere dan in geld		Netto uitgiften
	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Oud kapitaal	Nominale verhoging	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominaal bedrag	Nominaal bedrag		Inbreng in natura	Bijvoeging van reserves	
											1	2	3	4

A. — Belgische vennootschappen (naamloze en commanditaire op aandelen, personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid)

1952	2.165	1.640	1.401	1.235	14.251	16.407	15.698	72	3.476	21.523	41,4	1.386	13.666	5.541
1953	2.209	1.736	1.546	647	6.040	2.924	2.593	73	1.496	6.156	19,5	1.713	1.288	2.627
1953 10 eerste m. .	1.815	1.430	1.285	460	2.724	1.763	1.566	22	764	3.957	0,2	1.405	614	1.596
1954 10 eerste m. .	1.796	1.551	1.378	536	7.653	3.824	3.413	23	859	6.234	5,5	1.288	1.715	2.653
1953 September ...	170	107	99	34	64	67	64	2	30	204	—	101	12	80
October	195	171	131	60	126	131	122	2	140	442	—	83	64	246
November ...	138	69	55	61	631	336	226	3	90	495	1,2	51	112	209
December ...	256	237	206	126	3.010	825	801	2	22	1.034	18,1	257	562	223
1954 Januari	213	179	156	38	184	272	262	5	236	687	—	121	62	471
Februari	198	149	128	42	194	165	106	2	100	414	—	127	14	193
Maart	238	220	185	54	244	162	152	2	80	462	—	171	43	203
April	194	133	120	71	1.401	561	520	4	158	852	—	149	347	302
Mei	183	274	262	67	819	1.120	943	2	23	1.417	1,5	194	814	221
Juni	186	106	100	62	163	151	132	3	100	357	—	80	79	173
Juli	156	103	92	58	511	447	439	—	—	550	—	140	198	193
Augustus ...	114	99	86	28	153	147	144	—	—	246	3,0	77	66	90
September ...	156	159	142	55	2.493	246	172	2	31	436	0,9	148	54	144
October	158	129	106	61	1.491	554	543	3	130	813	—	80	38	661
November ... v		64	62			409	313			473	102,0	66	118	293

B. — Congolese vennootschappen (aandelen- en personenvennootschappen)

1952	279	1.187	835	110	6.417	6.182	5.093	5	212	7.581	46,6	1.806	2.570	1.811
1953	253	1.047	785	103	3.029	2.185	1.480	4	130	3.362	8,1	332	227	1.844
1953 9 eerste m. ...	169	808	568	67	2.114	1.196	865	3	105	2.109	8,1	208	214	1.124
1954 9 eerste m. ...	227	982	624	61	1.053	795	715	2	25	1.802	9,0	388	50	935
1953 Juli	30	204	109	10	209	161	127	1	35	400	—	42	55	174
Augustus ...	17	75	35	8	123	134	124	—	—	209	—	14	—	145
September ...	13	61	43	4	27	30	13	—	—	91	—	12	—	44
October	24	76	64	10	121	55	53	—	—	131	—	54	—	63
November ...	16	25	23	18	698	803	475	—	—	328	—	15	13	470
December ...	28	100	96	6	95	130	85	—	—	230	—	33	—	148
1954 Januari	25	211	116	11	205	201	180	—	—	412	—	61	6	229
Februari	20	61	56	5	19	8	8	—	—	69	—	23	1	40
Maart	20	43	30	4	10	26	26	—	—	69	—	22	2	32
April	27	176	79	6	12	5	5	1	5	186	—	20	—	69
Mei	27	130	97	13	214	95	95	1	20	245	9,0	78	15	128
Juni	27	104	46	6	123	100	71	—	—	204	—	54	1	62
Juli	27	111	83	4	37	20	20	—	—	131	—	33	10	60
Augustus ...	26	57	38	8	368	295	266	—	—	352	—	37	15	252
September ...	28	88	78	4	66	43	43	—	—	131	—	58	—	63

¹ In de gestorte bedragen niet begrepen.² In de oprichtingen en kapitaalverhogingen begrepen.³ In de kapitaalverhogingen begrepen.⁴ Omvatten de gestorte bedragen op aandelen, de obligatieuitgiften, de uitgiftepremiën, verminderd met de stortingen andere dan in geld en de emissies tot terugbetaling van vroegere leningen.

V. — EMISSIES VAN DE CONGOLESE NIJVERHEIDS- EN HANDELSVENNOOTSCHAPPEN

17²

(millioenen franken)

SEPTEMBER 1954

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Rubriek	Oprichtingen van						Kapitaalverhogingen			Obligatie-uitgiften			Uitgiftepremiën (niet in de gestorte bedragen begrepen)	Stortingen andere dan in geld			Ontbindingen van aandelenvennootsch. en personenvennootschappen		Kapitaalverminderingen			
	aandelenvennootschappen			personenvennootschappen			Aandelenvennootschappen en personenvennootschappen			Obligatie-uitgiften				Inbreng in natura		Bijvoeg. van reserves (begrepen in de kapitaalverhogingen)	Liquidaties		Samensmelt.		Ven. op aand. en personenvennootsch.	
	Aantal	Nominiaal bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominiaal bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Oud kapitaal	Nominale verhoging	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominiaal bedrag		waarvan conversie-leningen	Oprichtingen van		Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag
															Aandelenvennootschappen	Personenvennootschappen						

Indeling der emissies

Banken, financ. maatsch. ...																						
Handelsvennootschappen ...	1	1,0	0,2	11	22,7	19,6	2	60,0	40,0	40,0												
Nijverheidsvennootschappen	2	25,0	24,2	8	31,4	29,3		5,5	2,5	2,5												
Mijnen																						
Bouwbedrijf				1	0,1	0,1	1	0,2	0,7	0,1												
Landbouwmaatschappijen .				3	5,5	3,4																
Vervoer				1	0,3	0,3																
Openbare diensten																						
Diversen				1	1,5	1,3																
Totalen...	3	26,0	24,4	25	61,5	54,0	4	65,7	43,2	42,6				22,6	34,5	0,7			5	16,4	2	37,5

Groepering der vennootschappen naar de grootte van het uitgegeven of geannuleerd nominaal kapitaal

Van 1 miljoen en minder	1	1,0	0,2	8	4,9	3,8	2	2,7	1,7	1,1					1,2							
Van 1 tot 5 miljoen ...	1	5,0	4,2	15	33,6	27,2	1	3,0	1,5	1,5					4,0	10,3	0,7					
Van 5 tot 10 miljoen ...				1	6,0	6,0									6,0							
Van 10 tot 20 miljoen ...	1	20,0	20,0	1	17,0	17,0									18,6	17,0						
Van 20 tot 50 miljoen ...							1	60,0	40,0	40,0												
Van 50 tot 100 miljoen ...																						
Meer dan 100 miljoen																						
Totalen...	3	26,0	24,4	25	61,5	54,0	4	65,7	43,2	42,6				22,6	34,5	0,7			5	16,4	2	37,5

Indeling der vennootschappen naar het recht, dat hen beheerst

Venn. van Belgisch recht .																						
Venn. van Congolees recht .	3	26,0	24,4	25	61,5	54,0	4	65,7	43,2	42,6					22,6	34,5	0,7					
Totalen...	3	26,0	24,4	25	61,5	54,0	4	65,7	43,2	42,6				22,6	34,5	0,7			5	16,4	2	37,5

V. — EMISSIES VAN DE BELGISCHE NIJVERHEIDS- EN HANDELSVENNOOTSCHAPPEN

173

Indeling der emissies

(millioenen franken)

OCTOBER 1954

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Bedrijfsklasse	Oprichtingen van vennootschappen ¹						Kapitaalverhogingen (naamloze vennootschap.) (command. vennoot. op aand.) (personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid)				Obligatie- uitgiften		Uitgiftepremiën (in de gestorte bedragen niet begrepen)	Stortingen andere dan in geld				Ontbindingen van vennootschappen ¹ (naamloze) (commandit. op aand.) (personenvennootschap. met beperkte aansprakelijkheid)				Kapitaal- verminde- ringen (naamloze vennoot.) (com. ven. op aand.) (personen- vennoot. m. beperk. aansprak.)					
	naamloze en commanditaire op aandelen			personenvennootsch. met beperkte aansprakelijkheid			Aantal	Oud kapitaal	Nominale verhoging	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominaal bedrag		waarvan conversie- leningen	Inbreng in natura		Bijvoeging van reserves (in de kapitaal- verhogingen begrepen)	Liquidaties		Samen- smeltingen		Aantal	Bedrag				
	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde									naamloze en commanditaire op aandelen	personenvenn. met beperkte aansprakelijkheid		Kapitaalverhogingen	Aantal	Bedrag	Aantal			Bedrag	Aantal	Bedrag	Aantal
							Oprichtingen van vennootsch. op aandelen	Kapitaalverhogingen	Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag															
Banken	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Verzekeringen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Financiële en immobiliënverricht. .	8	26,8	22,8	2	2,0	2,0	13	25,2	17,2	9,6	—	—	—	16,9	—	0,8	—	2	0,3	1	0,0	1	0,8	—	—	—	
Kleinhandel	3	3,0	1,9	23	3,3	2,8	1	0,5	0,3	0,1	—	—	—	1,2	1,3	—	—	9	1,0	—	—	—	—	—	—	—	
Groothandel en buitenl. handel ...	11	29,6	27,3	20	4,0	3,6	8	5,0	6,9	5,8	—	—	—	19,1	1,6	0,1	3,2	15	7,6	—	—	—	—	—	—	—	
Metaalverwerkende nijverheid ...	2	5,7	5,7	6	6,3	6,3	5	6,7	9,3	9,4	—	—	—	4,3	6,0	1,8	6,5	8	19,1	—	—	—	—	—	—	—	
IJzer- en staalvoortbreng. nijverh.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	10,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Non-ferro metaalnijverheid	1	5,0	1,0	1	0,2	0,2	—	—	—	—	1	100,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Textielnijverheid	2	1,1	1,1	5	3,4	3,1	4	7,4	7,7	7,7	—	—	—	0,5	2,8	1,6	5,6	7	23,3	—	—	1	0,5	—	—	—	
Voedingsnijverheid	—	—	—	4	1,9	1,9	3	1,8	1,5	1,5	—	—	—	—	0,8	0,2	—	4	2,2	—	—	—	—	—	—	—	
Houtnijverheid	2	0,9	0,9	5	2,3	2,3	1	3,7	1,9	1,9	—	—	—	0,9	1,9	1,9	—	2	2,2	—	—	—	—	—	—	—	
Scheikundige nijverheid	1	12,5	4,1	1	0,1	0,1	2	3,7	3,3	3,3	1	20,0	—	—	—	—	1,5	2	0,5	—	—	—	—	—	—	—	
Glasnijverheid	1	0,8	0,8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0,8	—	—	—	1	14,0	—	—	—	—	—	—	—	
Electriciteit	—	—	—	—	—	—	2	1385,0	455,0	455,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Gas	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Water	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ledernijverheid	—	—	—	2	1,0	1,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Papiernijv. en grafische bedrijven	1	0,1	0,1	—	—	—	1	2,0	6,0	6,0	—	—	—	—	—	0,2	5,7	1	0,8	1	10,0	—	—	—	—	—	
Verkeer	—	—	—	4	1,6	1,6	1	0,1	0,3	0,3	—	—	—	—	0,6	—	—	1	0,2	—	—	—	—	—	—	—	
Toerisme	1	1,1	0,2	3	0,4	0,4	1	0,1	0,1	0,0	—	—	—	—	0,4	—	—	2	0,2	—	—	1	0,1	—	—	0,1	
Tussenhandel	7	2,1	1,9	13	3,0	2,9	4	2,1	1,8	0,9	—	—	—	0,1	2,1	0,6	0,2	3	0,4	1	0,1	—	—	—	—	—	
Oude en afvalgoederen	—	—	—	1	0,4	0,4	—	—	—	—	—	—	—	—	0,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Bouwbedrijf	2	1,5	1,5	4	2,2	2,2	8	6,3	8,2	7,3	—	—	—	1,0	2,1	3,3	3,9	4	1,6	—	—	—	—	—	—	—	
Kolennijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kleinijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Cement- en aanverwante nijverhed.	—	—	—	1	0,1	0,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Groeven	—	—	—	2	0,3	0,3	—	—	—	—	—	—	—	—	0,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kalknijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Keramische nijverheid	—	—	—	—	—	—	1	25,0	15,0	15,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tabaksnijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Diamantnijverheid	—	—	—	1	0,1	0,1	1	0,1	0,9	0,9	—	—	—	—	—	0,4	0,5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Uitgeverij, boekhandel, pers	1	0,1	0,1	2	0,1	0,1	1	1,0	1,0	1,0	—	—	—	—	—	—	1,0	4	0,2	—	—	—	—	—	—	—	
Film, schouwburgen, attracties	2	0,3	0,3	2	2,2	1,8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ambachtswezen	1	0,2	0,2	9	0,9	0,8	2	1,6	6,8	6,7	—	—	—	—	0,2	0,4	6,3	3	0,4	—	—	—	—	—	—	—	—
Landb., tuinb., veeteelt, visserij ...	—	—	—	—	—	—	1	13,5	6,8	6,8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Diversen (niet genoemd)	—	—	—	1	2,5	2,5	1	0,5	3,5	3,5	—	—	—	—	2,5	—	3,5	7	2,4	—	—	—	—	—	—	—	—
Totalen...	46	90,8	69,9	112	38,3	36,5	61	1491,3	553,5	542,7	3	130,0	—	—	46,1	22,7	11,3	37,9	76	76,5	3	10,1	3	1,4	—	—	—

¹ Coöperaties : 10 vennootschappen opgericht met een minimum-kapitaal van fr 1.579.500; 5 ontbonden vennootschappen met een minimum-kapitaal van fr 2.063.420.

V. — EMISSIES VAN DE BELGISCHE NIJVERHEIDS- EN HANDELSVENNOOTSCHAPPEN 174

Ingedeeld naar de ligging en naar de grootte van het uitgegeven of vernietigd nominaal kapitaal

(millioenen franken)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Omschrijving	Oprichtingen van vennootschappen						Kapitaalverhogingen (naamloze vennootsch.) (comm. ven. op aand.) (personenvenn. met beperkte aansprakelijkheid)				Obligatie-uitgiften			Uitgiftepremiën (in de gestorte bedragen niet begrepen)	Stortingen andere dan in geld		Ontbindingen		Kapitaalverminderingen Bedrag
	naamloze en commanditaire op aandelen			personenvenn. met beperkte aansprakelijkheid			Aantal	Oud kapitaal	Nominale verhoging	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominale bedrag	waaraan conversateleningen		Inbreng in natura	Bijvoeging van reserves	Liquidaties	Samensmeltingen	
	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde													

1. — Naar hun geographische ligging

OCTOBER 1954

België	46	90,8	69,9	112	38,3	36,5	60	1477,8	546,7	535,9	3	130,0	—	—	80,1	37,9	76,5	10,1	1,4
Buitenland	—	—	—	—	—	—	1	13,5	6,8	6,8	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Totalen...	46	90,8	69,9	112	38,3	36,5	61	1491,3	553,5	542,7	3	130,0	—	—	80,1	37,9	76,5	10,1	1,4

2. — Naar de belangrijkheid van het uitgegeven of vernietigd nominaal kapitaal

1 mill. en minder ...	30	12,5	11,1	104	19,8	18,4	35	32,4	18,0	14,2	—	—	—	—	19,8	4,7	17,5	0,1	1,4
van 1 tot 5 mill.	12	31,8	21,4	7	13,1	12,7	19	30,9	40,2	33,2	—	—	—	—	27,3	15,0	5,9	—	—
van 5 tot 10 mill.	2	18,0	17,3	1	5,4	5,4	4	18,0	25,3	25,3	1	10,0	—	—	16,9	18,2	—	10,0	—
van 10 tot 20 mill.	2	28,5	20,1	—	—	—	1	25,0	15,0	15,0	1	20,0	—	—	16,1	—	32,1	—	—
van 20 tot 50 mill.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21,0	—	—
van 50 tot 100 mill.	—	—	—	—	—	—	1	1385,0	65,0	65,0	1	100,0	—	—	—	—	—	—	—
meer dan 100 mill.	—	—	—	—	—	—	1	—	390,0	390,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Totalen...	46	90,8	69,9	112	38,3	36,5	61	1491,3	553,5	542,7	3	130,0	—	—	80,1	37,9	76,5	10,1	1,4

VI. — LENINGEN UITGE- 18
GEVEN DOOR DE OVER-
HEID EN DOOR INSTELLINGEN
VAN OPENBAAR NUT ¹

(Openbare uitgaven op lange en half lange termijn)

Tijdvak	in België	in het buitenland
	(millioenen franken)	(millioenen)
1953	20.996	Cong. fr. 265 Zw. fr. 60
1954	37.721	Zw. fr. 129 Guldens 132,5
1953 December .	400	—
1954 Januari ...	1.500	—
Februari ...	11.514	—
Maart ...	1.574	—
April	2.220	—
Mei	1.400	Zw. fr. 129
Juni	650	—
Juli	7.535	Guldens 100
Augustus .	—	—
September .	1.650	Guldens 12,5
October ...	24	—
November .	8.854	Guldens 20
December .	800	—

VII. — BANKOPERATIES 19
VAN HET GEMEENTEKREDIET

(Voorschotten en terugbetalingen op leningen aan publiekrechtelijke lichamen en instellingen van openbaar nut ter bestrijding der uitgaven.)

Tijdvak	Buitengewone uitgaven		Gewone uitgaven
	Beschikkingen over rekeningen ²	Netto-terugbetaald	Netto-voorschotten
	(millioenen franken)		
1953 Gemiddelde	415	57	233
1954 Gemiddelde	474	86	209
1953 December .	424	12	240
1954 Januari .	370	688	268
Februari ...	432	14	269
Maart ...	509	25	335
April	288	18	272
Mei	407	11	148
Juni	417	14	204
Juli	473	19	206
Augustus .	439	24	260
September .	652	14	155
October ...	695	137	126
November .	439	23	87
December .	570	41	183

20

VIII. — HYPOTHEEK-
INSCHRIJVINGEN ³

Tijdvak	Bedrag naar de goedge-inschrijvingsrechten (millioenen franken)
1952 Gemiddelde	1.267
1953 Gemiddelde	1.466
1953 November .	1.286
December .	1.669
1954 Januari .	1.458
Februari ...	1.334
Maart ...	1.566
April	1.710
Mei	1.606
Juni	1.751
Juli	1.939
Augustus .	1.541
September .	1.879
October ...	1.769
November .	1.499

¹ Leningen van Staat, Kolonie, provinciën en gemeenten, instellingen van openbaar nut, zoals de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen, de Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen, de Nationale Maatschappij voor Watervoorziening, het Gemeentekrediet, enz. (Excl. de leningen van de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid.)

² Incl. de bedragen afgehaald op de door de provincie en de Staat verleende toelagen.

³ Incl. de hernieuwingen aan het einde van het vijftiende jaar; deze belopen ongeveer 1 pCt. van het totaal; excl. de wettelijke hypotheek.

RIJKSFINANCIËN

I. — STAND VAN DE STAATSSCHULD

(millioenen franken)

25¹

Einde maand	Geconsolideerde schuld			Halflange schuld ³			Kortlopende schuld ⁴			Partic. tegoeden op post-chèque-rekening	Gezamenlijke schuld ^{1 5}	
	binnenlandse			binnenlandse	buitenlandse ²	totale	binnenlandse ⁵	buitenlandse ²	totale			
	directe	indirecte	totale									
1953 October	131.401	8.639	140.040	14.580	32.759	2.818	35.577	64.600	4.552	69.152	20.346	279.695
November ...	130.992	8.632	139.624	14.612	33.996	2.817	36.813	64.532	4.549	69.081	20.528	280.658
December	130.564	8.624	139.188	14.578	33.098	2.567	35.665	66.732	4.543	71.275	21.223	281.929
1954 Januari	129.315	8.600	137.915	14.606	32.897	2.570	35.467	69.615	4.545	74.160	19.945	282.093
Februari	138.124	8.593	146.717	14.636	31.327	2.572	33.899	68.510	4.547	73.057	19.241	287.550
Maart	140.614	8.586	149.200	14.670	30.687	2.584	33.271	65.571	4.559	70.130	20.071	287.342
April	140.493	8.576	149.069	14.687	29.564	2.591	32.155	69.875	4.567	74.442	19.791	290.144
Mei	140.387	8.565	148.952	14.616	30.619	4.059	34.678	68.887	4.808	73.695	19.470	291.411
Juni	141.026	8.558	149.584	14.504	30.520	2.057	32.577	68.294	4.146	72.440	20.450	289.555
Juli	146.408	8.553	154.961	14.660	28.560	2.054	30.614	64.955	3.834	68.789	20.387	289.411
Augustus	147.605	8.553	156.158	15.469	25.845	2.050	27.895	67.862	3.267	71.129	19.841	290.492
September ...	147.504	8.545	156.049	15.478	25.808	2.050	27.858	67.284	4.470	71.754	19.523	290.662
October	147.155	9.935	157.090	15.598	25.809	2.045	27.854	70.068	4.462	74.530	20.118	295.190
November ...	155.604	9.929	165.533	15.713	25.815	2.041	27.856	62.415	4.459	67.324	20.867	296.943
December ...	155.163	9.920	165.083	15.666	25.816	2.038	27.856	62.307	4.600	66.907	22.376	297.888

¹ Excl. de uit de oorlog 1914-1918 voortvloeiende intergouvernementele schulden. — ² Het bedrag der buitenlandse schulden is berekend naar de wisselkoers op de aangegeven datum. — ³ Schatkistcertificaten met meer dan één jaar looptijd. — ⁴ Certificaten met ten hoogste één jaar looptijd. — ⁵ Excl. de Dotatie der Oudstrijders.

II. — BEZIT AAN OVERHEIDSFONDSEN VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIË

(millioenen franken)

25²

Einde maand	Ten hoogste 120 dagen looptijd	Met meer dan vijf jaar looptijd		Totaal
	Schatkistcertificaten ¹	Geconsolideerde vordering op de Staat ²	Nationale overheidsfondsen ³	
1951 Juni	1.222	34.860	1.172	37.254
September	2.949	34.860	1.188	38.997
December	6.529	34.860	1.221	42.610
1952 Maart	7.178	34.763	1.269	43.210
Juni	8.865	34.763	1.435	45.063
September	8.953	34.763	1.475	45.191
December	6.260	34.763	1.478	42.501
1953 Maart	7.819	34.660	1.565	44.044
Juni	6.009	34.660	1.653	42.322
September	8.965	34.660	1.678	45.303
December	8.040	34.660	1.678	44.378
1954 Maart	5.449	34.660	1.781	41.890
Juni	7.983	34.660	1.790	44.433
September	8.681	34.660	1.792	45.133
December	7.939	34.660	1.792	44.391

¹ Overeenkomst van 14 September 1948 afgesloten krachtens art. 13 van de organieke wet der Nationale Bank van België. — ² Art. 8, § b), van de wet van 28 Juli 1948 betreffende de sauering van de balans der Nationale Bank van België. — ³ Art. 14 van de organieke wet der Nationale Bank van België.

25³

III. — OVERZICHT VAN DE UITVOERING DER BEGROTINGEN (zonder onderscheid van dienstjaar)

(millioenen franken)

Bron : Belgisch Staatsblad.

Ontvangsten	Van 1/I tot 31/X/1954	Van 1/I tot 30/XI/1954	Uitgaven	Van 1/I tot 31/X/1954	Van 1/I tot 30/XI/1954
Rijksmiddelen :			Gewone uitgaven :		
Belastingen	60.054	65.333	Rijksschuld	8.635	9.377
Taksen, tolgeden en cijzen	1.939	2.138	Pensioenen	10.899	10.740
Patrimonium-inkomsten	870	907	Dotatiën	233	253
Terugbetalingen	674	764	Kwade posten en terugbetalingen	916	964
Diverse opbrengsten	635	685	Algemeen bestuur { bezoldigingen ...	14.860	16.226
Muntsaneringsbelastingen	1.136	1.166	{ materieel	5.881	6.351
Ontvangsten voortvloeiende uit de oorlog	750	901	Toelagen	20.165	21.983
			Werken	1.085	1.178
			Andere uitgaven	3.475	3.644
			Uit de oorlog voortvloeiende uitgaven	745	745
Totaal ...	66.058	71.894	Totaal ...	66.394	71.461
Buitengewone ontvangsten :			Buitengewone uitgaven :		
Opbrengsten van gevestigde leningen .	19.334	27.942	Dienst van de Rijksschuld	1.118	1.118
Opbrengst van de muntsaneringslening .	2	2	Kredieten betreffende voorschotten	677	678
Diversen	- 2.156	2.255	Kredieten betreffende participaties	1.056	1.214
			Kred. betreff. { nieuwe beleggingen .	10.910	11.449
			de beleggingen } herst. v. openb. dom.	1.219	1.304
			Andere uitgaven	—	—
			Beleggingen met Marshallhulp	4	4
			Tegenwaardefondsen van E.R.P. hulp 1950/1951	355	393
Totaal ...	21.492	30.199	Totaal ...	15.339	16.160
EINDTOTAAL...	87.550	102.093	EINDTOTAAL...	81.733	87.621
			Overschot...	5.817	14.472

a) Ontvangsten zonder onderscheid van begrotingsjaar

(gemeentelijke en provinciale opcentiemen niet inbegrepen)

(millioenen franken)

Bron : Belgisch Staatsblad.

Tijdvak	Directe belastingen 1	Douanen en accijnzen	Registratierechten	Totale ontvangsten 1	Accumuleerde ontvangsten sedert Januari 1
1952 Maandgemiddelde	2.730	1.140	2.070	5.940	—
1953 Maandgemiddelde	2.568	1.081	1.997	5.646	—
1953 September	1.562	1.147	1.940	4.649	52.027
October	1.883	1.144	2.088	5.115	57.142
November	1.985	1.083	2.232	5.300	62.442
December	2.000	1.175	2.129	5.304	67.746
1954 Januari	4.202	1.022	1.964	7.188	7.188
Februari	2.046	995	1.842	4.883	12.071
Maart	2.114	1.202	2.026	5.342	17.413
April	2.861	1.116	1.978	5.955	23.368
Mei	2.885	1.081	2.074	6.040	29.408
Juni	3.366	1.131	1.992	6.489	35.897
Juli	4.998	1.122	2.072	8.192	44.089
Augustus	2.153	1.096	2.064	5.313	49.402
September	2.297	1.168	2.135	5.600	55.002
October	1.746	1.190	2.116	5.052	60.054
November	1.980	1.107	2.191	5.278	65.332

b) Totale ontvangsten van de begrotingsjaren 1953 en 1954 vóór 30 November geïnd

(gemeentelijke en provinciale opcentiemen niet inbegrepen)

(millioenen franken)

Bron : Belgisch Staatsblad.

	Begrotingsjaar 1953		Begrotingsjaar 1954		November 1954
	Opbrengsten	Budgetaire ramingen	Opbrengsten	Budgetaire ramingen	Ontvangsten voor rekening van het begrotingsjaar 1954
I. Directe belastingen 1	32.684	34.196	23.404	23.882	1.980
II. Douanen en accijnzen	13.210	12.934	11.895	11.593	1.107
waarvan douanen	4.381	4.200	4.159	3.978	388
accijnzen	7.913	8.578	6.901	7.472	624
bijzondere verbruikstaxes	670		593		76
III. Registratie	23.958	24.035	22.448	23.038	2.191
waarvan registratie	2.353	2.370	2.253	2.124	222
erfenissen	1.126	925	1.078	955	110
zegel en gelijkgest. taxes	20.201	20.500	18.863	19.654	1.839
Totaal 1 ...	69.852	71.165	57.747	58.513	5.278
Verschil t.o.v. de budgetaire ramingen	— 1.313		— 766		

1 Met inbegrip van de opbrengst der vooruitbetalingen aan te rekenen op de bedrijfsbelasting.

NOTA. — De termijn van invordering der directe belastingen is langer dan het kalenderjaar. Voor deze belastingen zijn de cijfers dus maar definitief na het afsluiten van het begrotingsjaar.

INKOMEN EN SPAREN

30¹

I. — RENDEMENT DER BELGISCHE EN CONGOLESE VENNOOTSCHAPPEN OP AANDELEN

Betaalbaar gestelde dividenden en obligatiescoupons in September 1954

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Bedrijfsklasse	Aantal vennootschappen			Gestort kapitaal	Reserves	Netto-uitslagen		Betaalbaar gesteld bruto-dividend	Obligatieschuld 1	Bruto obligatiescoupons 2
	getelde	met winst	met verlies			Winst	Verlies			
(millioenen franken)										
A. — Vennootschappen met hoofdbedrijf in België										
Bankwezen	1	1	—	10,0	6,7	2,9	—	1,4	153,8	4,2
Verzekeringen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Financiële en immobilaire verrichtingen .	26	18	8	43,6	14,1	3,2	1,7	1,6	1.272,3	53,8
Kleinhandel	15	8	7	10,3	11,8	1,8	0,8	0,3	3,0	0,2
Groothandel en buitenlandse handel	61	44	17	61,6	90,9	19,7	4,2	2,7	1,3	0,1
Metaalverwerkende nijverheid	25	18	7	135,7	156,5	32,3	8,2	13,8	128,8	7,9
IJzer- en staalvoortbrengende nijverheid	2	1	1	148,0	192,7	20,8	0,7	11,4	183,9	8,7
Non-ferro metaalnijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	6,3	0,3
Textielnijverheid	31	22	9	185,7	133,1	21,5	5,0	3,4	14,7	0,9
Voedingsnijverheid	30	20	10	148,3	84,6	12,0	5,1	3,2	34,3	2,1
Houtnijverheid	8	6	2	12,6	3,3	0,7	0,1	—	5,0	0,3
Scheikundige nijverheid	15	10	5	21,8	18,0	2,0	0,5	0,9	69,1	3,4
Glasnijverheid	2	2	—	21,2	7,5	15,8	—	13,7	—	—
Electriciteit	—	—	—	—	—	—	—	—	457,6	26,6
Gas	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Water	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ledernijverheid	3	2	1	3,8	53,3	1,4	2,8	—	1,9	0,1
Papierenijverheid en grafische bedrijven .	8	5	3	51,5	12,1	3,3	1,1	2,5	19,4	1,2
Verkeer	11	9	2	18,9	9,1	2,6	0,5	2,1	—	—
Toerisme	5	4	1	18,7	97,3	6,3	0,4	3,6	2,1	0,1
Tussenhandel	9	5	4	5,8	3,1	0,6	0,6	—	—	—
Oude en afvalgoederen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bouwbedrijf	8	8	—	21,4	12,6	5,8	—	0,6	1,0	0,1
Kolennijverheid	2	2	—	290,0	406,4	18,0	—	15,5	66,0	3,3
Kleinijverheid	1	1	—	0,1	-0,1	—	—	—	10,6	0,4
Cement- en aanverwante bedrijven	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Groeven	3	—	3	8,1	6,7	—	0,9	—	—	—
Kalknijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ceramische nijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tabaksnijverheid	2	1	1	4,6	5,4	0,7	0,2	0,5	—	—
Diamantnijverheid	1	1	—	1,1	-0,4	—	—	—	0,3	—
Uitgeverij, boekhandel, pers	3	3	—	0,9	6,8	4,9	—	2,9	0,5	—
Film, schouwburgen	7	5	2	2,6	1,5	1,3	0,1	—	—	—
Ambachtswezen	13	7	6	8,6	3,5	0,3	0,7	—	2,5	0,1
Landbouw, tuinbouw, veeteelt, visserij ...	2	2	—	2,0	1,9	—	—	—	—	—
Diversen (niet genoemd)	15	10	5	98,9	36,4	7,7	1,4	5,3	—	—
TOTAAL ...	309	215	94	1.335,8	1.374,8	185,6	35,0	85,4	2.434,4	113,8
B. — Vennootschappen met hoofdbedrijf in Congo										
Banken, financiële vennootschappen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Handelsvennootschappen	1	1	—	1,0	0,7	—	—	—	—	—
Nijverheidsvennootschappen	2	1	1	170,0	36,0	49,3	1,1	39,9	—	—
Landbouwvennootschappen	3	3	—	21,6	22,5	7,8	—	—	17,0	1,1
Openbare diensten	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mijnen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bouwnijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vervoerwezen	1	1	—	11,5	2,4	3,7	—	—	41,7	2,3
Diverse vennootschappen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
TOTAAL ...	7	6	1	204,1	61,6	60,8	1,1	39,9	58,7	3,4
C. — Vennootschappen met hoofdbedrijf in het buitenland										
Electriciteit	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Spoorwegen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tramwegen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Plantages, koloniale vennootschappen ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Diverse vennootschappen	2	2	—	1,2	11,8	0,1	—	0,4	1,7	0,1
TOTAAL ...	2	2	—	1,2	11,8	0,1	—	0,4	1,7	0,1
ALGEMEEN TOTAAL ...	318	223	95	1.541,1	1.448,2	246,5	36,1	125,7	2.494,8	117,3

¹ De getelde leningen slaan op andere vennootschappen dan die opgegeven in de vorige kolommen.

² Daarenboven werden er gedurende de maand September 1954 betaalbaar gesteld :

(millioenen franken)	
Coupons van Staatsleningen	151,7
Coupons van leningen van de Kolonie	2,2
Coupons van leningen van Provinciën en Gemeenten	85,1
Coupons van verscheidene leningen	130,9
	869,9
Coupons van buitenlandse leningen	27,4

Retrospectief overzicht *

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Tijdvak	Aantal vennootschappen			Gestort kapitaal	Reserves	Netto-resultaat		Betaalbaar gesteld bruto-dividend	Obligatie-schuld ¹	Bruto-obligatie-coupons
	getelde	met winst	met verlies			winst	verlies			
(millioenen franken)										
1952 ²	12.118	9.293	2.825	117.894	88.757	24.715	1.026	12.988	30.108 ³	1.267
1953 ²	12.805	9.046	3.759	136.107	86.053	23.561	2.078	13.128	32.120 ³	1.493
1953 Juli	611	438	173	13.279	5.457	4.717	139	2.785	3.474	150
Augustus	240	161	79	1.545	1.301	203	53	134	2.523	97
September ...	362	243	119	2.047	1.650	245	42	104	2.841	117
October	654	470	184	10.986	6.432	1.443	172	884	2.800	116
November	352	251	101	10.126	6.159	1.293	81	915	2.730	113
December	342	239	103	5.806	3.671	578	73	287	3.361	147
1954 Januari	112	82	30	2.221	734	190	19	106	3.885	171
Februari	169	123	46	649	1.466	353	13	57	2.882	124
Maart	1.576	1.160	416	12.949	10.642	2.013	189	1.146	2.718	111
April	2.613	1.904	709	22.946	13.942	3.043	285	1.769	2.850	138
Mei	2.580	1.899	681	31.047	23.023	5.255	525	2.859	2.321	110
Juni	1.347	967	380	20.942	13.182	3.436	187	1.728	2.399	114
Juli	554	420	134	14.453	7.999	4.893	62	3.326	3.331	160
Augustus ...	230	165	65	1.320	1.096	211	26	102	2.161	96
September ...	318	223	95	1.541	1.488	247	36	126	2.495	117

* De cijfers van 1954 zijn voorlopig.

¹ Voor de maandelijkse resultaten, slaan de in aanmerking genomen leningen op andere vennootschappen dan die waarop de vorige kolommen betrekking hebben.

² Na aftrek van de dubbelstellingen.

³ Op 31 December.

II. — ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTEKAS

31

a) Inlagen op particuliere spaarboekjes bij de Spaarkas¹
(Netto-spaarbedrag)
(millioenen franken)

Tijdvak	Inlagen	Uitbetaalingen	Saldi	Tegoed der inleggers op het eind van het tijdvak
1952 Maandgem.	1.080	677	403	40.748 ²
1953 Maandgem.	1.100	807	293	45.493 ²
1953 October	1.078	847	231	43.697
November	953	693	260	43.957
December	1.283	973	310	45.493 ²
1954 Januari	1.438	684	754	46.247
Februari	1.112	757	355	46.602
Maart	1.074	958	116	46.718
April	1.023	969	54	46.772
Mei	982	942	40	46.812
Juni	1.026	1.002	24	46.836
Juli	1.306	1.015	291	47.127
Augustus	1.041	813	228	47.355
Sept. ...	1.012	867	145	47.500
October	1.116	865	251	47.751
November	975	835	140	47.891
December	1.239	1.032	207	48.098

b) Stortingen ingeschreven op de rekeningen der aangeslotenen bij de Lijfrentekas*
(millioenen franken)

Tijdvak	Handarbeiders			Bedienden (Wetten van 10-8-1925 en 18-6-1930)	Totalen
	Wet van 18-8-1865	Wet van 15-12-1937			
		Verplichte stortingen	Vrije stortingen		
1952 Maandgem.	3,2	35,5	13,3	26,1	78,1
1953 Maandgem.	3,9	37,6	13,6	26,5	81,6
1952 October	3,9	34,9	12,4	27,2	78,4
November	2,2	34,4	12,8	26,2	75,6
December	3,2	34,2	14,5	26,5	78,4
1953 Januari	3,1	38,1	14,4	26,5	82,1
Februari	4,8	34,6	13,2	25,7	78,3
Maart	3,6	37,7	14,1	26,4	81,8
Avril	3,5	34,6	12,6	26,4	77,1
Mei	4,0	39,4	13,7	25,5	82,6
Juni	4,1	33,8	13,0	26,8	77,7
Juli	4,2	36,1	12,9	26,5	79,7
Augustus	3,6	37,9	13,2	25,8	80,5
September	3,5	35,5	13,5	25,9	78,4
October	4,9	37,1	13,1	28,7	83,8
November	2,9	35,5	12,5	25,1	76,0
December	4,8	50,6	17,3	29,3	102,0

* De stortingen ingeschreven op de rekeningen der « Mijnwerkers » (wetten samengesteld door koninklijk besluit van 25 Augustus 1937 en besluit van 25 Februari 1947) aangesloten bij het Nationaal Pensioenfonds voor Mijnwerkers bedroegen respectievelijk fr. 211,8 miljoen in 1951, 228,7 miljoen (voorlopig cijfer) in 1952 en 227,8 miljoen (voorlopig cijfer) in 1953. Bron : Nationaal Pensioenfonds voor Mijnwerkers.)

¹ Incl. de spaarboekjes van de krijgsgevangenen. Aantal spaarboekjes op 31 December 1952 : 7.223.062 en op 31 December 1953 : 7.222.827.

² Incl. de gekapitaliseerde rente van het dienstjaar.

III. — DRIEMAANDELIJKS LOONINDEXCIJFER (Basistijdvak 1936 tot 1938 = 100)
 Voor de voorwaarden van gebruik en de wijze van berekening : zie Meinummer 1949, blz. 234.

Tijdvak	Algemeen indexcijfer *	Indexcijfer per bedrijfsklasse																						
		Cokesovens	Groeven, cementfabrieken, marmarwerk	Metaalbedrijven					Aardwerkbakkerijen, steenbakkerijen	Glasbedrijven	Chemische bedrijven	Voedingsbedrijven	Textielbedrijven			Bouwrijverheid en openbare werken	Hout en meubelen	Huiden en leder	Tobak	Papier		Vervoer		Gas en elektriciteit
				IJzer- en staalrijverheid	Niet-ijzerhoudende metalen	Gieterijen, machinebouw en metaalverwerking	Samen	Vlas, katoen, hennep en jute					Wol, tapijten, breigoud	Samen	Fabrieken					Drukkerij en verwerking	Kunst- en precisiebedrijven	Havenwerkers, sl-pers	Spoorwegen 1	

c) Indexcijfer van het gemiddeld uurloon

1940 Maart	113	117	110	123	115	114	118	107	114	114	110	112	113	112	113	109	118	110	119	106	106	112	104	106	114
1952 Maart ²	491	510	472	505	499	493	498	452	477	498	474	511	499	505	482	483	473	430	475	475	463	443	446	445	526
Juni	492	515	476	508	501	491	499	440	490	508	465	516	499	508	489	491	468	429	475	458	479	428	448	444	540
September	486	514	478	492	489	499	495	436	458	496	458	504	482	493	489	484	458	422	464	462	484	439	448	446	527
December	485	520	472	498	501	493	496	436	464	500	464	506	482	494	472	483	449	418	464	460	479	455	452	453	526
1953 Maart	485	497	477	493	492	497	495	440	460	460	464	513	486	499	463	484	453	416	464	463	474	445	454	452	530
Juni	487	505	475	493	491	500	497	440	459	460	467	513	493	503	459	488	458	414	464	463	496	445	453	452	528
September	487	499	480	485	497	502	495	444	464	464	469	512	489	501	458	488	457	414	481	461	491	449	455	454	530
December	493	507	491	493	522	501	501	447	469	469	478	525	501	513	459	487	458	413	494	463	484	455	459	458	538
1954 Maart	494	^g 501	485	494	513	506	503	445	478	478	479	524	506	515	462	485	466	428	511	495	479	450	458	457	533
Juni	503	^g 523	495	509	533	507	511	468	486	486	486	530	513	521	480	494	472	440	514	497	496	459	460	460	556
September	^v 502	^g 516	505	499	519	514	509	465	477	477	480	^v 530	508	^v 519	496	487	473	429	516	499	493	461	461	461	554

b) Indexcijfer der lonen van geschoolde of gespecialiseerde werklieden

1940 Maart	115	113	112	126	117	114	119	107	111	115	110	112	111	111	114	109	120	112	118	107	126	113	—	—	115
1952 Maart ²	476	459	439	461	495	467	468	428	470	472	457	501	510	506	472	446	478	423	483	505	438	410	—	—	536
Juni	475	456	439	463	482	466	467	420	463	474	451	500	508	504	480	450	474	419	483	490	453	410	—	—	544
September	470	456	440	446	481	469	462	415	452	469	445	490	494	492	479	443	467	420	472	491	457	410	—	—	528
December	469	449	438	457	489	468	467	412	452	470	449	490	494	492	461	444	456	421	472	490	451	410	—	—	530
1953 Maart	470	444	448	453	482	470	465	411	449	449	448	492	497	494	461	445	463	420	472	492	455	410	—	—	529
Juni	470	448	448	445	471	473	462	413	449	449	449	496	499	498	458	446	466	419	472	493	470	410	—	—	529
September	470	445	448	440	478	473	461	411	457	457	453	490	506	498	458	442	459	419	472	491	458	410	—	—	531
December	475	446	454	447	483	473	465	406	458	458	458	511	518	515	458	446	461	419	489	493	462	410	—	—	531
1954 Maart	478	458	454	452	481	477	468	408	468	468	463	507	524	515	462	440	465	431	499	516	459	410	—	—	539
Juni	483	465	457	462	485	479	473	428	469	469	467	512	523	518	476	448	472	431	502	520	468	410	—	—	553
September	^v 484	465	464	455	483	485	474	428	469	469	467	^v 511	520	^v 515	493	447	473	432	503	510	452	410	—	—	555

c) Indexcijfer der lonen van niet geschoolde noch gespecialiseerde werklieden

1940 Maart	113	112	112	125	117	109	116	106	113	116	111	112	112	112	113	106	116	113	118	106	119	108	—	—	116
1952 Maart ²	475	457	462	475	517	470	478	483	441	443	438	499	525	512	463	467	432	433	438	461	460	436	—	—	486
Juni	475	454	461	481	514	466	477	476	440	444	430	493	521	507	470	492	428	430	439	442	482	449	—	—	493
September	468	454	462	467	505	468	472	475	432	442	428	480	498	489	469	482	418	431	430	442	477	449	—	—	479
December	468	452	461	470	522	466	475	475	432	441	429	478	496	487	458	482	414	431	430	443	486	449	—	—	481
1953 Maart	468	447	468	470	513	469	475	475	427	427	430	481	495	488	452	485	418	431	430	443	496	457	—	—	485
Juni	470	451	464	465	507	472	474	475	427	427	432	486	501	494	456	488	423	431	430	444	501	457	—	—	485
September	469	448	464	457	505	476	473	475	432	432	435	483	498	490	456	481	418	431	430	443	499	457	—	—	486
December	475	449	476	466	514	475	477	475	432	432	442	495	516	506	456	486	424	431	452	444	495	457	—	—	486
1954 Maart	475	452	473	470	515	476	479	475	444	444	446	493	513	503	456	485	429	442	462	467	487	457	—	—	495
Juni	479	457	473	477	524	477	483	495	444	444	448	492	514	503	475	471	433	442	465	476	495	457	—	—	510
September	^v 483	457	479	476	512	491	488	495	444	444	449	^v 493	514	^v 504	496	477	435	442	466	480	509	457	—	—	510

* Het algemeen indexcijfer houdt rekening met de lonen in de steenkolenmijnen.

¹ Wij beschikken niet over gegevens voor de berekening van de indexcijfers der lonen van de geschoolde en ongeschoolde arbeiders van de spoorwegen. Alleen het gemiddeld loon is ons bekend.

² Incl. de tijdelijke vergoeding voorzien in het Belgisch Staatsblad van 10 November 1951.

g : gerespectieerde cijfers.

LOOP DER ZAKEN

I. — BEDRIJVIGHEID DER VERREKENINGSKAMERS

35

Debetverrichtingen

Tijdvak	Aantal kamers einde tijdvak	Hoofdbank										Bijbanken en Agent-schappen			Totaal		
		Callgeld		Effecten, overheidspapier en coupons		Overschr., chèq. wisselbr., prom., kwijtschr. enz.		Verrichtingen met het buitenland		Totaal							
		duizen- den stukken	milliard. franken	duizen- den stukken	milliard. franken	duizen- den stukken	milliard. franken	duizen- den stukken	milliard. franken	duizen- den stukken	milliard. franken	duizen- den stukken	milliard. franken	duizen- den stukken	milliard. franken	duizen- den stukken	milliard. franken
1952 Gemiddelde	38	2,3	159,0	1,9	9,4	156,6	84,6	2,9	4,1	163,7	257,1	177,1	58,8	340,8	315,9		
1953 Gemiddelde	38	2,4	154,8	1,8	8,4	159,4	75,6	2,6	3,2	166,2	242,0	185,3	56,1	351,5	298,1		
1953 October	38	2,6	166,5	1,9	14,4	169,4	78,9	2,7	3,1	176,6	262,9	203,3	61,6	379,9	324,5		
November	38	2,1	135,9	1,5	6,6	154,4	72,8	2,5	2,9	160,5	218,2	185,6	53,4	346,1	271,6		
December	38	2,3	186,2	1,7	8,4	174,4	81,4	2,7	3,1	181,1	279,1	209,0	64,3	390,1	343,4		
1954 Januari	38	2,2	167,4	1,5	8,6	158,0	77,6	2,6	2,8	164,3	256,4	181,9	56,1	346,2	312,5		
Februari	38	2,2	151,8	1,4	8,1	152,4	69,7	2,4	2,8	158,4	232,4	182,4	52,1	340,8	284,5		
Maart	38	2,4	180,5	1,7	12,0	177,2	80,8	2,8	3,4	184,1	276,7	213,5	60,2	397,6	336,9		
April	38	2,2	151,6	1,7	7,5	163,8	82,8	2,6	3,4	170,3	245,3	195,2	53,9	365,5	299,2		
Mei	38	2,3	131,9	1,7	7,2	165,0	74,2	2,6	3,8	171,6	217,1	195,6	51,4	367,2	268,5		
Juni	38	2,2	119,5	1,8	6,1	169,6	78,3	2,5	3,9	176,1	207,8	199,3	53,2	375,4	261,0		
Juli	38	2,6	117,8	2,1	10,9	175,4	90,4	2,8	3,8	182,9	222,9	202,3	56,1	385,2	279,0		
Augustus	38	2,5	115,8	1,7	7,8	163,7	76,8	2,4	2,9	170,3	203,3	187,3	50,6	357,6	253,9		
September	38	2,5	124,4	1,4	5,0	169,2	74,3	2,5	3,0	175,6	206,7	201,0	54,1	376,6	260,8		
October	38	2,5	139,8	1,5	7,8	172,5	82,8	2,8	3,3	179,3	233,7	201,9	58,1	381,2	291,7		
November	38	2,2	130,6	1,4	11,6	175,2	81,7	2,4	2,7	181,2	226,6	210,2	53,6	391,4	280,2		
December	38	2,6	126,5	1,9	8,9	196,0	88,7	3,1	3,9	203,6	228,0	225,3	62,6	428,9	290,6		

¹ Incl. de terugbetaalde kapitalen die de vorige dag als callgeld werden uitgeleend.

II. — POSTCHEQUE- EN GIROVERKEER

36

(milliarden franken)

Tijdvak	Duizenden rekeningen einde tijdvak	Totaal tegoed *	Tegoed van particulieren *	Credit		Debet		Algemene beweging	Verrichtingen zonder gebruik van chartaal-geld pCt.	Omloop-snelheid ²
				Stortingen	Giro's	Chèques en diversen	Giro's			
1952 Gemiddelde ...	652 ¹	28,1	21,0	27,9	71,7	28,0	71,7	199,3	91	3,74
1953 Gemiddelde ...	664 ¹	27,8	21,1	28,7	71,9	28,6	71,9	201,1	92	3,80
1953 October	662	28,4	21,8	29,4	77,8	32,0	77,8	217,0	92	3,75
November ...	663	27,1	21,2	27,2	67,6	27,0	67,6	189,4	92	3,83
December ...	664	27,2	21,1	30,8	76,3	28,8	76,3	212,2	92	3,91
1954 Januari	666	28,6	20,9	30,3	79,0	32,0	79,0	220,3	92	4,07
Februari	667	27,2	20,4	26,2	66,5	26,8	66,5	186,0	92	3,75
Maart	669	26,7	20,1	29,2	72,2	27,8	72,2	201,4	92	3,65
April	669	27,7	20,7	29,9	75,6	30,9	75,6	212,0	92	4,04
Mei	670	28,0	20,3	27,5	71,8	28,3	71,8	199,4	92	3,92
Juni	671	28,1	20,7	29,3	70,4	26,2	70,4	196,3	91	3,61
Juli	672	30,6	21,1	34,4	84,5	36,8	84,5	240,2	91	3,97
Augustus	673	27,4	20,5	28,2	70,8	28,5	70,8	198,3	91	3,65
September ...	675	27,2	20,0	28,5	71,3	28,0	71,3	199,1	91	3,67
October	676	27,0	20,8	30,8	77,3	31,7	77,3	217,2	91	4,06
November ...	677	27,3	21,0	28,6	71,3	27,5	71,3	198,6	91	3,93
December ...	678	27,6	21,2	33,0	78,3	30,0	78,3	219,5	91	3,94

¹ Op 31 December.

² Verhouding per type-maand van 25 dagen, van de debet-omzet tot het gemiddeld dagelijks tegoed.

* Deze tegoeden omvatten de vrije tegoeden en de effecten van de Muntsaneringenslening, waarin de definitief geblokkeerde tegoeden werden omgezet.

PRIJZEN

a) INDEXCIJFERS DER GROOTHANDELSPRIJZEN IN BELGIE

45¹

Basistijdvak 1936-1938 = 100

Bron : Ministerie van Economische Zaken — Dienst van het Indexcijfer.

Tijdvak	Algemeen indexcijfer	Dierlijke producten	Plant-aardige producten	Vet-stoffen	Minerale producten						Scheikundige producten			Huiden en leder
					Algem. indexcijfer van de groep	Steen-kool	Bijpro-ducten uit steen-kool	Petro-leum produc-ten	Ertsen en ruwe metalen	Groeve-produc-ten	Algem. indexcijfer van de groep	Schei-kundige produc-ten	Schei-kundige mest-stoffen	
<i>Aantal producten</i>	135	13	14	2	19	4	4	3	5	3	11	8	3	5
1953 Gemiddelde	415	387	475	344	430	552	455	280	420	458	303	315	276	366
1954 Gemiddelde	410	384	458	334	422	550	438	278	410	450	304	317	271	341
1953 October	411	400	458	337	426	551	438	281	418	458	300	311	272	363
November	412	407	453	339	426	550	438	281	417	458	302	312	277	363
December	413	404	462	343	424	550	438	278	415	457	303	312	280	361
1954 Januari	412	401	477	350	419	550	438	278	396	457	304	312	281	361
Februari	412	394	495	340	420	550	438	282	396	457	304	312	282	358
Maart	410	376	491	340	420	550	438	281	401	446	305	314	282	350
April	410	373	488	343	422	550	438	284	406	446	303	315	273	352
Mei	409	357	494	333	423	550	438	280	410	450	301	316	265	352
Juni	412	369	486	332	422	550	438	277	410	450	302	317	266	350
Juli	409	390	433	329	421	550	438	277	407	450	302	316	266	337
Augustus	408	399	420	322	423	550	438	279	411	449	302	317	267	329
September	408	385	426	320	423	550	438	274	417	449	303	317	267	326
October	409	383	426	324	424	550	438	272	422	448	306	322	267	329
November	411	387	432	332	424	550	438	272	422	448	306	322	268	326
December	412	391	433	340	424	550	438	275	423	448	307	322	272	322

a) INDEXCIJFERS DER GROOTHANDELSPRIJZEN IN BELGIE (vervolg)

45¹

Basistijdvak 1936-1938 = 100

Bron : Ministerie van Economische Zaken — Dienst van het Indexcijfer.

Tijdvak	Rubber	Hout	Papier en karton	Textielproducten						Bouw-mate-rialen	Metalen en metaalproducten			
				Algem. indexcijfer van de groep	Wol	Vlas	Katoen	Jute	Kunst-matige vezels		Algem. indexcijfer van de groep	Metaal-nijver-heid	Metaal-fabrik.	Niet ijzerhou-dende
<i>Aantal producten</i>	1	6	4	21	5	5	6	2	3	13	26	9	13	4
1953 Gemiddelde	232	625	427	384	457	329	478	341	259	447	438	487	402	456
1954 Gemiddelde	233	629	465	379	436	325	483	347	252	464	427	471	392	450
1953 October	192	625	434	378	456	323	468	328	256	447	431	488	396	429
November	204	625	442	379	454	325	467	345	256	458	429	485	393	436
December	202	628	443	381	448	332	472	341	256	458	429	484	392	434
1954 Januari	195	624	449	378	438	329	475	335	253	461	424	472	396	426
Februari	190	625	449	376	431	325	481	328	253	461	422	465	392	428
Maart	194	620	458	374	426	322	483	330	253	461	421	461	390	439
April	215	615	462	377	442	314	475	368	253	461	422	461	390	449
Mei	220	614	463	375	448	315	459	361	253	463	425	464	392	452
Juni	230	625	463	382	463	331	472	331	253	463	427	469	392	457
Juli	242	625	465	382	456	329	480	335	252	463	428	472	392	455
Augustus	234	632	469	382	450	328	484	340	252	465	427	473	391	451
September	246	632	472	381	433	328	493	345	252	468	430	474	393	463
October	261	632	475	382	427	332	496	349	251	469	430	475	392	462
November	284	645	475	380	412	329	499	371	250	469	435	485	396	465
December	312	654	480	377	413	316	498	373	250	469	434	486	394	459

b) INDEXCIJFERS DER GROOTHANDELSPRIJZEN ⁴⁵²
IN BELGIE EN IN HET BUITENLAND

Basistijdvak : 1948 = 100

Tijdvak	België (Ministerie van Economische Zaken)	Vereenigde Staten (Department of Labor, Bureau Labor Statistics)	Frankrijk (Statistique générale de la France)	Nederland (Centraal Bureau voor de Statistiek)	Vereenigd Koninkrijk (Board of Trade)	Zweden (Handelsdienst)	Zwitserland (Office fédéral de l'Industrie, des Arts et Métiers et du Travail)
1952 Gemiddelde ...	114	106	143	140	149	148	102
1953 Gemiddelde ...	107	105	138	134	149	139	98
1953 September ...	106	105	137	133	149	138	98
October	106	105	136	133	148	138	98
November ...	106	104	137	134	149	138	98
December	106	105	138	134	149	138	97
1954 Januari	106	105	138	135	149	138	98
Februari	106	105	138	136	149	138	99
Maart	106	105	136	135	150	138	99
April	106	105	139	136	150	139	99
Mei	105	105	139	137	151	138	99
Juni	106	104	135	137	152	139	99
Juli	105	105	134	134	152	139	99
Augustus	105	105	136	134	150	138	99
September ...	105	104	135	134	150	138	99
October	105	104	v 134	136	v 150	138	99
November ...	106		v 135		v 151		100

¹ Basistijdvak : 1949 = 100.

c) INDEXCIJFERS DER KLEIN-
HANDELSPRIJZEN IN BELGIE ⁴⁶

Basistijdvak : 1936-1938 = 100

Tijdvak	Algemeen indexcijfer	Voedingswaren	Producten excl. voedingswaren
Aantal producten	56	34	22
1953 Gemiddelde	415	395	446
1954 Gemiddelde	422	407	444
1953 October	418	400	446
November	419	401	446
December	418	400	445
1954 Januari	420	404	445
Februari	424	409	445
Maart	422	407	446
April	422	406	445
Mei	423	408	445
Juni	424	410	445
Juli	422	407	444
Augustus	424	409	444
September	423	407	444
October	420	403	444
November	422	406	444
December	423	408	444

PRODUCTIE

I. — STEENKOLENMIJNEN EN METAALBEDRIJVEN

⁵⁵¹

Bron : Ministerie van Economische Zaken (Algemene Directie der Mijnen).

Tijdvak	Steenkolenmijnen									Gemiddeld aantal extractiedagen	Voorraad einde tijdvak (duis. tonnen)
	Gemiddeld aantal aanwezige arbeiders (duizenden)		Netto-hoeveelheid opgedolven steenkool per bekken (duizenden tonnen)						Totaal		
	ondergrondse	onder- en bovengrondse	Bergen	Centrum	Charleroi	Luik	Kempen				
1936-1938 Gemiddelde	87	125	408	353	640	451	541	2.425 ¹	24,0	1.502	
1953 Gemiddelde	95	132	385	307	606	417	790	2.505	24,3	3.074	
1954 Gemiddelde	v		356	300	596	413	771	2.436		2.811	
1953 October	94	130	404	327	641	431	834	2.637	25,9	3.112	
November	97	133	399	304	613	401	801	2.518	24,0	3.117	
December	97	133	350	311	619	427	833	2.540	24,0	3.074	
1954 Januari	93	129	389	306	619	411	832	2.557	24,7	3.118	
Februari	93	129	358	290	585	411	795	2.439	23,7	3.184	
Maart	93	128	403	321	661	462	829	2.676	25,9	3.372	
April	94	129	370	316	618	434	748	2.486	24,0	3.729	
Mei	94	130	339	279	581	412	688	2.299	22,0	3.899	
Juni	93	129	359	303	625	433	718	2.438	23,5	4.085	
Juli	89	124	283	230	479	342	735	2.069	21,1	4.095	
Augustus	85	119	354	296	564	386	728	2.328	24,7	4.067	
September	86	121	343	311	593	417	763	2.427	25,1	4.055	
October	88	123	363	329	619	428	765	2.504	25,3	3.874	
November	v		341	306	584	399	814	2.444		3.572	
December	v		372	319	619	417	843	2.570		2.811	

¹ Inbegrepen 82.000 ton voortkomende van het bekken van Namen. De koolmijnen, die deel uitmaken van dit bekken, werden in 1942 verdeeld tussen de bekkens van Luik en Charleroi.

Bron : Ministerie van Economische Zaken (Algemene Directie der Mijnen).

Tijdvak	Cokes		Briketten		Hoogovens in werking (einde tijdvak)	Voortbrenging der metaalnijverheid (duizenden tonnen)		
	Productie (duizenden tonnen)	Gemiddeld aantal arbeiders	Productie (duizenden tonnen)	Gemiddeld aantal arbeiders		Gietijzer	Ruw staal	Afgewerkt ijzer en staal
1936-1938 Gemiddelde	435	3.831	142	855	37	261	253	202
1952 Gemiddelde	535	4.848	124	672	50	398	416	314
1953 Gemiddelde	496	4.736	110	585	42	351	366	280
1953 Augustus	472	4.692	101	551	41	314	320	262
September	457	4.678	130	584	41	309	336	279
October	479	4.704	141	613	41	338	364	294
November	466	4.678	133	598	41	333	349	263
December	486	4.636	130	606	42	350	370	290
1954 Januari	499	4.618	129	599	42	358	373	284
Februari	465	4.613	127	614	43	341	364	275
Maart	507	4.636	115	580	43	372	402	300
April	486	4.635	91	550	45	361	391	284
Mei	497	4.627	95	559	47	376	389	278
Juni	509	4.644	104	520	46	391	417	290
Juli	507	4.635	86	516	44	377	391	263
Augustus	526	4.772	102	505	44	397	411	292
September	522	4.485	124	549	45	404	427	333
October	545	4.478	135	576	v 44	416	447	344

II. — TEXTIELNIJVERHEID

Bron : Ministerie van Economische Zaken (Nationaal Instituut voor de Statistiek).

Tijdvak	Spinnerij (tonnen)						Productie van ruwe weefsels van getouw gevallen (voor eigen rekening, voor openbare loondiensten en voor orders) (tonnen)					
	vlas- garen	jute- garen	bennep- garen	katoengaren		wollen garen		vlas	jute 1	katoen	wol 2	rayonne
				fijn- spinnerij	kaard- spinnerij	kamwol	kaardwol					
1952 Gemiddelde ...	898	5.141	165	6.338	436	1.375	1.081	665	3.569	5.161	1.688	373
1953 Gemiddelde ...	760	5.973	152	6.875	533	1.835	1.281	619	3.655	5.591	2.012	525
1953 Augustus ...	691	5.702	130	6.402	423	1.748	1.393	525	3.408	4.933	1.887	405
September ...	792	5.821	163	8.305	523	2.122	1.433	721	3.727	6.293	2.389	581
October	938	6.659	160	7.849	608	2.204	1.461	717	3.895	7.064	2.373	650
November	868	6.685	189	7.390	571	1.989	1.319	586	3.624	6.090	2.143	593
December	825	6.596	176	7.841	618	2.011	1.346	678	3.620	6.382	2.212	617
1954 Januari	830	6.359	172	7.551	547	1.777	1.222	581	3.203	6.001	1.956	568
Februari ...	742	5.853	189	7.371	565	1.751	1.190	592	2.985	6.050	1.948	581
Maart	714	6.632	203	8.633	693	1.895	1.355	570	3.282	7.062	2.226	694
April	669	6.364	188	7.457	593	1.607	1.235	557	3.102	6.573	1.928	603
Mei	628	5.637	158	7.217	563	1.614	1.322	582	3.060	5.903	1.815	591
Juni	592	6.023	157	7.831	571	1.774	1.396	621	3.456	6.291	1.834	635
Juli	555	5.273	185	4.974	401	1.421	1.162	595	3.270	5.143	1.746	477
Augustus ...	723	5.479	178	7.367	463	1.527	1.475	567	3.279	5.921	2.031	541
September ...	758	6.203	166	8.719	566	1.997	1.501	659	3.437	7.145	2.411	655
October	861	6.631	164	8.413	595	2.122	1.688	762	3.351	7.189	2.453	664

1 Incl. de jutetapijten.

2 Incl. wollen dekens en tapijten.

III. — DIVERSE PRODUCTIES

56²

Bronnen : Nationaal Instituut voor de Statistiek en Bestuur der Douanen en Accijnzen.

Tijdvak	Cement	Kalk	Kalksteen	Synthetische ammoniak en derivaten			Papier	Baksteen	Suiker				Irouverrijen ⁴	Distilleerderijen (duizenden hectoliters)	Lucifers (miljoenen stukken)	Visserij Verkoop van via ⁵				
				Primaire stikstof	Stikstof in de afgewerkte meststoffen	Samengestelde meststoffen			Papier	Karton	Gewone baksteen	i/d. dag. komende steen				Voortbrengst		In consumptie gebracht	Hoeveelh. (duizenden tonnen)	Waarde (miljoenen franken)
																Ruwe suiker	Geraffineerde suiker			
	(duizenden tonnen)			(miljoen.stuks)				(duizenden tonnen)												
1936-1938 Gem.	250 ¹	117 ²	154 ²	15,8	14,7	7,3	18,3	3,1	169	11,4	25,0	16,0	147	19,0	12,4	19,8	4.421	2,3	7,2	
1952 Gemiddelde	343	136	145	15,2	13,8	7,7	20,1	3,3	172	12,0	31,9	16,4	158	19,5	12,4	23,1	4.694	3,7	31,8	
1953 Gemiddelde	386	125	163	15,2	13,8	7,7	20,1	3,3	172	12,0	31,9	16,4	158	19,5	12,4	23,1	4.694	3,7	31,8	
1953 September	435	131	202	14,3	12,8	9,3	21,5	3,7	241	13,6	5,8	14,5	32	20,4	11,3	23,6	3.612	3,4	35,0	
October	447	136	203	16,3	14,9	6,8	21,8	3,9	240	14,0	169,1	28,2	132	19,1	12,3	28,8	5.316	3,1	31,6	
November	355	124	190	17,3	16,4	7,6	20,3	3,7	174	12,9	174,3	30,8	247	22,1	10,9	29,1	4.949	3,5	35,6	
December	349	132	147	18,0	16,8	13,3	21,6	3,6	152	12,3	33,0	16,4	253	18,9	12,5	20,2	5.432	3,4	31,4	
1954 Januari	256	119	92	18,0	15,7	12,4	19,7	3,8	121	9,4	—	11,3	231	20,7	9,9	15,5	5.031	2,8	35,2	
Februari	181	113	72	15,8	14,1	13,4	20,5	3,8	92	7,8	—	11,5	205	18,5	9,2	17,4	5.113	3,5	30,1	
Maart	375	141	129	19,3	17,8	17,2	23,9	4,3	114	10,0	—	13,4	179	18,1	13,0	29,4	5.663	5,6	50,1	
April	392	124	171	18,6	16,8	7,3	22,3	3,7	144	12,8	—	13,6	169	18,4	15,0	12,3	5.171	3,3	35,3	
Mei	427	125	178	18,7	17,0	1,4	21,1	3,7	199	13,4	—	12,3	153	18,2	13,6	10,3	4.643	3,7	29,7	
Juni	415	120	182	18,3	16,9	4,2	22,3	4,0	220	14,0	—	10,3	114	22,8	14,3	23,8	5.066	3,1	31,6	
Juli	430	124	166	17,8	17,1	3,8	17,9	3,0	231	14,6	—	11,8	99	25,9	14,4	19,6	4.451	2,5	24,7	
Augustus	415	132	192	19,6	18,2	9,6	18,7	3,7	214	14,1	0,2	11,7	69	22,2	13,0	17,8	4.371	3,1	29,5	
September	403	143	161	17,9	16,6	10,1	22,9	3,7	227	15,7	0,3	13,0	34	26,1	11,8	31,7	3.630	2,9	30,5	
October	403	135	168	20,1	18,9	17,9	23,3	4,1	203	14,3	104,3	22,4	105	17,0	12,1	15,7	4.697	3,4	35,9	
November	346	117	154	19,7	18,7	17,3	23,3	4,1	175	12,7	171,2	27,2	232	22,9	11,7	13,4	4.513	4,1	39,4	

¹ Gemiddelde 1938.

² Gemiddelde 1937-1938-1939.

³ Einde maand.

⁴ Aangegeven grondstoffen (hoeveelheid meel en suiker). Incl. het Groothertogdom Luxemburg.

⁵ In de vismijnen te Oostende, Nieuwpoort, Zeebrugge en Blankenberge; in 1936-1938 : enkel verkoop op de vismijn te Oostende. Excl. haring, sprat en garnalen.

IV. — ELECTRISCHE ENERGIE *

58

(miljoenen kWh)

Bron : Ministerie van Economische Zaken — Bestuur van Energie.

Tijdvak	Voortbrenging ¹				Invoer	Uitvoer	Totale stroomhoeveelheid opgenomen door het net
	Centralen van de voortbrengers-verdelers		Centralen van de industriële zelfvoortbrengers	Totaal voor België			
	Gemeentebedrijven	Particuliere maatschappijen					
	(1)	(2)	(3)	(4) = (1) + (2) + (3)	(5)	(6)	(7) = (4) + (6) - (5)
1936-1938 Gemiddelde	20,4	190	228	438	5,5	2,2	441
1952 Gemiddelde	30,9	394	364	789	16,7	9,9	796
1953 Gemiddelde	32,7	400	384	817	17,8	17,9	817
1953 September	31,8	403	396	831	19,8	39,3	811
October	35,9	445	424	904	18,4	36,3	887
November	34,3	443	416	893	9,6	32,1	871
December	37,7	488	428	955	8,9	44,7	919
1954 Januari	41,3	488	431	960	8,6	45,9	922
Februari	36,9	441	390	868	7,1	34,2	841
Maart	40,6	454	422	916	11,9	22,1	906
April	35,1	416	398	849	15,1	18,6	846
Mei	25,7	416	392	834	18,9	24,1	829
Juni	25,6	397	392	814	19,3	7,7	826
Juli	22,6	379	361	763	19,7	4,3	778
Augustus	33,3	411	379	823	24,9	1,6	847
September	34,6	435	394	864	22,2	4,3	882
October	40,2	469	417	926	23,5	7,5	942
November	39,5	467	430	937	15,4	10,6	942

* Aantal centralen in werking in het begin van het jaar 1952 : 222; begin 1953 : 221; begin 1954 : 213.

¹ Bruto-voortbrenging aan de klemmen der generatoren verminderd met het verbruik der hulpkringen in de centralen hebbende een totaal opgesteld vermogen van meer dan 100 kW.

V. — GAS
(Productie, Invoer en Uitvoer) ¹
(millioenen kubieke meters)

59

Bron : Ministerie van Economische Zaken — Bestuur van Brandstof en Energie.

Tijdvak	Productie der gasfabrieken		Productie der cokesfabrieken			Productie van de steenkolenmijnen	Totaal in België geproduceerd gas (7) = (1) + (2) + (3) + (4) + (5) + (6)	Invoer	Uitvoer	Saldo : invoer min uitvoer (10) = (8) - (9)	Totaal in België beschikbaar gas (11) = (7) + (10)
	Regie-bedrijven en verenigingen van gemeenten	Particul. vennootschappen	Regie-bedrijven	Private vennootsch.							
				Productie bestemd voor de openbare voorzien.	Productie bestemd voor de nijverheid						
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(8)	(9)	(10)	(11)		
1952 Gemiddelde	0,05	1,06	5,60	57	77	7,05	148	0,21	1,97	-1,76	146
1953 Gemiddelde	0,05	1,06	5,25	57	75	8,81	147	0,45	2,36	-1,91	145
1953 Juli	0,06	1,19	4,54	52	68	9,39	135	0,43	1,53	-1,10	134
Augustus	0,06	1,18	4,36	55	70	8,58	139	0,45	1,52	-1,07	138
September	0,05	1,14	4,64	57	70	8,90	142	0,53	3,11	-2,58	140
October	0,05	1,05	4,92	61	76	8,36	152	0,04	4,10	-4,06	148
November	0,04	0,96	5,08	60	75	8,20	149	0,03	3,60	-3,57	146
December	0,04	0,98	5,33	62	79	8,52	155	0,03	3,61	-3,58	152
1954 Januari	0,04	1,05	4,95	72	80	8,87	167	0,03	3,57	-3,54	163
Februari	0,04	2,30	5,60	66	73	8,87	156	0,03	3,54	-3,51	153
Maart	0,04	1,01	5,35	65	83	8,70	163	0,05	3,45	-3,40	160
April	0,04	1,00	4,83	62	80	8,76	156	0,05	3,47	-3,42	153
Mei	0,05	1,17	3,17	62	82	9,06	158	0,07	3,30	-3,23	154
Juni	0,05	1,09	3,04	64	81	9,07	158	0,05	3,41	-3,36	155
Juli	0,06	1,13	2,98	61	79	8,27	153	0,05	3,73	-3,68	149
Augustus	0,05	0,86	3,31	63	85	7,82	160	0,07	2,60	-2,53	157
September	0,05	0,82	3,33	64	87	8,34	163	0,05	3,89	-3,84	159

¹ Deze statistiek betreft de gasproductie verkregen door droge distillatie van de steenkolen in de gas- en cokesfabrieken, gas waarbij gebeurlijk watergas, luchtgas, restgas uit de scheikundige binding, gas uit de hoogovens en metaan worden gevoegd. Zij omvat eveneens de productie van metaan dat rechtstreeks uit de steenkolenmijnen komt, alsook het vloeibaar gemaakte petroleumgas dat in pijpleidingen wordt vervoerd; al die gassen dienen voor de openbare gasverdeling.

Onderhavige statistiek omvat niet de hoeveelheden watergas, luchtgas, restgas, gas uit de hoogovens, metaangas of vloeibaar gemaakt gas, die buiten de producerende fabriek worden vermengd met gas voortkomend uit de droge distillatie van steenkolen met uitzondering van het gas dat rechtstreeks aan de openbare distributie wordt geleverd. Zij omvat niet het gas dat door de cokesfabrieken wordt geproduceerd of ontvangen, noch het kolengas of het andere gas, die voor de dekking van de eigen behoeften, voor het stoken der ovens, enz. worden gebruikt.

- N. B. — a) De gasproductie vermeld in de kolommen (1) (2) (3) (4) (6) is voor de openbare voorziening bestemd.
 b) De gasproductie vermeld in de kolom (5) is bestemd voor de rechtstreekse leveringen aan andere afdelingen van de vennootschappen waartoe de betrokken cokesfabrieken behoren of aan andere juridisch onafhankelijke nijverheidsvennootschappen.
 c) Het gasvolume voortgebracht door de cokesfabrieken en steenkolenmijnen wordt herleid tot 4.250 kcal., 0° C., 760 mm Hg.
 d) De cokesfabrieken welke gas zowel voor de openbare verdeling als voor het directe industriële verbruik voortbrengen zijn begrepen in het aantal cokesfabrieken overeenstemmend met kolom 5. Het totaal aantal cokesfabrieken (particuliere maatschappijen die in 1952, 1953 en 1954 gas produceerden) bedraagt 18.

VERBRUIK *

I. — VERBRUIKSINDEXCIJFERS

65¹

A. — Maandelijke verkoopsindexcijfers : basis maandgemiddelde 1936-1938 = 100

Bron : Nationale Bank van België.

Maand	Grootwarenhuizen						Winkels met bijhuizen		Coöperaties en patroonwinkels					
	Kleding		Meubilering		Huishoudelijke artikelen en diversen		Voedingswaren		Bakkerij		Voedingswaren		Kleding	
	1952	1953	1952	1953	1952	1953	1952	1953	1952	1953	1952	1953	1952	1953
November	487	498	513	507	799	920	411	392	220	221	545	565	444	465
December	545	521	585	579	1.027	1.087	485	493	256	248	658	710	496	472
	1953	1954	1953	1954	1953	1954	1953	1954	1953	1954	1953	1954	1953	1954
Januari	476	445	540	546	590	576	411	447	227	220	577	650	552	623
Februari	350	336	532	537	545	550	406	420	217	217	538	610	423	456
Maart	472	476	605	629	624	644	399	402	239	244	569	618	551	588
April	499	521	609	641	667	683	406	415	236	240	560	625	504	549
Mei	486	499	570	599	659	655	403	403	229	229	551	620	449	471
Juni	419	435	538	537	619	642	402	411	243	236	551	620	388	404
Juli	496	520	558	621	726	793	434	438	235	241	586	667	397	403
Augustus	346	353	507	536	688	699	423	419	227	227	557	616	375	413
September	447	464	605	620	672	695	396	408	233	235	562	637	546	541
October	558	560	585	574	715	701	411	427	241	244	600	650	542	595
November	498	524	507	544	920	995	392	433	221	226	565	638	465	515

* Voor het verbruik van suiker, zie tabel n° 56².

B. — Maandelijks verkoopsindexcijfers : basis maandgemiddelde 1948 = 100

65²

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Maand	Algemeen indexcijfer	Grootwarenhuizen met menigvuldige afdelingen																				
		Voeding				Kleding					Meubilering			Huishouden			Tabak	Boek-papierhandel		Parf.	Spelen, speelgoed, sport, reis	
		Bederfelijk	Niet bederfelijk	Restaurant	Totaal	Stoffen per meter	Bovenkleding heren	Bovenkleding dames	Linnen, ondergoed, hemden en hoeden	Totaal ¹	Textiel	Meubelen, lichte	Totaal	Huishoud. artikelen	Huishoudtoestellen, elektriciteit	Totaal	Rookgerief	Boekhandel	Papierhandel	Totaal		Toilet
1953 November	158	262	145	150	195	72	177	138	151	126	88	136	105	111	268	126	117	276	160	177		116
December	185	333	204	175	255	63	151	134	179	138	94	165	120	155	348	174	228	301	248	256	170	415
1954 Januari	136	288	152	142	208	67	110	117	164	115	122	125	123	115	261	129	103	103	121	118	113	57
Februari	124	298	151	128	211	61	86	78	111	85	92	162	117	115	257	128	100	97	100	100	108	58
Maart	142	306	156	158	220	89	139	132	122	110	115	165	133	134	253	145	110	111	111	111	119	93
April	154	315	166	164	229	79	210	176	149	130	116	172	136	135	247	145	113	129	112	114	129	128
Mei	142	267	135	148	193	81	179	168	154	128	101	180	129	133	243	143	100	97	105	104	122	115
Juni	133	254	132	142	185	66	153	130	155	115	90	166	118	127	214	135	111	100	95	96	106	133
Juli	161	280	144	169	205	65	193	161	209	141	121	201	150	153	263	163	129	139	111	115	159	190
Augustus	131	243	128	155	180	48	116	114	125	96	93	163	118	133	257	145	115	114	199	187	129	116
September	141	261	140	152	193	69	145	135	128	111	112	189	139	136	323	154	111	109	216	200	124	79
October	153	304	145	160	214	78	218	183	148	135	99	157	120	128	353	149	116	128	125	126	126	150
November	171	293	166	171	220	72	189	144	159	132	98	151	117	118	310	136	129	295	172	189	126	609

¹ Dit totaal omvat daarenboven de rubrieken : naaigereedschap, handwerken, linten en patronen; schoeisel; allerlei opschikartikelen.

65³

Maand	Grote ondernemingen gespecialiseerd in kleding			Coöperaties										Winkels met bijhuizen		Groot-handel	
	Heren	Dames	Ondergoed en bijkom. kledingstukken	Algemeen indexcijfer	Bakkerij	Voeding (behalve bakkerij)	Kleding	Meubilering	Huishouden	Tabak	Boekhandel, papierhandel	Parfumerie, weelde-artikelen	Restaurant tea-room	Verscillende	Onderg. bijkom. kledingstukken, opschikartikelen		Schoenen
1953 November	87	84	69	140	116	156	102	136	129	165	210	93	119	161	79	86	106
December	81	90	74	163	133	192	101	136	144	216	235	117	149	160	121	96	127
1954 Januari	65	61	70	157	114	188	94	142	126	147	118	83	103	204	80	81	117
Februari	47	34	43	146	114	169	90	123	133	145	100	81	100	193	68	64	109
Maart	90	74	69	156	129	172	118	197	168	156	126	106	122	171	91	85	118
April	125	112	110	155	127	173	117	209	148	168	125	104	147	155	99	109	119
Mei	112	90	97	154	121	171	102	171	158	157	211	90	141	207	105	103	114
Juni	87	71	75	149	125	171	85	139	131	168	197	85	129	191	107	107	123
Juli	87	87	116	158	126	182	81	208	143	180	241	92	130	217	117	90	124
Augustus	56	47	49	150	119	170	79	138	136	155	373	92	121	246	83	81	123
September	82	69	69	159	123	179	103	218	141	158	219	116	147	218	83	83	124
October	106	107	84												94	104	112
November	91	77	65												85	82	

II. — TABAKSVERBRUIK

(Productie en invoer)

66

Bron : Administratie der Douanen en Accijnsen.

Tijdvak	Sigaren	Sigarillo's	Sigaretten	Rook-snuif en pruim-tabak
	(miljoenen stuks)			(tonnen)
1936-1938 Gemid.	16,2	49,4	430	1.097
1953 Gemiddelde	10,9	36,9	684	834
1954 Gemiddelde	12,3	42,4	688	819
1953 December	12,1	46,0	723	860
1954 Januari	11,1	33,6	648	769
Februari	9,9	24,9	546	645
Maart	10,7	32,6	722	909
April	10,6	37,7	672	829
Mei	11,5	47,5	772	874
Juni	8,5	44,5	784	925
Juli	12,1	43,0	733	745
Augustus	12,8	50,4	639	827
September	16,2	43,9	729	825
October	14,6	41,9	635	794
November	15,0	53,6	657	873
December	14,8	55,4	718	812

III. — SLACHTINGEN IN DE 12 VOOR-

NAAMSTE SLACHTHUIZEN VAN HET LAND

67

Tijdvak	Grootvee (Ossen, stieren, koeien, varzen)	Paarden	Kalveren	Varkens, biggen	Schapen, lammeren, geiten
	(duizenden)				
1936-1938 Gemid.	16,5	0,7	12,2	26,7	6,5
1953 Gemiddelde	18,8	3,5	10,2	33,9	5,6
1954 Gemidd. v	20,1	4,1	11,0	31,3	6,1
1953 December	21,1	4,6	9,8	31,9	11,6
1954 Januari	19,2	4,5	8,7	29,1	10,9
Februari	17,7	4,0	9,7	25,6	7,3
Maart	21,4	4,6	13,1	33,2	4,3
April	19,2	3,7	12,7	31,0	3,4
Mei	18,6	3,7	12,1	34,0	2,4
Juni	21,1	3,8	13,6	36,7	2,1
Juli	17,5	3,6	9,7	28,7	1,8
Augustus	19,5	3,8	10,8	30,5	2,0
September	21,7	4,6	11,9	32,0	5,4
October	19,5	4,0	9,6	30,0	9,1
November	22,2	4,5	10,0	31,0	12,4
December v	23,2	4,8	10,8	33,8	12,4

VERVOER

I. — BEDRIJVIGHEID VAN DE NATIONALE MAATSCHAPPIJ VAN BELGISCHE SPOORWEGEN 70¹

a) Bedrijfsontvangsten en -uitgaven

(miljoenen franken)

Tijdvak	Ontvangsten				Uitgaven	Overschot der totale ontvangsten op de uitgaven	Bedrijfs-coëfficiënt
	Reizigers en bagage	Goederen	Diversen ²	Totaal			
1938 Gemiddelde ¹	74	147	5	226	239	— 13	106
1952 Gemiddelde	274	585	110	969	955	14	99
1953 Gemiddelde	286	560	87	933	935	— 2	100
1953 Juli	355	532	82	969	951	18	98
Augustus	343	512	85	940	924	16	98
September	303	570	82	955	923	32	97
October	269	621	86	976	952	24	98
November	250	578	86	914	905	9	99
December	263	572	89	924	850	74	92
1954 Januari	283	512	102	897	979	— 82	109
Februari	234	567	92	893	939	— 46	105
Maart	278	578	102	958	981	— 23	102
April	293	514	99	906	948	— 42	105
Mei	290	508	99	897	939	— 42	105
Juni	299	552	111	962	946	16	98
Juli	346	511	110	967	951	16	98
Augustus				985	948	37	96
September				987	947	40	96

¹ Nord-Belge inbegrepen.

² Incl. de toelagen van de Staat als vergoeding voor de ontoereikende tarieven en de verhoging van de prijs der brandstoffen.

b) Aantal wagens aan de nijverheid geleverd ¹

c) Transportstatistiek

1° Algemeen spoorverkeer

70²

Tijdvak	A	B	C	A + C	Reizigers		Wagenladingen ²				
					Aantal	Reizigers-km.	Vervoerde tonnen	Ton-km.			Totaal
								Belgisch binnenl. vervoer	Internat. vervoer	Doorvoer	
(duizenden)				(miljoenen)		duizenden	(miljoenen)				
1938 Gemiddelde ³	389	115	91	480	16,8	535	6.169	186	154	88	428
1952 Gemiddelde	297	99	57	354	19,1	629	5.501	203	209	94	506
1953 Gemiddelde	274	95	55	328	18,9	627	5.150	171	201	105	477
1953 September	282	97	56	338	19,1	628	5.258	173	210	107	489
October	313	99	58	371	19,2	608	5.892	196	215	105	517
November	286	100	57	343	19,1	600	5.557	181	208	103	493
December	267	103	62	329	19,6	618	5.216	162	206	120	488
1954 Januari	237	98	52	289	v19,1	v603	4.592	144	193	92	430
Februari	244	103	60	304	v17,8	v548	4.853	163	207	114	484
Maart	276	99	59	335	v19,6	v616	5.215	168	207	93	468
April	248	83	51	299	v20,0	v642	4.582	146	189	76	411
Mei	243	81	53	296	v19,2	v625	4.617	147	191	83	422
Juni	262	89	53	315	v19,2	v643	4.961	157	213	76	445
Juli	241	81	58	298	v17,4	v663	4.590	142	210	82	434
Augustus	259	93	54	313	v18,4	v688	4.952	155	219	81	455
September	280	95	63	343	v19,1	v638	5.280	172	233	87	492
October	299	106	67	366	v19,0	v620	5.811	186	239	93	518
November	292	108	61	353			5.832	186	239	89	514

A. — Aantal wagens aan de nijverheid afgeleverd en belast bij het vertrek aan de Belgische stations (incl. deze voor het vervoer van kolen, cokes en briketten).

B. — Aantal wagens meer speciaal voor het vervoer van kolen, cokes en briketten afgeleverd.

C. — Aantal geladen wagens komend van vreemde netten en bestemd, hetzij voor stations van het net van de Maatschappij, hetzij voor stations van andere netten

³ Spoorwagens van de Nationale Maatschappij en van particulieren.

² Militair vervoer niet inbegrepen.

¹ Nord-Belge inbegrepen, behalve wat de tonnen-km. betreft.

c) **Transportstatistiek**70³2° **Vervoer der voornaamste zware goederen**A. — **Gezamenlijk verkeer** ¹

Tijdvak	Tonnen-km.	Totaal	Landbouw- en voedings- producten	Brand- stoffen, oliën en vetten	Ertsen	Metaal- waren	Bouw- materiaal, producten der groef- bedrijven	Textiel	Chemische producten	Diversen
	(miljoenen)									
1953 Januari	456	4.843	129	2.254	801	754	630	18	241	16
Februari	426	4.556	121	2.021	767	684	691	20	235	17
Maart	507	5.428	169	2.121	881	771	1.098	25	339	24
April	484	5.225	129	2.086	877	763	1.132	24	193	21
Mei	460	4.929	109	1.969	808	699	1.110	21	193	20
Juni	511	5.343	107	2.103	919	787	1.158	19	228	22
Juli	466	4.825	129	2.009	834	606	969	17	239	22
Augustus ...	423	4.733	119	2.148	614	568	970	49	247	18
September ...	489	5.258	158	2.226	813	627	1.079	41	290	24
October	517	5.890	694	2.267	821	707	1.095	17	267	22
1954 Januari	430	4.593	114	2.254	718	616	584	19	271	16
Februari	484	4.853	163	2.354	687	683	589	22	335	20
Maart	468	5.215	151	2.292	763	691	953	26	317	21
April	411	4.582	121	1.923	734	630	943	20	192	19
Mei	422	4.617	119	1.915	745	600	991	17	210	20
Juni	445	4.961	90	2.080	845	672	993	15	247	19
Juli	434	4.590	83	1.893	794	632	905	14	249	20
Augustus ...	455	4.952	82	2.111	883	642	950	29	238	17
September ...	492	5.280	102	2.219	847	709	1.040	93	251	19
October	518	5.811	428	2.431	837	780	1.028	32	253	22

¹ Militair vervoer niet inbegrepen.B. — **Belgisch binnenlands verkeer** ¹70⁴

Tijdvak	Totaal	Landbouw- en voedings- producten	Brand- stoffen, oliën en vetten	Ertsen	Metaal- waren	Bouw- materiaal, producten der groef- bedrijven	Textiel	Chemische producten	Diversen	II
										Nationale Maatsch. van Buurt- spoorweg. Vervoerde T.-km. (duizend.)
1953 Januari	2.848	42	1.780	149	299	433	2	141	3	1.286
Februari	2.654	39	1.590	132	274	476	2	138	3	1.294
Maart	3.208	39	1.696	171	301	811	2	182	6	1.867
April	3.131	33	1.645	183	300	851	3	111	6	1.784
Mei	2.898	31	1.476	173	275	827	2	109	5	1.605
Juni	3.033	33	1.526	182	289	870	2	126	5	1.805
Juli	2.624	37	1.367	168	196	706	3	141	6	1.476
Augustus ...										1.512
September ...										1.997
October										4.319
1954 Januari	2.598	32	1.642	141	241	402	2	136	2	970
Februari	2.604	35	1.714	109	236	369	2	137	2	940
Maart	2.991	37	1.623	169	289	691	2	174	5	1.158
April	2.665	31	1.383	178	259	694	1	116	3	1.027
Mei	2.690	29	1.352	185	246	756	2	117	3	1.127
Juni	2.844	32	1.433	197	280	746	2	151	3	1.036
Juli	2.488	36	1.247	169	247	656	1	129	3	975
Augustus ...	2.779	32	1.441	192	266	700	14	132	3	1.063
September ...	2.931	38	1.483	184	290	733	58	141	4	1.173
October										2.745

¹ Militair vervoer niet inbegrepen.

III. — HAVENVERKEER

71¹

a) Haven van Antwerpen

Bronnen : Havendienst der stad Antwerpen en Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Tijdvak	Zeevaart						Binnenvaart					
	Aangekomen			Vertrokken			Aangekomen			Vertrokken		
	Aantal schepen	Belgische netto tonne-maat (duizend. register-tonnen)	Goederen (duizend. metrieke tonnen) ¹	Aantal schepen		Goederen (duizend. metrieke tonnen) ¹	Aantal schepen	Laad- vermogen (duizend. m ³)	Goederen (duizend. metrieke tonnen) ²	Aantal schepen	Laad- vermogen (duizend. m ³)	Goederen (duizend. metrieke tonnen) ²
geladen				op balast								
1953 Gemiddelde	1.084	2.538	1.201	925	156	1.147	3.678	1.565	713	3.677	1.573	817
1954 Gemiddelde	1.075	2.634		924	150		3.563	1.561	679	3.575	1.570	853
1953 December	1.158	2.678	1.100	1.009	137	1.010	3.814	1.611	679	3.775	1.624	799
1954 Januari	1.053	2.536	1.246	940	146	1.272	3.618	1.518	562	3.570	1.501	740
Februari	911	2.207	997	775	135	938	1.778	746	250	1.945	821	538
Maart	1.151	2.694	1.318	984	148	890	4.017	1.757	741	3.941	1.696	964
April	1.059	2.516	1.218	910	162	1.093	3.695	1.651	752	3.639	1.622	753
Mei	1.100	2.758	1.148	912	162	1.081	3.749	1.618	741	3.569	1.572	775
Juni	1.009	2.433	1.222	891	156	1.093	3.632	1.573	735	3.775	1.612	830
Juli	1.114	2.793	1.334	943	159	1.035	3.834	1.665	764	3.882	1.705	911
Augustus	1.109	2.672	1.286	946	155	1.083	3.667	1.579	666	3.685	1.607	919
September	1.076	2.756	1.498	895	168	1.065	3.616	1.597	699	3.556	1.577	936
October	1.075	2.823	1.545	927	159	1.170	3.799	1.723	778	3.927	1.803	983
November	1.140	2.697		1.014	130		3.636	1.646	748	3.694	1.651	916
December	1.103	2.726		951	116		3.710	1.663	717	3.713	1.677	965

¹ Internationaal verkeer. — ² Internationaal en binnenlands verkeer.

b) Haven van Gent

71²

Bronnen : Havendienst van Gent en Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Tijdvak	Zeevaart						Binnenvaart		
	Aangekomen			Vertrokken			Goederen ¹		
	Aantal schepen	Tonnemaat (duizenden register-ton.)	Goederen (duizenden metrieke tonnen) ¹	Aantal schepen	Tonnemaat (duizenden register-ton.)	Goederen (duizenden metrieke tonnen) ¹	Gelost	Geladen	
								(duizenden metrieke tonnen)	
1953 Gemiddelde	156	116	117	156	117	76	118	46	
1954 Gemiddelde	146	119		144	115				
1953 December	165	112	103	169	114	102	120	55	
1954 Januari	145	119	97	143	115	83	86	34	
Februari	123	103	79	125	100	70	52	38	
Maart	150	113	109	145	116	75	156	52	
April	153	105	106	159	109	110	154	50	
Mei	147	115	108	140	108	53	124	47	
Juni	126	91	94	126	88	79	125	63	
Juli	144	125	126	139	115	51	166	66	
Augustus	165	120	110	159	118	114	138	51	
September	155	134	148	151	123	75	174	90	
October	155	141	137	157	149	119	181	67	
November	156	134		153	127				
December	138	123		133	116				

¹ Internationaal verkeer.

IV. — ALGEMENE BEWEGING DER BINNENSCHIEPVAART

72

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Tijdvak	Geladen schepen														
	Binnen- verkeer		Invoer		Uitvoer		Door- voer		Gehele verkeer		Binnen- verkeer		Gehele verkeer		
	Aantal		Duizenden metrieke tonnen		Millioenen ton-km.		Aantal		Duizenden metrieke tonnen		Aantal		Duizenden metrieke tonnen		
1952 Gemiddelde	5.398	2.932	2.150	318	10.798	1.427	1.023	769	76	3.295	159,6	63,1	49,8	9,9	282,4
1953 Gemiddelde	7.177	3.152	2.615	400	13.344	1.778	1.039	877	94	3.788	181,3	71,1	57,4	13,4	323,2
1953 September	7.298	3.576	3.181	360	14.415	1.806	1.157	1.073	86	4.122	181,2	76,7	71,8	12,7	342,4
October	8.208	3.715	2.957	358	15.238	2.001	1.263	939	87	4.290	195,3	83,4	66,3	13,6	358,6
November	7.333	3.338	2.740	416	13.827	1.818	1.105	924	98	3.945	177,3	78,2	61,8	13,7	331,0
December	7.595	3.244	2.656	459	13.954	1.862	1.020	846	100	3.828	182,6	74,5	57,1	13,9	328,1
1954 Januari	6.568	2.651	2.338	309	11.866	1.579	850	765	69	3.263	152,2	60,8	49,7	9,6	272,3
Februari	3.446	1.024	1.082	165	5.717	967	355	392	37	1.751	83,5	21,6	21,9	4,5	131,5
Maart	7.562	4.302	3.189	672	15.725	1.947	1.584	1.146	158	4.836	191,5	96,2	75,9	21,6	385,2
April	6.948	3.986	2.930	748	14.612	1.784	1.422	1.004	174	4.384	171,3	95,9	67,1	21,4	355,7
Mei	7.188	4.249	3.223	629	15.289	1.760	1.513	1.101	145	4.520	171,4	102,8	75,5	19,3	369,1
Juni	7.204	4.010	3.205	680	15.099	1.822	1.449	1.129	152	4.552	177,7	97,0	75,3	20,4	370,4
Juli	7.146	4.363	3.247	796	15.552	1.859	1.571	1.135	180	4.745	187,7	104,7	77,2	23,2	392,8
Augustus	7.194	4.240	3.075	706	15.215	1.853	1.491	1.126	163	4.633	183,9	98,1	74,1	21,2	377,3
Sptember	7.275	4.373	3.111	467	15.226	1.865	1.561	1.175	108	4.709	183,0	95,2	72,8	14,9	365,9

BUITENLANDSE HANDEL

VAN DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE

NOMENCLATUUR DER AFDELINGEN VAN DE BIJZONDERE HANDEL

75

VOLGENS DE TYPE-CLASSIFICATIE VAN DE INTERNATIONALE HANDEL (T.C.I.H.)

Tijdvak	(0) Voe- dings- waren	(1) Dran- ken en tabak	(2) Niet eetbare grond- stoffen, behalve brand- stoffen	(3) Mine- rale brand- stoffen, smeer- middel, en der- gelijke prod.	(4) Olien en vetten van dierlijke of plant- aardige oors- sprong	(5) Schei- kundige produc- ten	(6) Fabri- katen hoofdza- kelijk gerang- schikt volgens grond- stof	(7) Ma- chines en vervoer- mate- riaal	(8) Diverse fabri- katen	(9) Niet elders genoem- de goe- deren	Totaal	Gemid- delde prijs per ton (fran- ken)	Uitvoer-(+) of invoersaldo (-) van de han- delabalans (miljoenen franken)	Verhou- ding van uitvoer tot invoer in pCt
Waarde (miljoenen franken)														
<i>Invoer.</i>														
1953 November ...	1.628	175	2.515	810	131	525	2.505	1.592	453	73	10.407	3.149		
December	1.905	219	2.557	881	115	584	2.063	1.722	438	101	10.585	3.203		
1954 Januari	1.838	151	2.475	1.060	82	473	1.871	1.428	338	80	9.796	3.053		
Februari	1.628	145	2.079	801	128	515	1.717	1.542	409	97	9.061	3.464		
Maart	2.107	188	2.544	1.123	209	532	2.564	2.053	527	113	11.960	3.119		
April	1.812	168	2.398	1.081	129	517	2.335	1.789	512	87	10.828	2.996		
Mei	1.625	179	2.576	1.020	90	610	2.021	1.948	473	114	10.656	2.922		
Juni	1.554	180	2.147	1.034	113	543	2.528	1.894	442	102	10.537	2.879		
Juli	1.496	160	2.383	1.115	131	569	1.941	1.710	437	90	10.032	2.570		
Augustus ...	1.495	148	2.426	1.009	138	493	2.461	1.545	447	89	10.251	2.616		
September ...	1.740	182	2.789	1.238	90	570	2.427	1.575	559	86	11.256	2.706		
October	1.694	192	2.413	1.148	110	566	2.417	1.609	564	110	10.823	2.631		
November ...	1.669	185	2.616	913	129	590	2.335	1.574	508	83	10.602	2.903		
<i>Uitvoer.</i>														
1953 December ...	534	14	913	541	98	749	5.425	1.205	361	34	9.874	5.087	- 711	93,3
1954 Januari	339	12	844	614	87	812	5.290	1.199	335	61	9.593	4.559	- 203	97,9
Februari	290	10	726	427	53	609	4.376	830	313	29	7.663	5.702	-1.398	84,6
Maart	362	16	840	599	73	762	5.342	1.072	363	21	9.450	4.857	-2.510	79,0
April	366	15	801	535	75	829	5.664	1.347	396	16	10.044	4.842	- 784	92,8
Mei	334	12	720	574	54	680	4.658	1.241	342	78	8.693	4.342	-1.963	81,6
Juni	371	16	825	674	60	688	5.708	1.097	356	80	9.875	4.493	- 662	93,7
Juli	356	14	717	552	62	654	5.051	1.296	369	67	9.138	4.571	- 894	91,1
Augustus ...	291	17	639	603	62	765	4.904	954	425	63	8.723	3.833	-1.528	85,1
September ...	335	13	688	623	66	726	5.314	833	405	52	9.055	4.273	-2.201	80,4
October	453	13	798	682	74	744	6.271	926	463	65	10.489	4.481	- 334	96,9
November ...	552	16	971	779	53	740	6.175	1.068	442	85	10.851	4.448	+ 279	102,6
December ...											10.684	4.364		
Gewicht (duizenden tonnen)														
<i>Invoer.</i>														
1953 November ...	324	8,4	1.840	850	11,7	121	121	24,4	4,0	0,1	3.305			
December	355	10,8	1.782	878	9,4	128	106	31,3	4,1	0,1	3.305			
1954 Januari	294	7,7	1.629	1.054	7,0	92	93	26,1	3,4	1,4	3.208			
Februari	207	7,2	1.392	784	10,5	110	77	22,6	3,8	2,2	2.616			
Maart	359	10,1	2.038	1.134	17,2	96	133	40,0	4,8	1,9	3.834			
April	264	9,4	1.955	1.112	10,8	104	123	29,1	4,9	2,0	3.614			
Mei	289	9,4	1.993	1.069	7,6	108	117	47,9	4,9	1,4	3.647			
Juni	276	9,9	1.978	1.088	8,7	117	142	33,6	4,8	1,6	3.660			
Juli	277	8,9	2.168	1.166	11,4	109	118	39,2	4,9	1,6	3.904			
Augustus ...	268	7,7	2.245	1.086	11,5	111	149	33,9	4,6	1,5	3.918			
September ...	314	9,1	2.264	1.269	7,2	116	141	30,8	5,6	2,0	4.159			
October	342	10,1	2.200	1.218	9,4	141	149	36,6	5,6	1,5	4.113			
November ...	349	10,0	2.012	969	11,7	120	145	27,9	5,1	1,5	3.652			
<i>Uitvoer.</i>														
1953 December ...	99	0,8	280	586	7,4	323	611	29,3	3,8	0,1	1.941			
1954 Januari	41	0,6	377	675	6,6	331	634	35,5	4,1	0,1	2.104			
Februari	38	0,5	127	440	4,4	227	483	20,4	3,7	0,1	1.344			
Maart	51	0,8	296	622	5,5	282	659	25,7	3,9	0,1	1.946			
April	49	0,8	371	565	4,8	333	714	31,6	4,7	0,1	2.074			
Mei	39	0,7	382	610	3,8	274	624	32,3	3,9	32,0	2.002			
Juni	38	1,0	365	742	4,0	243	731	31,3	4,4	38,8	2.198			
Juli	34	0,8	339	603	4,4	254	698	29,5	4,5	31,9	1.999			
Augustus ...	40	1,3	441	724	4,5	304	691	24,0	4,5	41,9	2.276			
September ...	49	0,7	361	706	4,8	268	672	17,4	4,6	35,2	2.119			
October	73	0,5	346	801	5,9	282	765	18,2	4,9	44,3	2.341			
November ...	82	0,9	356	908	4,2	269	742	25,1	4,6	54,3	2.446			
December ...											2.448			

WERKLOOSHEID

I. — GEHELE EN GEDEELTELIJKE WERKLOOSHEID

81¹

Bron : Rijkdienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid.

Tijdvak	Aantal gecontroleerde werklozen						Verloren werkdagen		
	Ingeschreven tijdens de maand			Daggemiddelden			geheel werklozen	gedeeltelijk en toevallig werklozen	Totaal
	geheel werklozen	gedeeltelijk en toevallig werklozen	Totaal	geheel werklozen	gedeeltelijk en toevallig werklozen	Totaal			
	(duizenden)						(duizenden)		
1953 December	248	200	448	214	74	288	4.721	1.620	6.341
1954 Januari	280	328	608	236	132	368	7.070	3.996	11.066
Februari	268	303	571	227	101	328	5.449	2.410	7.859
Maart	240	146	386	200	50	250	4.789	1.194	5.983
April	211	178	389	182	50	232	4.000	1.104	5.104
Mei	213	203	416	169	50	219	4.894	1.460	6.354
Juni	191	174	365	159	48	207	3.650	1.106	4.756
Juli	185	164	349	154	44	198	3.548	1.010	4.558
Augustus	186	146	332	140	37	177	4.209	1.111	5.320
September	163	135	298	125	37	162	3.004	881	3.885
October	159	157	316	119	38	157	3.465	1.103	4.568
November	167	135	302	134	43	177	3.096	974	4.070
December				155	54	209			

II. — INDELING DER GECONTROLEERDE WERKLOZEN PER PROVINCIE

81²

Bron : Rijkdienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid.

Tijdvak	Week		Aantal werkdagen	Het Rijk	Antwerpen	Brabant	West-Vlaanderen	Oost-Vlaanderen	Hennegouwen	Luik	Limburg	Luxemburg	Namen
	van	tot											

Daggemiddelde der maand

1953 December	—	—	22	288,2	64,4	46,1	50,1	65,1	27,9	18,9	8,8	2,2	4,7
1954 Januari	—	—	30	368,0	77,6	58,5	62,0	77,2	37,7	26,5	14,3	5,7	8,5
Februari	—	—	24	327,8	70,5	52,4	54,9	67,5	31,8	22,8	15,3	4,9	7,7
Maart	—	—	24	249,5	57,2	41,0	42,9	54,0	23,2	16,4	8,5	1,8	4,5
April	—	—	22	232,1	52,5	37,3	39,4	51,0	22,4	14,9	10,0	0,9	3,7
Mei	—	—	29	219,1	47,3	34,7	35,8	49,6	22,1	14,6	10,9	0,7	3,4
Juni	—	—	23	206,8	45,0	33,6	33,9	47,6	21,1	13,3	8,5	0,7	3,1
Juli	—	—	23	198,2	43,6	31,9	31,9	45,9	19,7	13,0	8,6	0,8	2,8
Augustus	—	—	30	177,3	39,6	29,6	27,2	41,5	17,4	12,4	6,2	0,7	2,7
September	—	—	24	162,0	38,2	25,5	25,5	37,4	15,2	11,7	5,6	0,6	2,3
October	—	—	29	157,4	37,6	23,5	26,4	36,0	14,6	11,6	4,9	0,6	2,2
November	—	—	23	176,8	42,8	26,1	32,5	39,5	15,6	11,9	5,0	0,9	2,5
December	—	—	22	208,7	46,7	30,4	39,4	48,6	18,6	13,7	6,2	2,0	3,1

Daggemiddelde der week

1954 December	5	11	6	192,5	44,5	28,1	36,2	43,9	17,1	13,0	5,4	1,5	2,8
	12	18	6	202,5	47,2	29,3	38,1	46,1	17,9	13,2	5,9	1,8	3,0
	19	25	5	207,9	46,1	30,2	40,0	48,1	18,5	13,1	6,5	2,2	3,2
	26	1	5	236,3	49,4	34,7	44,3	57,7	21,2	15,7	7,5	2,4	3,5

III. — DAGGEMIDDELDE DER GECONTROLEERDE WERKLOZEN

81³

Bron : Rijkdienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid.

Tijdvak	Totaal			Volledig werklozen			Gedeeltelijk werklozen		
	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal
	(duizenden)								
1953 Gemiddelde	158,0	87,8	245,8	116,6	67,0	183,6	41,4	20,8	62,2
1954 Gemiddelde	147,7	77,1	224,8	107,4	59,5	166,9	40,3	17,6	57,9
1953 December	189,0	99,2	288,2	143,3	71,3	214,6	45,7	27,9	73,6
1954 Januari	268,6	99,4	368,0	161,0	74,5	235,5	107,6	24,9	132,5
Februari	237,1	90,7	327,8	156,0	71,1	227,1	81,1	19,6	100,7
Maart	165,4	84,1	249,5	132,9	67,0	199,9	32,5	17,1	49,6
April	149,6	82,5	232,1	117,9	64,0	181,9	31,7	18,5	50,2
Mei	138,6	80,5	219,1	106,3	62,4	168,7	32,3	18,1	50,4
Juni	129,2	77,6	206,8	99,6	59,0	158,6	29,6	18,6	48,2
Juli	125,4	72,8	198,2	98,4	55,9	154,3	27,0	16,9	43,9
Augustus	110,3	67,0	177,3	87,2	53,1	140,3	23,1	13,9	37,0
September	98,4	63,6	162,0	74,7	50,5	125,2	23,7	13,1	36,8
October	93,9	63,5	157,4	69,5	49,8	119,3	24,4	13,7	38,1
November	109,2	67,6	176,8	82,5	51,9	134,4	26,8	15,6	42,4
December	134,5	74,2	208,7	102,1	53,1	155,2	32,5	21,0	53,5

IV. — INDELING DER INGESCHREVEN WERKLOZEN NAAR BEDRIJFSGROEP
(Daggemiddelde van het aantal gecontroleerde werklozen) (duizenden)

814

Bron : Rijksdienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid.

Tijdvak	Landbouw	Bosbouw, jacht, visvangst	Mijnen	Steen	Aardewerk, glas	Diamant	Bouw-nijverheid	Hout, ameublement	Metaal	Chemie	Papier	Boek	Textiel	Kleding	Leder, huil-den, schoen-nijverheid	Voeding tabak	Verkeer	Haven-arbeiders	Scheeps-herstellers	Hotels-spljshuizen	Huis-personeel	Verzorging	Bedienden	Kunstenaars	Totaal
Volledig werklozen																									
1953 November ...	12,9	1,0	1,5	1,6	6,0	2,9	26,2	8,0	25,4	2,5	1,7	1,2	24,4	13,7	5,1	10,6	15,6	—	—	6,3	5,4	0,4	12,7	0,9	186,0
December	16,5	1,1	1,5	1,9	7,3	3,0	35,7	10,0	27,4	2,7	1,7	1,3	27,0	16,9	6,2	11,6	17,0	—	—	6,3	5,3	0,5	12,8	0,9	214,6
1954 Januari	17,5	1,3	1,6	2,3	8,2	3,1	45,0	11,1	29,0	2,7	1,8	1,4	28,7	18,7	6,0	12,5	18,0	—	—	6,4	5,4	0,5	13,4	0,9	235,5
Februari	17,2	1,3	1,6	2,2	7,8	3,0	43,8	10,7	28,1	2,7	1,6	1,4	27,6	16,6	5,0	12,5	17,6	—	—	6,3	5,4	0,5	13,1	1,0	227,1
Maart	14,8	1,0	1,5	1,8	5,5	3,2	32,6	9,1	26,1	2,6	1,7	1,3	26,1	13,9	4,5	12,2	16,4	—	—	6,2	5,3	0,5	12,8	0,9	199,9
April	13,8	1,0	1,5	1,5	3,8	3,6	28,5	7,8	23,7	2,6	1,5	1,2	25,4	12,1	4,3	12,0	15,5	—	—	5,3	5,2	0,4	12,2	1,0	181,9
Mei	10,1	1,0	1,5	1,4	3,3	3,3	22,8	7,1	22,6	2,5	1,5	1,2	25,1	11,7	4,2	10,8	14,8	—	—	5,1	5,0	0,4	12,1	1,2	168,7
Juni	10,0	1,1	1,5	1,3	3,1	3,0	20,5	6,4	20,7	2,4	1,4	1,1	24,5	11,5	4,2	9,6	14,0	—	—	4,4	4,9	0,3	11,6	1,1	158,6
Juli	12,3	1,1	1,5	1,3	3,0	3,0	18,7	6,2	19,7	2,3	1,4	1,1	23,1	12,0	4,1	8,9	13,5	—	—	3,8	4,6	0,3	11,3	1,1	154,3
Augustus ...	9,6	1,0	1,3	1,2	2,9	2,9	15,1	5,8	18,4	2,2	1,3	1,1	20,5	10,9	3,7	8,5	12,9	—	—	3,9	4,7	0,3	11,1	1,0	140,3
September ...	6,1	0,7	1,1	0,9	2,9	2,1	14,3	5,1	16,6	1,8	1,2	1,0	18,9	9,5	3,0	7,4	11,5	—	—	4,5	4,5	0,3	10,9	0,9	125,2
October	3,9	0,6	1,1	0,9	4,0	1,9	13,5	4,9	15,1	1,7	1,1	1,0	18,4	8,6	3,0	7,0	11,0	—	—	5,3	4,5	0,3	10,8	0,7	119,3
November ...	9,1	0,6	1,1	1,0	4,9	1,9	17,2	5,6	15,8	2,0	1,1	1,0	19,1	9,7	3,4	7,4	11,5	—	—	5,6	4,5	0,4	10,7	0,8	134,4
Gedeeltelijk en toevallig werklozen																									
1953 November ...	1,0	0,4	0,2	0,5	0,7	0,3	3,8	1,6	7,0	0,5	0,3	0,2	10,8	7,6	4,1	1,7	2,2	5,9	1,5	0,3	0,3	0,1	0,4	0,0	51,4
December	1,2	0,7	0,4	1,2	0,8	0,3	7,5	2,8	8,5	0,7	0,5	0,2	17,0	11,3	6,4	2,3	2,7	5,8	2,1	0,3	0,4	0,1	0,4	0,0	73,6
1954 Januari	2,4	2,5	0,9	4,6	1,7	0,3	52,3	6,7	12,3	0,8	0,5	0,3	16,9	9,7	3,3	3,0	4,8	6,4	1,7	0,4	0,4	0,1	0,5	0,0	132,5
Februari	2,0	1,9	3,1	3,2	1,4	0,4	34,2	5,0	8,8	0,6	0,4	0,3	14,2	7,0	2,4	2,7	4,1	6,5	1,3	0,3	0,3	0,1	0,5	0,0	100,7
Maart	0,6	0,5	0,2	0,5	0,7	0,5	4,3	1,5	6,1	0,5	0,3	0,2	13,1	4,9	2,2	2,6	2,5	6,2	1,0	0,3	0,3	0,1	0,5	0,0	49,6
April	0,5	0,3	3,7	0,3	0,5	0,6	2,3	1,3	5,3	0,6	0,3	0,2	14,3	4,6	2,5	2,3	2,5	6,3	0,5	0,3	0,3	0,1	0,5	0,1	50,2
Mei	0,7	0,4	6,2	0,2	0,4	0,4	2,1	1,1	4,7	0,6	0,3	0,2	15,3	4,4	2,5	2,0	2,2	5,3	0,4	0,3	0,3	0,0	0,4	0,0	50,4
Juni	1,2	0,3	4,0	0,2	0,5	0,3	1,8	1,1	3,8	0,4	0,3	0,2	13,5	5,4	4,4	1,6	2,0	5,5	0,6	0,3	0,3	0,1	0,4	0,0	48,2
Juli	1,0	0,3	3,9	0,2	0,4	0,3	1,7	1,0	3,3	0,3	0,3	0,2	12,9	5,4	3,1	1,4	2,0	4,4	0,8	0,3	0,3	0,0	0,4	0,0	43,9
Augustus ...	0,8	0,3	2,0	0,2	0,4	0,3	1,9	0,9	3,2	0,3	0,3	0,2	10,2	4,3	2,7	1,3	1,8	3,9	1,0	0,3	0,3	0,0	0,4	0,0	37,0
September ...	0,7	0,4	2,4	0,3	0,6	0,2	2,1	0,9	2,8	0,4	0,3	0,1	9,5	4,1	1,8	1,4	1,7	4,8	1,3	0,3	0,3	0,0	0,4	0,0	36,8
October	0,8	0,4	2,0	0,3	0,5	0,2	2,9	1,1	3,1	0,5	0,3	0,2	8,9	4,7	2,6	1,8	1,8	4,3	0,7	0,3	0,3	0,0	0,4	0,0	38,1
November ...	0,9	0,4	0,2	0,4	0,4	0,3	3,9	1,5	3,3	0,5	0,3	0,2	9,1	6,4	3,3	1,8	1,9	4,7	1,8	0,3	0,3	0,1	0,4	0,0	42,4
Totaal gecontroleerde werklozen																									
1953 November ...	13,8	1,4	1,7	2,1	6,7	3,2	30,0	9,6	32,4	3,1	2,0	1,4	35,2	21,3	9,3	12,2	17,8	5,9	1,5	6,6	5,7	0,5	13,1	0,9	237,4
December	17,7	1,8	1,9	3,1	8,0	3,3	43,2	12,8	35,9	3,5	2,1	1,5	44,0	28,1	12,7	13,9	19,7	5,8	2,1	6,6	5,7	0,5	13,3	1,0	288,2
1954 Januari	19,9	3,8	2,5	6,9	9,9	3,4	97,3	17,8	41,2	3,6	2,3	1,7	45,6	28,4	9,2	15,5	22,9	6,4	1,7	6,7	5,8	0,6	13,9	1,0	368,0
Februari	19,1	3,2	4,7	5,4	9,2	3,4	78,0	15,7	36,9	3,3	2,1	1,6	41,8	23,6	7,4	15,2	21,7	6,5	1,3	6,7	5,8	0,6	13,6	1,0	327,8
Maart	15,4	1,6	1,7	2,3	6,2	3,7	37,0	10,7	32,2	3,1	1,9	1,5	39,2	18,8	6,7	14,7	18,8	6,2	1,0	6,5	5,6	0,5	13,3	0,9	249,5
April	14,3	1,3	5,2	1,8	4,3	4,2	28,9	9,1	29,0	3,2	1,8	1,4	39,7	16,7	6,8	14,3	17,9	6,3	0,5	5,6	5,5	0,5	12,7	1,1	232,1
Mei	10,8	1,3	7,7	1,7	3,7	3,7	24,8	8,3	27,2	3,1	1,9	1,4	40,4	16,1	6,7	12,7	17,0	5,3	0,4	5,4	5,3	0,4	12,6	1,2	219,1
Juni	11,2	1,4	5,5	1,5	3,5	3,3	22,3	7,4	24,4	2,8	1,8	1,3	38,0	17,0	8,6	11,3	16,0	5,5	0,6	4,7	5,2	0,4	12,0	1,1	206,8
Juli	13,3	1,4	5,4	1,5	3,4	3,3	20,4	7,2	23,0	2,6	1,7	1,3	36,0	17,4	7,2	10,3	15,5	4,4	0,8	4,1	4,9	0,3	11,7	1,1	198,2
Augustus ...	10,4	1,3	3,3	1,4	3,3	3,2	17,0	6,7	21,6	2,5	1,6	1,3	30,7	15,2	6,4	9,8	14,7	3,9	1,0	4,2	5,0	0,3	11,5	1,0	177,3
September ...	6,8	1,1	3,5	1,2	3,5	2,3	16,4	6,0	19,4	2,2	1,5	1,1	28,4	13,6	4,8	8,8	13,2	4,8	1,3	4,8	4,8	0,3	11,3	0,9	162,0
October	4,7	1,0	3,1	1,2	4,5	2,1	16,4	6,0	18,2	2,2	1,3	1,1	27,3	13,3	5,6	8,8	12,8	4,3	0,7	5,6	4,8	0,4	11,3	0,7	157,4
November ...	10,0	1,0	1,3	1,4	5,3	2,2	21,1	7,1	19,1	2,5	1,4	1,2	28,2	16,1	6,7	9,2	13,4	4,7	1,8	5,9	4,8	0,5	11,1	0,8	176,8

BANK- EN GELDSTATISTIEKEN

I. — BELGIE EN BELGISCH-CONGO ALGEMENE STATEN DER BANKEN¹ (millioenen franken)

85¹

Posten	1954 30 April	1954 31 Mei	1954 30 Juni	1954 31 Juli	1954 31 Augustus	1954 30 Septemb.	1954 31 October	1954 30 novembere
ACTIVA								
A. Spaargelden (art. 15, koninkl. besl. 42)	—	—	—	—	—	—	—	—
B. Beschikbare en vlottende middelen :								
Kas, Nationale Bank, Postrekening ...	2.280	2.331	2.501	2.450	2.388	2.560	2.470	2.583
Daggeld	1.986	2.294	2.382	2.161	1.757	2.053	2.948	2.427
Bankiers	3.419	3.545	3.514	3.329	3.318	3.308	3.602	4.117
Moedermaatsch., filialen en dochterm.	493	522	465	394	333	427	513	687
Andere te innen waard. op korte term.	3.262	3.104	3.194	3.311	2.814	3.070	3.456	3.271
Wissels	44.838	43.572	43.596	40.592	42.235	42.475	44.002	40.331
a) Handelswissels ²	12.681	11.631	11.886	9.831	10.761	11.739	13.120	12.204
b) Overheidsf. herdiscalcont. bij N.B.B.	9.109	9.451	8.941	9.238	11.322	12.842	12.093	11.288
c) Overheidsf. mob. bij N.B.B. tot beloop van 95 pCt	23.048	22.490	22.769	21.523	20.152	17.894	18.789	16.839
Prolongaties en voorschot. op effecten	1.547	1.474	1.125	1.303	1.236	1.168	985	1.465
Debiteuren wegens verstrekte accept.	8.393	8.366	8.425	8.428	8.417	8.423	8.508	8.456
Diverse debiteuren	16.286	16.308	16.673	17.108	16.864	16.831	16.753	16.968
Effecten	16.846	17.269	18.317	18.223	18.829	19.931	20.339	21.403
a) Belegde wettelijke reserve	250	250	251	250	250	250	250	250
b) Belgische overheidsfondsen	14.421	14.938	15.732	15.797	16.315	17.195	17.543	18.710
c) Buitenlandse overheidsfondsen .	76	73	73	161	242	346	396	283
d) Bankaandelen	1.013	1.013	1.013	1.013	1.014	1.073	1.073	1.073
e) Andere fondsen	1.086	995	1.248	1.002	1.008	1.067	1.077	1.087
Diversen	2.402	1.816	1.574	1.154	886	661	786	704
Niet gestort kapitaal	44	4	4	4	4	4	4	4
Totaal beschikbare en vlottende middelen	101.796	100.605	101.770	98.457	99.081	100.911	104.366	102.416
C. Vastgelegde middelen :								
Oprichtings- en eerste inrichtingskost.	3	3	3	5	6	7	6	6
Gebouwen	864	863	857	864	866	866	874	884
Part. in dochtermaatsch. voor immobil.	254	254	257	257	257	257	257	257
Vord. op dochtermaatsch. voor immob.	266	272	277	279	272	275	276	279
Materieel en meubilair	115	117	116	114	118	117	119	123
Totale vastgelegde middelen...	1.502	1.509	1.510	1.520	1.519	1.522	1.532	1.549
Totaal der activa...	103.298	102.114	103.280	99.977	100.600	102.433	105.898	103.965
PASSIVA								
A. Spaargelden (art. 15, koninkl. besl. 42)	—	—	—	—	—	—	—	—
B. Oproraagbaar :								
Bevoorr. of gewaarborgde schuldeisers	906	567	1.424	963	608	1.515	2.063	446
Daggeld	8	8	2	8	1	21	3	17
Bankiers	8.546	7.734	7.125	6.619	6.452	6.707	6.738	7.177
Moedermaatsch., filialen en dochterm.	1.275	1.278	1.351	1.258	1.243	1.210	1.454	1.360
Geaccepteerde wissels	8.393	8.366	8.425	8.428	8.418	8.423	8.508	8.456
Andere te bet. waarden op korte term.	1.795	1.383	1.532	1.561	1.347	1.642	2.150	1.768
Crediteuren wegens wissels ter incasso	630	626	601	654	671	679	615	607
Deposito's en crediteuren	68.145	69.103	69.964	67.674	69.050	69.771	71.605	71.221
a) Dad. opvr. en op ten h. 30 d. ³	59.351	60.311	61.677	59.345	59.814	60.116	61.572	60.600
b) Op meer dan 30 dagen	8.794	8.792	8.287	8.329	9.236	9.655	10.053	10.621
Obligaties en kasbons	2.278	2.397	2.489	2.594	2.668	2.732	2.770	2.798
Nog te storten bedr. op fonds. en part.	638	639	635	634	637	641	642	641
Diversen	4.260	3.585	3.202	3.019	2.933	2.454	2.718	2.835
Totaal oproraagbaar...	96.874	95.686	96.750	93.412	94.028	95.795	99.266	97.326
C. Niet oproraagbaar :								
Kapitaal	3.886	3.885	3.890	3.924	3.929	3.995	3.989	3.996
Niet beschikb. res. wegens uitgiftepr.	112	112	110	110	110	110	110	109
Wettelijke res. (art. 13, kon. besl. 185)	261	261	254	253	254	254	253	253
Beschikbare reserve	2.088	2.092	2.197	2.198	2.197	2.198	2.202	2.202
Reservefonds	77	78	79	80	82	81	78	79
Totaal niet oproraagbaar...	6.424	6.428	6.530	6.565	6.572	6.638	6.632	6.639
Totaal der passiva...	103.298	102.114	103.280	99.977	100.600	102.433	105.898	103.965

¹ De globale staat bevat, wat betreft de banken, welke hun bedrijvigheid gedeeltelijk in het buitenland of in de kolonie uitoefenen, slechts de bestanddelen der activa en passiva van de Belgische zetels. De saldi van de rekeningen geopend door deze laatste op naam van de in het buitenland of in de kolonie gevestigde zetels zijn opgenomen onder de rubriek « Moedermaatschappij, Filialen en Dochtermaatschappijen ».

² De portefeuille van de Nationale Bank van België en de parastatale instellingen aan wissels door de banken geherdisconteerd, beliep op 30 April, 31 Mei, 30 Juni, 31 Juli, 31 Augustus, 30 September, 31 October en op 30 November 1954 respectievelijk 7.141, 7.631, 7.699, 9.103, 8.486, 7.758, 7.085 en 7.698 millioenen franken, die niet bevat zijn in de handelswissels.

³ Incl. de deposito's ingeschreven in boekjes waarover slechts kan beschikt worden ten belope van 5.000 frank per periode van veertien dagen en ten belope van ten hoogste 50.000 frank per periode van veertien dagen, mits een vooropzeg van ten minste veertien dagen. Voor de maanden October en November 1954 beliepen deze deposito's respectievelijk 9.822 en 9.967 millioenen franken.

WEEKSTATEN VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIE

85²

(millioenen franken)

Posten	1954 18 November	1954 25 November	1954 2 December	1954 9 December	1954 16 December	1954 22 December	1954 29 December	1955 6 Januari
ACTIVA								
Goudvoorraad	38.259	38.345	38.629	38.855	38.914	38.911	38.911	38.911
Tegoed op het buitenland	4.468	4.266	3.962	3.746	3.881	3.541	3.419	3.664
Vorderingen op het buitenland in het kader van betalingsaccorden :								
a) E.B.U.	8.504	8.504	8.465	8.465	8.685	8.685	8.685	8.596
b) landen, leden van de E.B.U.	503	522	625	759	329	500	694	872
c) andere landen	502	533	504	442	454	459	575	620
Deb. weg. termijnverk. v. dev. en goud	1.347	1.347	1.376	1.451	1.448	1.448	1.448	1.448
Handelspapier op België	7.496	6.976	7.523	7.064	6.456	6.591	6.642	7.495
Voorschotten op overheidsfondsen	617	489	631	467	657	265	314	366
Overheidseffecten (art. 20 der statuten. Overeenkomsten van 14 September 1948 en 15 April 1952) :								
a) schatkistcertificaten	5.555	6.090	6.540	6.855	5.900	6.495	7.835	7.745
b) papier uitgegeven door instellingen waarvan de verbintenissen door de Staat gewaarborgd zijn	14	14	355	124	509	852	922	991
c) andere Belgische overheidseffecten .	58	59	55	60	60	74	55	32
Deel- en pasmunt	489	508	499	519	552	558	562	549
Tegoed bij de Dienst (rekening A ..... der Postchecks { rekening B	2 201	2 217	2 201	2 199	2 209	2 211	2 235	2 —
Geconsolideerde vordering op de Staat (art. 3, § b van de wet v. 28 Juli 1948)	34.660	34.660	34.660	34.660	34.660	34.660	34.660	34.660
Overheidsfondsen (art. 18 en 21 der stat.)	1.781	1.792	1.786	1.792	1.792	1.792	1.792	1.792
Gebouwen, materieel en meubelen	967	967	967	967	967	967	967	967
Waarden van de Pensioenkas van het Personeel	741	740	744	744	744	744	744	774
Diversen	764	800	775	797	852	846	851	924
	106.928	106.831	108.299	107.968	107.071	107.601	109.313	110.408

PASSIVA

Bankbiljetten in omloop	99.163	98.857	100.749	100.204	99.306	99.836	100.826	102.542
Rekeningen-courant :								
Schatkist { gewone rekening	6	6	6	2	7	4	7	4
rekeningen Accoord voor Econ. Samenwerking .	89	87	88	88	88	88	88	89
Banken in het buitenl. : gew. rekening.	1.239	1.236	1.070	1.054	1.037	1.022	1.030	1.067
Diverse rekeningen-courant	1.135	1.265	1.104	1.232	1.231	1.150	1.910	1.203
Verbintenissen tegenover het buitenland in het kader van betalingsaccorden :								
Landen, leden van de E.B.U.	175	131	105	126	118	159	102	67
Andere landen { a)	237	225	228	237	245	243	236	448
b)	201	217	201	199	209	211	235	—
Totaal der verbintenissen op zicht	102.245	102.024	103.551	103.142	102.241	102.713	104.434	105.420
Speciale rek. wegens voorschot. E.B.U.	—	—	—	—	—	—	—	—
Te leveren deviezen en goud	1.344	1.456	1.373	1.447	1.445	1.485	1.466	1.460
Pensioenkas van het Personeel	741	740	744	744	744	744	744	774
Diversen	806	819	839	843	849	867	877	962
Kapitaal	400	400	400	400	400	400	400	400
Reserves en afschrijvingsrekeningen	1.392	1.392	1.392	1.392	1.392	1.392	1.392	1.392
	106.928	106.831	108.299	107.968	107.071	107.601	109.313	110.408

VAN DE CENTRALE BANK VAN BELGISCH-CONGO EN RUANDA-URUNDI

(millioenen franken)

Posten	1954 30 April	1954 31 Mei	1954 30 Juni	1954 31 Juli	1954 31 Augustus	1954 30 Septemb.	1954 31 October	1954 30 November
ACTIVA								
Goudvoorraad	5.042	5.401	5.849	5.873	5.880	5.889	5.779	5.742
Tegoed in deviezen omzetbaar in goud ...	5.412	5.101	4.643	4.371	4.065	3.779	3.876	3.951
Tegoed in Belgische franken :								
Banken en diverse organismen	976	2	2	2	1	2	1	1
Certificaten der Belgische Schatkist ...	1.245	1.895	1.791	1.791	1.803	1.821	1.732	1.667
Andere tegoeden	1.936	1.880	1.607	1.505	1.561	1.406	1.414	1.247
Tegoed in andere deviezen	59	54	71	54	43	59	46	57
Deb. wegens termijnverk. v. dev. en goud	—	—	—	—	—	—	—	—
Handelspapier op Belgisch-Congo en Ruanda-Urundi	59	61	25	37	23	19	38	59
Voorsch. op overheidsf. en edele stoffen	13	58	73	41	6	12	7	23
Tegoed bij de diensten der Postchecks ...	32	57	24	24	16	5	11	13
Overheidseffecten (art. 6, § 1, litt. 3a der statuten) uitgegeven door Belg. Congo	50	50	50	50	50	50	—	—
Belgische overheidseff. uitgog. in Cong. fr.	4.436	4.436	4.436	4.436	4.436	4.436	4.436	4.436
Overheidsfondsen (art. 6, § 1, litt. 12 en 13 der Statuten)	414	414	414	392	420	471	535	554
Gebouwen, materieel, meubelen	104	88	94	101	108	116	120	124
Diversen	51	59	70	62	71	74	77	95
	19.829	19.556	19.176	18.739	18.483	18.139	18.072	17.969

PASSIVA

Biljetten en metalen in omloop	4.381	4.422	4.691	4.800	4.721	4.625	4.556	4.512
Rekeningen-courant en div. crediteuren :								
Belgisch-Congo	4.439	4.886	4.990	5.207	4.964	4.827	4.842	5.316
Ruanda-Urundi	750	734	717	726	689	631	620	551
Diverse rekeningen-courant	4.420	3.655	3.252	2.566	2.730	2.883	2.976	3.397
Te betalen waarden	136	152	151	133	162	200	289	204
Totaal der verbintenissen op zicht	14.126	13.849	13.801	13.432	13.266	13.166	13.283	13.980
Verbindenissen in Belgische franken :								
Op zicht	2.413	666	300	401	624	781	649	683
Op termijn	1.258	3.075	3.105	2.960	2.840	2.665	2.705	1.990
Verbindenissen in buitenlandse deviezen :								
In omzetbare deviezen	1.457	1.334	1.299	1.250	1.159	1.009	899	762
In andere deviezen	8	12	24	15	16	11	7	8
Te leveren buitenlandse deviezen en goud	188	200	212	162	124	51	53	56
Diversen	229	230	245	329	264	266	286	300
Kapitaal	150	150	150	150	150	150	150	150
Reserve- en afschrijvingsfonds	—	40	40	40	40	40	40	40
	19.829	19.556	19.176	18.739	18.483	18.139	18.072	17.969

GELDOORRAAD IN BELGISCHE FRANKEN ¹

85⁴

(millioenen franken)

Einde maand	Ter beschikking van de Belgische economie									Dadelijk opseibare rekening-tegoeden in Belgische franken van het buitenland
	Chartaalgeld			Giraalgeld				Geldvoorraad ter beschikking van de Belgische economie	pCt van het chartaalgeld in de totale geldvoorraad	
	Biljetten en munten van de Schatkist	Biljetten van de Nationale Bank van België	Voorraad chartaalgeld *	Rekening-courantsaldi van de Nationale Bank van België *	Tegoed op Post-rekening *	Dadelijk en op ten hoogste één maand opseibare deposito's bij de banken en parastatale instell. *	Voorraad giraalgeld			
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7) = (4) + (5) + (6)	(8) = (7) + (8)	(9) = (8) / (8)	(10)	
1952 November ...	5.546	96.262	100.450	510	20.501	50.376	71.387	171.837	58,5	6.899
1953 September ...	5.631	100.072	104.379	509	21.421	50.387	72.317	176.696	59,1	7.848
October	5.619	99.896	104.191	517	20.369	49.484	70.370	174.561	59,7	7.916
November ...	5.606	99.626	103.869	568	20.641	50.373	71.582	175.451	59,2	7.763
December	5.623	101.592	105.924	625	21.403	51.426	73.454	179.378	59,1	7.733
1954 Januari	5.617	100.330	104.604	594	20.724	50.920	72.238	176.842	59,2	7.867
Februari	5.621	99.346	103.600	881	20.142	50.717	71.740	175.340	59,1	8.032
Maart	5.575	98.813	102.941	489	21.229	50.528	72.246	175.187	58,8	8.429
April	5.600	99.862	104.087	473	20.972	51.785	73.230	177.317	58,7	9.007
Mei	5.583	99.645	103.831	482	20.480	52.599	73.561	177.392	58,5	9.394
Juni	5.588	100.190	104.315	688	22.120	53.379	76.187	180.502	57,8	8.673
Juli	5.640	102.295	106.411	667	21.417	51.275	73.359	179.770	59,2	8.380
Augustus ...	5.574	101.489	105.641	629	20.969	51.934	73.532	179.173	59,0	7.639
September ...	5.535	101.162	105.198	516	20.666	52.415	73.597	178.795	58,8	7.855
October	5.501	101.617	105.684	496	20.853	53.966	75.315	180.999	58,4	7.778
November ...	5.429	100.476	104.369	515	21.686	52.001	74.202	178.571	58,4	7.941

* Na aftrekking van de kasmiddelen van het bankwezen.

¹ Cf. Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting, Decembern timer 1949, vol. II nr 6 : « Berekening van de geldvoorraad in de Belgische economie », blz. 837 en volgende.

SNELHEID VAN DE GIRALE GELDOMLOOP IN BELGIE

85⁵

Maand	Postrekeningen ¹	Maand	Dadelijk opvraagbare deposito's bij de banken
1953 September	3,35	1953 September	1,59
October	3,75	October	1,80
November	3,83	November	1,59
December	3,91	December	1,86
1954 Januari	4,07	1954 Januari	1,66
Februari	3,75	Februari	1,78
Maart	3,65	Maart	1,86
April	4,04	April	1,78
Mei	3,92	Mei	1,71
Juni	3,91	Juni	1,84
Juli	3,97	Juli	1,95
Augustus	3,65	Augustus	1,70
September	3,67	September	1,78
October	4,06	October	1,81
November	3,93	November	1,89

¹ Zie tabel nr 86.

N. B. — De coëfficiënten van omloopsnelheid der postrekeningen en der dadelijk opvraagbare deposito's bij de banken kunnen niet met elkaar vergeleken worden daar zij niet op dezelfde grondslagen berekend worden. De coëfficiënten betreffende de bankrekeningen zijn nauwkeuriger.

II. — BUITENLANDSE EMISSIEBANKEN

BANQUE DE FRANCE
(milliarden franse frank)

86¹

Posten	1954 10 Juni	1954 8 Juli	1954 5 Augustus	1954 9 September	1954 7 October	1954 4 November	1954 9 December	1955 6 Januari
ACTIVA								
Goudvoorraad	201	201	201	201	201	201	201	201
Dad. opeisbare tegoeden in het buitenl. en tegoeden bij de Europese Betalingsunie	32	35	39	42	46	49	53	58
Deelmunten	8	8	8	8	8	8	16	13
Postrekeningen	31	28	28	29	31	33	31	35
Voorsch. a/h Fonds v. stab. der Wisselk. ¹	66	44	50	56	71	76	101	140
Verhandelbare Schatkistbon : Verplichting v.d. Staat betreffende het gouddeposito van de Nationale Bank van België ...	4	4	4	4	4	4	4	4
Renteloze leningen aan de Staat ²	50	50	50	50	50	50	50	50
Voorlopige buitengewone voorschotten a.d. Staat van 25-8-1940 tot 20-7-1944 ³ ...	426	426	426	426	426	426	426	426
Voorlopige voorschotten aan de Staat ⁴ ...	195	195	195	195	195	195	195	190
Bijzondere voorschotten aan de Staat ⁵	197	178	170	177	158	159	158	124
Discontoportefeuille	937	1.063	1.042	1.051	1.087	1.077	1.113	1.169
Gedisconteerde binnenlandse wissels ...	555	649	579	591	594	547	583	614
Gedisconteerde buitenlandse wissels ...	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Wissels door het « Office des Céréales » gewaarborgd ⁶	23	15	8	5	20	39	52	49
Wissels ter mobilis. van halflange kred.	359	399	455	455	473	491	478	506
In het binnenl. aangek. verhandelb. pap. ⁷	239	245	266	258	257	242	205	223
Voorsch. met 30 d. loopt. op overheidsfse ⁸	20	18	20	18	21	18	12	16
Voorschotten op effecten	9	9	9	8	9	10	8	9
Voorschotten op goud	—	—	—	—	—	—	—	—
Bankgebouwen en meubelen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Renten met bijzondere bestemming ⁹ ...	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Wissels welke worden geïncasseerd	21	19	33	16	21	46	13	20
Diversen	49	46	47	48	48	51	49	48
Totaal	2.485	2.569	2.588	2.587	2.633	2.645	2.635	2.726

PASSIVA

Dadelijk opeisbare verbintenissen :								
Bankbiljetten in omloop	2.304	2.386	2.397	2.397	2.455	2.447	2.452	2.541
Rekeningen-courant	114	115	121	126	111	111	114	117
Rekening-courant van de Schatkist	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1
Rekeningen-courant akkoorden voor economische samenwerking	1	3	0,3	2	2	0,1	3	4
Rekeningen-courant der Franse en buitenlandse banken en financiële instellingen	54	52	59	64	49	52	49	50
Andere rekeningen-courant en gelddeposito's; andere dadelijk opeisbare verplichtingen	59	60	62	60	60	59	62	63
Kapitaal	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Bij het kapitaal gevoegde winsten ⁹	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Wettelijke reserves van roerende goederen ⁸	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Reserve van onroerende goederen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Diversen	67	68	70	64	67	87	69	68
Totaal	2.485	2.569	2.588	2.587	2.633	2.645	2.635	2.726

¹ Overeenkomst van 27 Juni 1949.

² Wet van 9 Juni 1857, overeenkomst van 29 Maart 1878, wet van 18 Juni 1878, verlengd, wetten van 17 November 1897, 29 December 1911, 20 December 1918 en 25 Juni 1928, overeenkomst van 12 November 1938, decreet van 12 November 1938, overeenkomst van 27 Maart 1947, wet van 29 Maart 1947.

³ Overeenkomsten van 25 Augustus, 29 October, 12 December, 30 December 1940, 20 Februari, 30 April, 10 Mei, 11 Juni, 11 September, 27 November, 26 December 1941, 5 Maart, 30 April, 11 Juni, 17 September, 19 November 1942, 21 Januari, 31 Maart, 8 Juli, 30 September, 16 December 1943, 23 Maart, 17 Mei en 20 Juli 1944.

⁴ Overeenkomst van 20 September 1938, goedgekeurd bij decreet van 1 September 1939, overeenkomst van 29 Februari 1940, goedgekeurd bij decreet van 29 Februari 1940, overeenkomst van 9 Juni 1940, goedgekeurd bij decreet van 9 Juni 1940, overeenkomst van 8 Juni 1944, goedgekeurd bij de wet van 15 Juli 1944, overeenkomst van 24 Juni 1947, goedgekeurd bij de wet van 26 Juni 1947, overeenkomst van 25 September 1947, goedgekeurd bij decreet van 1 October 1947, overeenkomst van 22 Januari 1953, goedgekeurd bij de wet van 23 Januari 1953.

⁵ Overeenkomst van 11 Juli 1953, goedgekeurd bij de wet van dezelfde dag.

⁶ Wet van 15 Augustus 1936, decreet van 29 Juli 1939, wet van 19 Mei 1941.

⁷ Decreet van 17 Juni 1938.

⁸ Wet van 17 Mei 1884, decreten van 27 April en 2 Mei 1848, wet van 9 Juni 1857.

⁹ Wetten van 9 Juni 1857 en 17 November 1897.

BANK OF ENGLAND
(*millioenen £*)

86₂

Posten	1954 9 Juni	1954 7 Juli	1954 4 Augustus	1954 8 September	1954 6 October	1954 10 November	1954 8 December	1955 5 Januari
--------	----------------	----------------	--------------------	---------------------	-------------------	---------------------	--------------------	-------------------

Issue department

ACTIVA

Rijkschuld	11	11	11	11	11	11	11	11
Andere overheidsfondsen	1.660	1.660	1.735	1.660	1.660	1.660	1.710	1.760
Andere effecten	1	1	1	1	1	1	1	1
Munten andere dan goudmunten	3	3	3	3	3	3	3	3
Bedrag der uitgifte van chartaalgeld	1.675	1.675	1.750	1.675	1.675	1.675	1.725	1.775
Gouden munten en baren	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
	1.675	1.675	1.750	1.675	1.675	1.675	1.725	1.775

PASSIVA

Uitgegeven bankbiljetten :								
In omloop	1.637	1.662	1.717	1.648	1.639	1.647	1.703	1.731
Bij het banking department	38	13	33	27	36	28	22	44
	1.675	1.675	1.750	1.675	1.675	1.675	1.725	1.775

Banking department

ACTIVA

Overheidsfondsen	322	349	329	318	326	347	348	273
Andere effecten :								
Disconto en voorschotten	9	7	6	7	9	7	6	66
Effecten	14	14	14	15	14	15	15	15
Bankbiljetten	38	14	34	28	36	28	22	44
Munten	2	2	2	2	2	2	2	2
	385	386	385	370	387	399	393	400

PASSIVA

Kapitaal	15	15	15	15	15	15	15	15
Reserves	3	4	4	3	3	3	3	3
Overheidsdeposito's :								
Overheidsrekeningen (incl. Schatkist, Spaarbanken, Commissarissen van de Rijkschuld en de Dividendrekeningen)	15	18	15	16	21	14	12	19
Bijzondere rekening van de Schatkist ...	5	9	10	4	6	7	10	11
Andere deposito's :								
Banken	279	274	274	266	276	296	289	281
Andere rekeningen	68	66	67	66	66	64	64	71
	385	386	385	370	387	399	393	400

FEDERAL RESERVE BANKS ¹

86³

(millioenen \$)

Posten	1954 9 Juni	1954 7 Juli	1954 4 Augustus	1954 8 September	1954 6 October	1954 10 November	1954 8 December	1955 5 Januari
ACTIVA								
Goudcertificaten	20.382	20.387	20.367	20.287	20.287	20.185	20.164	20.165
Fonds tot terugbetaling van F.R.-biljetten	856	858	851	837	839	842	865	867
Totaal reserves goudcertificaten	21.238	21.245	21.218	21.124	21.126	21.027	21.029	21.032
F.R.-biljetten van andere banken	135	134	119	109	123	139	143	215
Andere kasmiddelen	351	329	383	328	330	315	302	382
Disconto en voorschotten	177	84	170	154	255	293	345	358
Leningen aan het bedrijfsleven	1	1	1	1	1	1	1	1
Overheidsfondsen :								
Rechtstreeks aangekocht								
Wissels	2.266	2.316	1.604	1.323	1.859	2.024	2.167	2.117
Certificaten	6.600	6.600	6.600	6.600	6.600	6.600	6.600	13.882
Biljetten	13.029	13.029	13.029	13.029	13.029	13.029	13.029	6.037
Obligaties	3.093	3.092	3.092	3.092	3.093	3.092	3.092	2.802
Totaal rechtstreeks aangekocht ...	24.988	25.037	24.325	24.044	24.581	24.745	24.888	24.838
Aangehouden krachtens een inkoopovereenkomst	—	—	—	—	—	—	—	—
Totaal der nationale overheidsfondsen ...	24.988	25.037	24.325	24.044	24.581	24.745	24.888	24.838
Totaal der leningen en overheidsfondsen	25.165	25.122	24.496	24.199	24.837	25.039	25.234	25.197
Tegoeden op buitenlandse banken	—	—	—	—	—	—	—	—
Niet-geïnde kasmiddelen	3.459	3.429	3.418	3.238	3.627	3.679	3.568	4.149
Onroerende goederen	53	54	54	54	54	54	55	55
Andere tegoeden	194	101	132	149	145	180	214	142
Totaal activa.....	50.595	50.414	49.820	49.201	50.242	50.434	50.545	51.172
OPEISBAAR								
F.R.-bankbiljetten in omloop	25.541	25.801	25.554	25.709	25.647	25.873	26.297	26.179
Deposito's :								
Aangesloten banken — reservereken. ...	20.032	19.406	18.733	18.274	18.875	19.410	19.072	19.566
U.S. Schatkist — algemene rekening ...	250	300	677	446	625	214	350	222
Buitenlandse	563	571	525	524	556	432	358	563
Andere	201	380	428	391	427	249	380	401
Totaal deposito's	21.046	20.657	20.363	19.635	20.483	20.305	20.160	20.752
Niet onmiddellijk beschikbare kasmiddelen	2.885	2.815	2.809	2.732	2.963	3.137	2.943	3.139
Andere verplichtingen en dividenden	21	13	14	16	17	19	22	14
Totaal opeisbaar ...	49.493	49.286	48.740	48.092	49.110	49.334	49.422	50.084
KAPITAALREKENINGEN								
Volstort kapitaal	272	273	273	275	276	283	284	288
Overschot (sectie 7)	625	625	625	625	625	625	625	661
Overschot (sectie 13b)	27	28	28	27	28	28	27	28
Andere kapitaalrekeningen	178	202	153	182	203	164	187	111
Totaal passiva.....	50.595	50.414	49.820	49.201	50.242	50.434	50.545	51.172
Eventuele verplichtingen wegens accepten voor buitenl. correspondent. aangekocht	16	12	8	5	8	15	20	19
Verpl. wegens len. a/h part. bedrijfsleven	2	3	2	2	2	2	2	1
Verhouding der reserves goudcertificaten tot de deposito's en de F.R.-bankbilj.	45,6 %	45,7 %	46,2 %	46,6 %	45,8 %	45,5 %	45,3 %	44,8 %

¹ Algemene staat van de twaalf federal reserve banken.

(millioenen gulden)

Posten	1954 8 Juni	1954 5 Juli	1954 9 Augustus	1954 6 September	1954 4 October	1954 8 November	1954 6 December	1954 10 December
ACTIVA								
Wissels, promessen en schuldbr. in disc. ¹	—	—	—	—	—	—	—	—
Wissels, schatkistpapier en schuldbrieven, door de Bank gekocht (art. 15, onder 4 ^o , van de Bankwet 1948)	—	—	—	—	—	—	—	—
Schatkistpapier, door de Bank overgen. v. de Staat ingev. overeenk. v. 26-2-1947	441	293	270	300	303	335	335	385
Voorschotten in rekening-courant op onderpand (incl. beleningen)	30	30	45	28	29	29	30	39
op effecten, enz. ²	29	30	44	27	27	26	27	36
op goederen en celen	1	—	1	1	2	3	3	3
Voorschotten aan het Rijk (art. 20 van de Bankwet 1948)	—	—	—	—	—	—	—	—
Boekvordering op de Staat ingevolge overeenkomst van 26-2-1947	400	400	400	400	400	400	400	300
Munt en muntmateriaal	2.939	2.964	3.032	3.033	3.034	3.034	3.035	3.032
Gouden munt en gouden muntmateriaal	2.924	2.948	3.015	3.015	3.015	3.015	3.015	3.014
Zilveren munt, enz.	15	16	17	18	19	19	20	18
Vorderingen en geldwaardige papieren luidende in buitenlandse geldsoorten ...	1.679	1.755	1.678	1.470	1.424	1.425	1.500	1.619
Buitenlandse betaalmiddelen	1	1	1	1	1	1	1	2
Vorderingen in guldens voortvloeiende uit betalingsaccorden	238	214	200	223	270	258	243	236
Belegging van kapitaal, reserves, pensioenfondsen en voorzieningsfondsen	183	184	185	186	187	187	187	187
Gebouwen en inventaris	1	1	1	1	1	1	1	1
Diverse rekeningen	26	27	30	31	33	35	38	40
	5.938	5.869	5.842	5.673	5.682	5.706	5.770	5.841
PASSIVA								
Kapitaal	20	20	20	20	20	20	20	20
Reservefondsen	25	25	25	25	25	25	25	25
Bijzondere reserves	101	101	101	101	101	101	101	101
Pensioenfondsen	40	40	40	40	40	40	40	40
Voorzieningsfonds personeel in tijdelijken dienst	1	1	1	1	1	1	1	1
Bankbiljetten in omloop (oude uitgiften)	29	29	29	29	29	28	29	28
Bankbiljetten in omloop (nieuwe uitg.)	3.309	3.363	3.343	3.385	3.423	3.409	3.462	3.514
Bankassigaties in omloop	—	—	—	—	—	—	—	—
Rekening-courant saldo's	2.230	2.129	2.093	1.904	1.863	1.903	1.927	1.945
's Rijks Schatkist	726	569	591	405	435	459	560	548
's Rijks Schatkist, bijzondere rekening	797	814	821	801	804	704	646	650
Saldo's van banken in Nederland	503	521	531	526	484	594	586	613
Saldo's voortvloeiende uit betalingsacc.	68	81	53	76	40	46	41	31
Andere saldo's van niet-ingezetenen ...	24	26	25	26	26	17	17	21
Andere saldo's	112	118	72	70	74	83	77	82
Saldo's luidende in buitenl. geldsoorten	157	133	149	124	133	129	116	115
Diverse rekeningen	26	28	41	44	47	50	49	52
	5.938	5.869	5.842	5.673	5.682	5.706	5.770	5.841
¹ Waarvan schatkistpapier (rechtstreeks door de Bank in disconto genomen)	—	—	—	—	—	—	—	—
² Waarvan aan Indonesië (Wet van 15 Maart 1933, Staatsblad nr 99)	24	24	21	21	21	21	21	21
N. B. — Totaal aan Nederlands schatkistpapier, waarin gulden saldo's voortvloeiende uit betalingsaccorden zijn belegd	32	30	27	24	19	17	17	17
— Circulatie der door de Bank namens de Staat in het verkeer gebrachte muntb./ij.	152	152	154	153	154	156	158	158

SVERIGES RIKSBANK
(*miljoenen Kr.*)

86⁵

Posten	1954 31 Mei	1954 30 Juni	1954 31 Juli	1954 31 Augustus	1954 30 Sept.	1954 30 October	1954 30 November	1954 31 December
ACTIVA								
Gouden munten en -baren	481	482	482	482	482	494	543	584
Meerwaarde van het goud	649	650	649	649	649	665	731	786
Buitenlandse overheidsfondsen *	460	477	603	640	729	739	597	485
Buitenlandse wissels *	73	63	69	62	55	83	97	126
Netto-vorderingen op buitenlandse banken en bankiers *	833	816	658	656	654	594	579	493
Andere buitenlandse tegoeden	1	1	1	1	1	1	1	1
Zweedse schatkistwissels en -obligaties *	2.300	2.405	2.530	2.572	2.477	2.642	2.699	3.267
Binnenlandse wissels *	41	14	14	13	15	17	17	16
Leningen op onderpand *	297	279	24	21	25	15	34	65
Voorschotten in rekening-courant *	187	140	18	12	44	12	21	18
Leningen op afbetaling	57	56	56	56	56	56	55	55
Pensioenfonds gedeponoord bij het Bestuur der Overheidsschuld	7	7	7	7	7	7	7	7
Munten (andere dan gouden)	15	15	17	18	18	17	19	15
Binnenlandse cheques en bankwissels ...	4	56	8	7	16	16	7	10
Andere binnenlandse activa	9	9	9	20	19	18	27	55
Aandeel van Zweden in het I.M.F.	517	517	517	517	517	517	517	517
Aandeel van Zweden in het kapitaal van de I.B.H.O., volstort gedeelte	103	103	103	103	103	103	103	103
Totaal.....	6.034	6.090	5.765	5.836	5.867	5.996	6.054	6.603
PASSIVA								
Bankbiljetten in omloop ¹	4.433	4.593	4.463	4.523	4.615	4.730	4.738	5.087
Bankwissels	1	6	1	2	1	1	2	4
Rekening-courant saldi	538	416	221	228	182	190	242	441
<i>Staatsinstellingen</i>	514	376	100	150	149	105	213	289
<i>Handelsbanken</i>	21	38	119	75	24	72	25	150
<i>Andere depositohouders</i>	3	2	2	3	9	13	4	2
Deposito's	121	121	121	121	105	103	100	98
Koersverschilrekening	301	301	301	301	302	302	302	302
Andere verplichtingen	23	37	42	46	48	57	57	59
Kapitaal	50	50	50	50	50	50	50	50
Fonds voor leningen op afbetaling	65	65	65	65	65	65	65	65
Reservefonds	20	20	20	20	20	20	20	20
Pensioenfonds	7	7	7	7	7	7	7	7
Overgedragen winsten	1	1	1	1	1	1	1	1
Winst voor 1953	—	—	—	—	—	—	—	—
Internationaal Monetair Fonds	388	388	388	388	388	388	388	388
Internationale Bank voor Herstel en Ont- wikkeling	86	85	85	84	83	82	82	81
Totaal.....	6.034	6.090	5.765	5.836	5.867	5.996	6.054	6.603

N. B. De bijkomende dekking der bankbiljetten (artikel 10 van de wet op de Riksbank) omvat de met een * aangeduide activa-rubrieken.

¹ Maximum-bedrag der uitgifte van chartaalgeld krachtens de wet n° 704 van 11 December 1953 bedroeg 5.100 miljoen Kr. Met de wet n° 326 van 4 Juni 1954 werd het maximum-bedrag gebracht op 5.500 miljoen Kr.

BANCA D'ITALIA

(milliarden lires)

 86⁶

Posten	1954 31 Maart	1954 30 April	1954 31 Mei	1954 30 Juni	1954 31 Juli	1954 31 Augustus	1954 30 Sept.	1954 30 October
ACTIVA								
Goudvoorraad	4	4	4	4	4	4	4	4
Goud in het buitenland, door de Staat verschuldigd	2	2	2	2	2	2	2	2
Kas ¹	11	11	10	10	9	9	8	9
Discontoportefeuille	245	244	243	247	252	278	279	286
Wissels ter incasso	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Voorschotten op effecten en op goederen en rekening-courantsaldi	86	99	87	103	81	86	78	93
Deviezen in het buitenland	65	67	69	71	74	77	79	82
Effecten uitgegeven of gewaarborgd door de Staat	31	30	30	30	30	30	31	31
Onroerende goederen	—	—	—	—	—	—	—	—
Diverse debiteuren	682	677	671	675	681	693	705	700
Diverse vorderingen	4	4	4	4	4	4	4	4
Voorlopige voorschotten aan de Staat ...	77	77	77	77	77	77	77	77
Buitengewone voorschotten aan de Staat	343	343	343	343	343	343	343	343
Uitgiften door de geallieerde militaire overheid of voor hun rekening	145	145	145	145	145	145	145	145
Rekening-courant der Schatkist ²	—	—	17	—	65	39	88	71
Beleggingen in effecten voor rekening van de Schatkist	260	260	260	260	290	281	291	291
Diverse diensten voor rekening van de Staat	21	17	18	21	16	13	12	7
Diverse uitgaven	3	4	5	14	15	17	18	19
Totaal activa.....	1.979	1.984	1.985	2.006	2.088	2.098	2.164	2.164
PASSIVA								
Biljettenomloop	1.332	1.343	1.348	1.341	1.392	1.395	1.410	1.403
Chèques en andere schulden op zicht ³ ...	16	13	14	14	15	15	15	12
Rekeningen-courant op zicht	49	41	45	56	43	54	45	44
Rekeningen-courant op termijn en ver- plichte reserves der banken	406	421	438	435	479	475	523	532
Diverse crediteuren	115	112	112	109	113	110	115	112
Rekeningen-courant van de Openbare Schatkist :								
gewone	25	14	—	6	—	—	—	—
bijzondere	6	6	—	6	—	—	—	—
Rekeningen-courant der akkoorden voor economische samenwerking	24	27	21	22	28	30	35	39
Kapitaal	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Gewoon reservefonds	1	1	1	1	1	1	1	1
Buitengewoon reservefonds	1	1	1	1	1	1	1	1
Winsten van het lopende dienstjaar	4	4	5	15	16	17	19	20
Totaal passiva en eigen middelen...	1.979	1.984	1.985	2.006	2.088	2.098	2.164	2.164
Deponenten van effecten en waarden (orderekening)	2.656	2.510	2.569	2.643	3.328	3.329	3.371	3.244
Gedane disconteringen	88	111	43	30	94	140	43	33
Gedane voorschotten	257	289	224	292	261	319	255	336
Contantverrichtingen door de Verreke- ningskamers vereffend	4.238	4.319	4.026	4.427	4.948	4.281	4.454	5.308
¹ Omvat de biljetten en munten voor rekening van de Schatkist	7	6	6	6	5	5	5	5
² Saldo van het speciaal fonds	—	—	6	—	2	2	2	2
³ Omvat waarden en assignaties	13	12	12	13	13	12	12	11

BANK DEUTSCHER LÄNDER

(millioenen D.M.)

867

Posten	1954 4 Juni	1954 7 Juli	1954 7 Augustus	1954 7 September	1954 7 October	1954 6 November	1954 7 December	1955 7 Januari
ACTIVA								
Goud	1.707	1.754	2.048	2.328	2.413	2.514	2.568	2.625
Tegoeden bij buitenlandse banken	7.505	7.674	7.692	7.635	7.663	7.650	7.612	7.696
Vreemde deviezen, buitenlandse wissels en cheques	479	479	519	521	578	626	745	930
Tegoeden in postrekening	59	72	58	65	74	61	70	87
Binnenlandse wissels	1.014	1.051	940	689	745	711	967	1.237
Schatkistwissels en renteloze Schatkist- bons der Staatsbesturen	—	—	—	—	—	12	5	49
Duitse tekenmunten	88	93	88	88	79	76	59	79
Leningen tegen compensatievorderingen .	48	25	8	26	19	23	37	23
Voorschotten en kredieten op korte termijn	148	96	175	154	111	125	139	136
Effecten	22	38	47	43	43	43	43	47
Vorderingen op de overheid	2.502	2.255	2.473	2.529	1.839	1.903	1.743	1.312
a) <i>compensatievorderingen</i>	1.880	1.633	1.851	1.907	1.217	1.281	1.121	690
b) <i>renteloze obligaties</i>	622	622	622	622	622	622	622	622
Kredieten aan de Staat wegens deelne- ming aan het Internationaal Monetair Fonds en de Wereldbank	183	183	183	183	377	391	391	391
Andere activa	227	240	252	254	268	259	256	89
	13.982	13.960	14.483	14.515	14.209	14.394	14.635	14.701

PASSIVA

Bankbiljetten in omloop	11.340	11.050	11.139	11.216	11.494	11.571	11.889	11.792
Deposito's :								
a) der Landeszentralbanken	444	749	1.070	1.069	585	703	605	892
b) der Staatsbesturen	381	361	379	355	344	359	367	322
<i>tegenwaarderekeningen van de Staat</i>	358	337	357	333	327	336	347	306
<i>andere tegoeden</i>	23	24	22	22	17	23	20	16
c) geallieerde overheid	537	525	511	515	511	488	485	484
d) andere	195	143	247	227	151	122	136	147
Verplichtingen uit transacties met het buitenland	324	362	337	327	307	329	341	419
Andere passiva	439	448	478	484	495	500	490	323
a) <i>reserves</i>	219	193	193	193	193	193	193	179
b) <i>andere</i>	220	255	285	291	302	307	297	144
Maatschappelijk kapitaal	100	100	100	100	100	100	100	100
Wettelijke en andere reserves	222	222	222	222	222	222	222	222
	13.982	13.960	14.483	14.515	14.209	14.394	14.635	14.701

BANQUE NATIONALE SUISSE

(millioenen Zwitserse frank)

86⁸

Posten	1954 5 Juni	1954 7 Juli	1954 7 Augustus	1954 7 September	1954 7 October	1954 6 November	1954 7 December	1955 7 Januari
ACTIVA								
Goudvoorraad	6.047	6.155	6.198	6.222	6.278	6.321	6.321	6.323
Deviezen	497	521	504	530	527	506	479	575
<i>kunnende dienen tot dekking</i>	497	521	504	530	527	506	479	575
<i>andere</i>	—	—	—	—	—	—	—	—
Binnenlandse wissels	81	82	82	81	80	80	86	96
<i>Wissels</i>	81	82	82	81	80	80	86	94
<i>Schatkistb. v. het Zwits. Eedgenootsch.</i>	—	—	—	—	—	—	—	2
Voorschotten op onderpand	24	28	23	20	27	28	35	36
<i>met 10 dagen vooropzegging</i>	24	28	—	—	—	—	—	—
<i>andere voorschotten op onderpand</i>	—	—	—	—	—	—	—	—
Effecten	47	49	49	49	49	49	49	46
<i>kunnende dienen tot dekking</i>	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>andere</i>	—	—	49	49	49	49	49	46
Binnenlandse correspondenten	20	11	11	10	11	8	10	8
Andere actiefposten	23	23	27	31	29	30	35	35
Totaal.....	6.739	6.869	6.894	6.943	7.001	7.022	7.015	7.119

PASSIVA								
Eigen middelen	46	46	46	46	46	46	46	46
Bankbiljetten in omloop	4.847	4.880	4.874	4.906	4.968	4.989	5.096	5.210
Andere dadelijk opvraagbare verbinteniss.	1.691	1.784	1.818	1.838	1.828	1.826	1.714	1.701
<i>Girorekeningen van handels- en indus-</i>	—	—	1.404	1.393	1.373	1.274	1.178	1.252
<i>triële banken</i>	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Andere dadelijk opvraagbare verbinte-</i>	—	—	414	441	455	552	536	449
<i>nissen</i>	—	—	—	—	—	—	—	—
Andere passiefposten	155	159	156	157	159	161	159	162
Totaal.....	6.739	6.869	6.894	6.943	7.001	7.022	7.015	7.119

DISCONTOVOET DER VOORNAAMSTE CIRCULATIEBANKEN

(op 31 December 1954)

(in pCt vanaf de aangeduide datum)

86⁹

België	29 October 1953	2,75 ¹	Nederland	7 April 1953	2,50
Belg. Congo en Ruanda-Urundi	6 April 1953	3,50 ²	Noorwegen	9 Januari 1946	2,50
Denemarken	23 Juni 1954	5,50	Oostenrijk	3 Juni 1954	3,50
Duitsland	20 Mei 1954	3,—	Portugal	12 Januari 1944	2,50
Finland	1 Decemb. 1954	5,—	Spanje	1 Juli 1954	3,75
Frankrijk	2 Decemb. 1954	3,—	Turkije	26 Februari 1951	3,—
Griekenland	1 Januari 1954	10,—	Verenigde Staten (Federal Re-		
Groot-Brittannië	13 Mei 1954	3,— ³	<i>serve Bank of New-York) ...</i>	16 April 1954	1,50
Ierland	25 Mei 1954	3,—	Zweden	20 Novemb. 1953	2,75
Italië	6 April 1950	4,—	Zwitserland	26 Novemb. 1936	1,50
Joegoslavië	20 August. 1948	1,— à 3,—			

¹ Discontovoet der bij een bank gedomicilieerde accepten en warrants. Voor de andere discontovoeten, zie tabel 2.

² Discontovoet der bij een bank gedomicilieerde accepten.

³ Vanaf 27 Januari 1955 : 8,50 pCt.

III. — BANK VOOR INTERNATIONALE BETALINGEN, TE BAZEL ¹

Staten in duizenden Zwitserse goudfranken
[eenheden van 0,29032258... g. fijn goud (art. 5 der statuten)]

ACTIVA	31 October 1954		30 November 1954		31 December 1954		PASSIVA	31 October 1954		30 November 1954		31 December 1954	
		pCt		pCt		pCt			pCt		pCt		pCt
I. Gouden baren en munten	589.467	32,0	591.747	31,5	598.605	34,4	I. Kapitaal :						
II. Kasmiddelen	58.120	3,2	72.265	3,9	76.714	4,4	Aandelen waarvan 25 pCt gestort	125.000	6,8	125.000	6,7	125.000	7,2
III. Rentegevende call-gelden	1.499	0,1	1.285	0,1	1.241	0,1	II. Reserves :	20.718	1,1	20.718	1,1	20.718	1,2
IV. Herdiscontopapier :	303.161		319.110		277.704		1. Wettelijke Reserve	7.375		7.375		7.375	
1. Handelswissels en bankaccepten	23.001	1,3	21.684	1,2	29.515	1,7	2. Algemeen Reservefonds	13.343		13.343		13.343	
2. Schatkistpapier	280.160	15,2	297.426	15,9	248.189	14,3	III. Kortl. en dad. opvr. dep. (goud) :	432.352		435.751		435.976	
V. Diverse wissels mobiliseerbaar op aanvraag	49.370	2,7	51.091	2,7	65.108	3,7	1. Circulatiebanken voor eig. rek. :						
VI. Termijngelden, voorschotten en deposito's :	346.207		350.237		360.044		a) van 3 tot 6 maanden						
1. op ten hoogste 3 maanden	255.295	13,8	259.320	13,8	284.434	16,3	b) op ten hoogste 3 maanden ...	34.459	1,9	17.226	0,9	17.229	1,0
2. van 3 tot 6 maanden							c) dadelijk opvraagbaar	392.319	21,3	412.994	22,0	413.216	23,7
3. van 6 tot 9 maanden							2. Andere depos. : dad. opvraagb.	5.574	0,3	5.531	0,3	5.531	0,3
4. van 9 tot 12 maanden							IV. Kortl. en dad. opvraagb. depos. :	1.128.228		1.157.001		1.019.094	
5. op meer dan één jaar	90.912	4,9	90.917	4,8	75.610	4,3	(geld) :						
VII. Effecten en diverse beleggingen :	423.217		418.021		289.465		1. Circulatiebanken voor eig. rek. :						
1. Schatkistpapier :							a) op meer dan één jaar	66.754	3,6	84.973	4,5	52.976	3,0
a) op ten hoogste 3 maanden ...	126.745	6,9	126.861	6,8	125.077	7,2	b) van 9 tot 12 maanden			17.820	1,0	48.930	2,8
b) van 3 tot 6 maanden	28.224	1,5	28.297	1,5	28.802	1,6	c) van 6 tot 9 maanden	13.355	0,7	13.383	0,7		
c) van 6 tot 9 maanden	15.544	0,8	15.593	0,8			d) van 3 tot 6 maanden	53.953	2,9	47.897	2,6	28.982	1,7
d) van 9 tot 12 maanden					15.342	0,9	e) op ten hoogste 3 maanden ...	880.334	47,7	897.880	47,8	808.297	46,5
e) op meer dan één jaar	31.785	1,7	32.018	1,7	30.730	1,8	f) dadelijk opvraagbaar	83.290	4,5	65.710	3,5	52.704	3,0
2. Ander papier en div. belegg. :							2. Circulatiebanken andere dep. :						
a) op ten hoogste 3 maanden ...	207.564	11,3	201.408	10,7	80.593	4,6	a) op ten hoogste 3 maanden ...						
b) van 3 tot 6 maanden	9.325	0,5	10.642	0,6	6.393	0,4	b) dadelijk opvraagbaar	240	0,0	240	0,0	240	0,0
c) van 6 tot 9 maanden	1.916	0,1	1.085	0,1			3. Andere depositanten :						
d) van 9 tot 12 maanden					1.071	0,1	a) op meer dan één jaar						
e) met meer dan één jaar loopt.	2.114	0,1	2.117	0,1	1.457	0,1	b) van 9 tot 12 maanden						
VIII. Diverse activa	4.454	0,2	4.659	0,2	2.897	0,2	c) van 6 tot 9 maanden						
IX. Eigen middelen aangewend in uitvoering der overeenk. v. Den Haag van 1930 voor belegg. in Duitsland	68.291	3,7	68.291	3,6	68.291	3,9	d) van 3 tot 6 maanden						
							e) op ten hoogste 3 maanden ...	12.139	0,7	11.597	0,6	10.317	0,6
							f) dadelijk opvraagbaar	18.163	1,0	17.501	0,9	16.648	1,0
							V. Diversen	15.636	0,9	16.384	0,9	17.430	1,0
Totaal activa...	1.843.786	100,0	1.876.706	100,0	1.740.069	100,0	VI. Verlies- en Winstrekening :						
							Overdracht	3.803	0,2	3.803	0,2	3.803	0,2
							VII. Fonds voor eventuele lasten	118.049	6,4	118.049	6,3	118.048	6,8
							Totaal passiva...	1.843.786	100,0	1.876.706	100,0	1.740.069	100,0

Uitvoering van de accoorden van Den Haag van 1930 :

In Duitsland belegde gelden : (zie noot 2)					Deposito's op lange termijn :			
1. Vord. op de Reichsbank en de Golddiskontbank; wissels v. de Golddiskontbank en v. het best. der Spoorw.; bons van het best. van het Postwezen (vervallen) .	221.019		221.019		228.909		228.909	228.909
2. Schatkistwissels en -bons van de Duitse Regering (vervallen) ...	76.181		76.181		152.606		152.606	152.606
					76.303		76.303	76.303
Totaal...	297.200		297.200		Eigen middelen aangewend in uitvoering der overeenk. (zie hierboven)	68.291	68.291	68.291
					Totaal...	297.200	297.200	297.200

Noot 1. — Zijn in deze staat niet begrepen, het « earmarked » goud en de waarden die voor rekening der circulatiebanken en andere depositanten worden bewaard. Zijn hierin niet begrepen de gelden en waarden aangehouden door de Bank in hoedanigheid van Agent van de Europese Organisatie van Economische Samenwerking (Europese Betalingsunie), van Overeengekomen Derde luidens het contract van inpandgeving afgesloten met het Hoge Gezagsorgaan van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal, alsook van lasthebber-trustes of financieel Agent voor internationale leningen.

Noot 2. — Luidens een Overeenkomst van 9 Januari 1953, afgesloten tussen de regering van de Duitse Bondsrepubliek en de Bank, en die deel uitmaakt van het Akkoord over de Duitse buitenlandse schulden van 27 Februari 1953, werd overeengekomen dat de Bank niet vóór 1 April 1968 de terugbetaling zou eisen van de hoofdsom harer beleggingen, die hierboven aangegeven zijn, met inbegrip van de desbetreffende achterstallige interesten per 31 December 1952.

Noot 3. — Op het totaal der deposito's van de Regeringen, die een vordering bezitten in de Rekening van de Annuiteiten-Trust, gelijkwaardig aan 152.606.250,— Zwitserse goudfranken, ontving de Bank van de Regeringen wier deposito's gelijk zijn aan de tegenwaarde van 149.920.880,— Zwitserse goudfranken, bevestiging dat zij haar niet uit hoofde van deze deposito's de transfer mogen vragen van hogere bedragen dan die waarvan zij zelf de terugbetaling en de overmaking door Duitsland in de door de Bank erkende munten zal kunnen verkrijgen.

Samenvattende tabel van de stand bij het begin der verrichtingen en bij het einde van elke verrekeningsperiode
in miljoenen rekeneenheden — iedere eenheid is gelijk aan 0,88867088 gram fijn goud

ACTIVA	Begin der verricht. 1-7-1950	Na de verrichtingen voor elke verrekeningsperiode									
		Junij 1951	Dec. 1951	Junij 1952	Dec. 1952	Junij 1953	Dec. 1953	Junij 1954	Sept. 1954	Oct. 1954	
I. Beschikbare middelen.											
a) Bedrag verschuld. door de reg. der V.S.A. (\$)	350,0	286,1	111,9	123,3	123,3	123,5	123,5	123,5	123,5	123,5	123,5
b) Goud in staven	—	—	100,3	149,5	153,0	153,0	153,0	153,0	153,0	153,0	153,0
c) Saldo in rekening-courant (dollars)	—	65,9	4,6	78,4	96,7	17,1	20,1	174,7	31,2	23,2	23,2
d) Schatkistpapier V.S. aan kostende prijs	—	—	—	—	—	142,6	177,9	92,4	125,7	131,2	131,2
II. Nog uitstaande aanvangsdebetsaldi toegekend voor het boekjaar eindigende 30 Juni 1951.	350,0	352,0	216,8	351,2	373,0	436,2	474,5	543,6	433,4	430,9	
Belgisch-Luxemburgse Economische Unie	44,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Zweden	21,2	21,2	—	—	—	—	—	—	—	—	
Verenigd-Koninkrijk	150,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	215,3	21,2	—	—	—	—	—	—	—	—	
III. Door Denemarken verschuldigde goudstorting die werd verdaagd kracht. het besluit van 30-6-1952	—	—	—	1,9	2,6	—	—	—	—	—	
IV. Bijzonder aan Turkije verstrekt cred. (19-9-50)	—	—	—	—	3,4	—	—	—	—	—	
V. Aan verdragsl. part. verstrekte len. (19-9-1950)											
Denemarken	—	61,1	38,5	27,0	29,7	40,4	62,5	97,6	96,9	100,8	
Duitsland	—	182,5	—	—	—	—	—	—	—	—	
Frankrijk	—	—	168,0	270,6	312,0	312,0	312,0	312,0	253,6	248,4	
IJsland	—	—	—	1,8	1,6	1,8	3,4	5,6	6,0	5,9	
Italië	—	—	—	—	—	12,0	83,9	122,3	95,0	100,0	
Nederland	—	175,6	23,1	—	—	—	—	—	—	—	
Noorwegen	—	20,0	9,7	—	16,5	49,7	79,8	89,2	85,9	88,9	
Verenigd-Koninkrijk	—	—	539,2	636,0	589,6	530,3	559,4	485,4	349,2	340,1	
Zweden	—	44,3	—	—	—	—	—	—	—	—	
Turkije	—	28,2	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0	
VI. Leningen verstrekt aan de lidstaten als aanvangscreditsaldi, toegekend bij wijze van lening¹											
Noorwegen	—	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	
Turkije	—	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	
	—	35,0	35,0	35,0	35,0	35,0	35,0	35,0	35,0	35,0	
VII. Diversen											
	—	0,4	—	—	—	—	—	—	—	—	
	565,3	920,3	1060,3	1353,5	1393,4	1447,4	1640,5	1720,7	1385,0	1380,0	
PASSIVA											
I. Werkkapitaal	286,3	271,6	271,6	271,6	271,6	271,6	271,6	271,6	271,6	271,6	
II. Nog uitstaande aanvangscreditsaldi toegekend als schenkingen voor het boekj. eindigend 30-6-1951.											
Oostenrijk	80,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Griekenland	115,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
IJsland	4,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Nederland	30,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Noorwegen	50,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	279,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
III. Van verdragsl. part. verkregen len. (19-9-50).											
Belgisch-Luxemburgse Economische Unie	—	147,4	201,3	201,3	201,3	201,3	201,3	201,3	139,4	140,1	
Duitsland	—	—	43,3	205,5	239,0	300,0	300,0	300,0	300,0	300,0	
Oostenrijk	—	—	—	—	15,1	19,3	42,0	42,0	42,0	42,0	
Frankrijk	—	149,6	—	—	—	—	—	—	—	—	
Italië	—	12,1	123,0	123,0	94,2	—	—	—	—	—	
Noorwegen	—	—	—	0,6	—	—	—	—	—	—	
Nederland	—	—	—	153,1	183,7	213,0	213,0	206,7	158,1	158,7	
Portugal	—	36,5	42,0	42,0	38,8	38,5	33,5	29,6	12,9	10,7	
Zweden	—	—	111,7	141,7	133,2	121,3	136,6	104,7	61,9	56,3	
Zwitserland	—	11,1	96,0	110,3	117,8	150,0	150,0	150,0	150,0	150,0	
Verenigd-Koninkrijk	—	292,0	—	—	—	—	—	—	—	—	
	—	648,7	617,3	977,5	1023,1	1043,4	1076,4	1034,3	864,3	857,8	
IV. Van verdragsl. part. verkregen len. (19-9-50).											
Belgisch-Luxemburgse Economische Unie	—	—	140,0	42,6	47,1	34,7	34,8	15,7	—	—	
Duitsland	—	—	—	—	—	38,7	160,6	303,8	179,8	184,4	
Oostenrijk	—	—	—	—	—	—	13,6	30,8	19,7	16,8	
Italië	—	—	16,3	1,9	—	—	—	—	—	—	
Nederland	—	—	—	—	—	—	7,6	—	—	—	
Portugal	—	—	14,9	9,0	—	11,5	—	—	—	—	
Zwitserland	—	—	—	—	—	4,1	32,5	31,3	16,4	16,1	
	—	—	171,2	53,5	47,1	89,0	249,1	381,6	215,9	217,3	
V. Bijz. credit toegest. door B.L.E.U. (19-9-50).	—	—	—	50,0	50,0	40,0	40,0	30,0	30,0	30,0	
VI. Diversen	—	—	0,2	0,9	1,6	3,4	3,4	3,2	3,2	3,3	
	565,3	920,3	1060,3	1353,5	1393,4	1447,4	1640,5	1720,7	1385,0	1380,0	

N. B. — De rente der verstrekte of ontvangen leningen komen in bovenstaande staten voor. — ¹ De regering van de Verenigde Staten van Amerika heeft aan Noorwegen een aanvangsreditsaldo van 10 miljoen rekeneenheden en aan Turkije een aanvangsreditsaldo van 25 miljoen rekeneenheden toegekend, als lening vanwege de Unie, krachtens artikel 10 van de overeenkomst van 19 September 1950. — ² Na uitvoering der aanpassingen overeenkomstig de besluiten van de Raad der E.O.E.S. van 30 Juni 1952.

AFREKENING VAN DE POSITIE DER DEELNEMENDE LANDEN MET DE UNIE

88²

1 Juli 1950 tot 30 November 1954

(millioenen rekeneenheden)

A — BRUTO-POSITIE EN NETTO CUMULATIEVE POSITIE					B — CUMULATIEVE VERREKENINGSPOSITIE					
Lidstaten (en hun geldzones) *	Bruto-positie		Interesten Netto betaald (—) of ontvangen (+) bedrag door de lidstaat	Netto cumulatieve positie op 30 November 1954 overschot (+) of tekort (—) (b+c+d) 1	Cumulatieve verrekenings- positie na uitvoering der verrichtingen betreffende de maand October overschot (+) of tekort (—) 1	Verrichtingen over November 1954		Cumulatieve verrekenings- positie na uitvoering der verrichtingen betreffende de maand November 1954 overschot (+) of tekort (—) van de lidstaat (f+g+h) 1 2 3	Quota	« Rallonges » (betalings- faciliteiten boven debetquotum (D) of credit (C) 5
	Overschotten (+) b	Tekorten (—) c				Wijzigingen voortvloeiend uit de bilaterale stortingen uitgevoerd voor de maand November 1954 (gelijk aan tweemaal het terugbetaalde krediet) 2	Verrekenings- overschot (+) of -tekort (—) over November 1954 h			
a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k
Oostenrijk	329,3	334,3	+ 1,5	— 3,5	+ 117,6	— 0,2	— 13,2	+ 104,2	84,0	{ 32,6 C ⁵ 70,0 C
België-Luxemburg	1.439,0	773,8	+ 20,9	+ 686,0	+ 280,1	— 3,0	+ 10,3	+ 287,4	432,0 ⁴	125,0 C
Denemarken	537,3	712,5	— 3,9	— 179,1	— 201,6	+ 0,7	— 0,5	— 201,5	234,0	18,2 D
Frankrijk	932,2	1.898,7	— 18,1	— 984,6	— 496,8**	+ 4,2	+ 5,7	— 486,9**	624,0	45,5 D
Duitsland	2.313,6	1.112,7	+ 15,0	+ 1.215,8	+ 968,9	— 1,7	+ 10,8	+ 978,0	600,0	{ 313,6 C ⁵ 450,0 C
Griekenland	80,2	406,0	+ 0,0	— 325,8	— 55,7	—	— 1,3	— 57,0	54,0 ⁴	—
IJsland	5,4	28,4	— 0,1	— 23,1	— 11,9	—	+ 0,1	— 11,8	18,0	—
Italië	703,7	1.030,6	+ 2,1	— 324,8	— 199,9	—	— 19,3	— 219,2	246,0	164,0 D
Nederland	1.312,4	990,4	+ 8,0	+ 330,0	+ 317,4	— 2,0	+ 21,0	+ 336,4	426,0	100,0 C
Noorwegen	432,2	651,8	— 3,6	— 223,2	— 177,8	+ 0,9	— 11,8	— 188,7	240,0	14,8 D
Portugal	239,8	216,1	+ 3,4	+ 27,1	+ 21,5	+ 0,3	— 3,7	+ 17,5	84,0	20,0 C
Zweden	776,5	675,2	+ 7,4	+ 108,7	+ 112,6	— 1,5	— 14,9	+ 96,2	312,0	—
Zwitserland	814,2	424,3	+ 9,4	+ 399,3	+ 332,1	— 1,4	+ 5,3	+ 336,0	300,0	125,0 C
Turkije	263,2	567,7	— 4,8	— 309,3	— 227,1	—	+ 0,2	— 227,3	60,0	—
Verenigd-Koninkrijk	2.609,9	2.966,3	— 36,7	— 393,1	— 680,2	+ 4,3	+ 5,2	— 670,7	1.272,0	77,5 D
Totalen ...	12.788,9	12.788,9	+ 67,7 — 67,1	+ 2.766,9 — 2.766,4	+ 2.150,3 — 2.050,9	+ 10,2	+ 58,3 — 65,0	+ 2.155,7 — 2.063,0		

* Ierland en Triëst zijn respectievelijk begrepen in de geldzones van het Verenigd-Koninkrijk en van Italië; het Verenigd-Koninkrijk omvat, behalve zijn overzeese gebiedsdelen, tevens de niet deelnemende sterlinglanden.

** Met uitsluiting van de goudbedragen door Frankrijk vóór 30 Juni 1954 buiten zijn quotum aan de Unie gestort. Die bedragen werden niet opgenomen in de cumulatieve verrekeningspositie, doch kunnen door Frankrijk herwonnen worden ter betaling van netto-overschotten voor de periode na 30 Juni 1954. Van het totaal dier bedragen (369,4 miljoen rekeneenheden) werden tijdens de verrichtingen van de maand Juli 6,7 miljoen terugbetaald tot en met de verrichtingen van de maand November, zodat het saldo 362,7 miljoen bedraagt.

¹ Het verschil tussen de netto cumulatieve positie (kolom e) en de cumulatieve verrekeningspositie (kolom i) is toe te schrijven aan de netto invloed van volgende factoren: aanwending van bestaande middelen, van aanvankelijke saldi en van bijzondere middelen; bijzondere verreffeningen op 1 Juli 1952 wat de B.L.E.U. en Portugal betreft; wijzigingen en betalingen bij de hernieuwing van de Unie op 1 Juli 1954; afbetalingen uit hoofde van de aflossing tot heden; terugbetalingen in goud tot op heden aan Frankrijk gedaan, ingevolge artikel 10 bis de eerste twee stortingen uitgevoerd ter terugbetaling van het door de B.L.E.U. aan de Unie toegekend bijzonder krediet.

² Die wijzigingen geven geen aanleiding tot goudstortingen; ze worden verricht om de cumulatieve verrekeningspositie (kolom i) te handhaven op het dubbel der schuld of de vordering van elk land.

³ De cumulatieve verrekeningspositie is gelijk aan het dubbel van de schuld of de vordering van elk land, behoudens in de volgende gevallen:

Griekenland: Algehele betaling in goud of dollars krachtens artikel 13 (a) buiten zijn debetquotum dat geblokkeerd is en beschouwd wordt als zijnde gelijk aan 0	Millioenen rekeneenheden	57,0
Turkije: — aangewend debetquotum		60,0
— algehele betaling in goud of dollars krachtens artikel 13 (a) buiten zijn debetquotum		167,3

⁴ Het debetquotum van Griekenland is geblokkeerd en beschouwd als zijnde gelijk aan 0; het effectieve quotum van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie als crediteur is gelijk aan 402,6 miljoen rekeneenheden.

⁵ Die bedragen welke deel uitmaken van de rallonges van Oostenrijk en Duitsland waren noodzakelijk om de overschotten te dekken die het quotum van die landen in het begin van het boekjaar 1954-1955 overtroffen.

⁶ Definitieve cijfers, rekening gehouden met de wijzigingen sedert 1 Juli 1954.

INHOUDSTAFEL

DOORLOPENDE MAANDSTATISTIEKEN

(De gegevens vergezeld van het letterteken « v » zijn als voorlopig te beschouwen)

	Tab.		Tab.
GELDMARKT.		PRODUCTIE.	
I. — Rentetarief voor disconto en beleningen	2	I. — Steenkolen- en metaalproductie	55 ¹ en 55 ²
II. — Rentetarief voor bankdeposito's en tegoeden bij de Algemene Spaar- en Lijfrentekas	4	II. — Textielnijverheid	56 ¹
III. — Daggeld	8	III. — Diverse producties	56 ²
EDELE METALEN		IV. — Electricische energie	58
Notering der edele metalen	9	V. — Gas	59
VALUTAMARKT.		VERBRUIK.	
I. — Officiële wisselkoersen vastgesteld door de Nationale Bank van België	10 ¹	I. — Verbruiksindexcijfers	
II. — Officiële wisselkoersen vastgesteld door de in Verrekeningskamer te Brussel vergaderde bankiers	10 ²	a) Maandelijke verkoopindexcijfers : basis maandgemiddelde 1936-1938 = 100	65 ¹
KAPITAALMARKT.		b) Maandelijke verkoopindexcijfers : basis maandgemiddelde 1948 = 100	65 ² en 65 ³
I. — Noteringen van enkele overheidsfondsen	14	II. — Tabaksverbruik	66
II. — Maandindexcijfers der aandelennoteringen ter Beurze van Brussel en Antwerpen	15 ¹	III. — Slachtingen in de 12 voornaamste slachthuizen van het land	67
III. — Omzet ter Beurze van Brussel	15 ²	VERVOER.	
IV. — Rendement der voornaamste types vast rentende waarden	16	I. — Bedrijvigheid van de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen :	
V. — Kapitaalmissies in België en Belgisch-Congo : Retrospectief overzicht	17 ¹	a) bedrijfsontvangsten en -uitgaven	70 ¹
Emissies van de Congolese vennootschappen in September 1954	17 ²	b) wagens aan de nijverheid geleverd	70 ²
Indeling der emissies		c) verkeer :	
Groepering naar de grootte van het kapitaal ...		1° algemeen spoorverkeer	70 ³
Emissies van de Belgische vennootschappen in October 1954 :		2° zware goederen	70 ³
Indeling der emissies	17 ³	A) gezamenlijk verkeer	
Groepering naar de grootte van het kapitaal ...	17 ⁴	B) binnenlands verkeer	
VI. — Leningen uitgegeven door de Overheid	18	II. — Bedrijvigheid van de Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen	70 ⁴
VII. — Bankoperaties van het Gemeentekrediet	19	III. — Havenverkeer	
VIII. — Hypotheekinschrijvingen	20	a) Haven van Antwerpen	71 ¹
RIJKSFINANCIEN.		b) Haven van Gent	71 ²
I. — Stand van de Staatsschuld	25 ¹	IV. — Algemene beweging der binnenscheepvaart	72
II. — Stand van het bezit aan overheidsfondsen van de Nationale Bank van België	25 ²	BUITENLANDSE HANDEL.	
III. — Overzicht van de uitvoering der begroting	25 ³	Nomenclatuur der afdelingen volgens de type-classificatie van de internationale handel (T.C.I.H.)	
IV. — Opbrengst van de belastingen	26	75	
INKOMEN EN SPAREN.		WERKLOOSHEID.	
I. — Rendement der Belgische en Congolese vennootschappen op aandelen : Betaalbaar gestelde dividenden en obligatiecoupons in September 1954	30 ¹	I. — Gehele en gedeeltelijke werkloosheid	81 ¹
Retrospectief overzicht	30 ²	II. — Indeling der gecontroleerde werklozen per provincie	81 ²
II. — Algemene Spaar- en Lijfrentekas	31	III. — Daggemiddelde der gecontroleerde werklozen	81 ³
a) Inlagen op particuliere spaarboekjes		IV. — Indeling der gecontroleerde werklozen naar bedrijfsgroep	81 ⁴
b) Stortingen ingeschreven op de rekeningen der aangeslotenen bij de Lijfrentekas		BANK- EN GELDSTATISTIEKEN.	
III. — Kwartaalindexcijfers der lonen	32	I. — België en Belgisch-Congo :	
LOOP DER ZAKEN.		Algemene staten der banken	85 ¹
I. — Bedrijvigheid der Verrekeningskamers	35	Nationale Bank van België :	
Debetverrichtingen		Weekstaten	85 ²
II. — Postchèque- en giroverkeer	36	Centrale Bank van Belgisch-Congo en Ruanda-Urundi :	
PRIJZEN.		Maandstaten	85 ³
a) Indexcijfers der groothandelsprijzen in België	45 ¹	Geldvoorraad in Belgische franken	85 ⁴
b) Indexcijfers der groothandelsprijzen in België en in het buitenland	45 ²	Snelheid van de girale geldomloop in België	85 ⁵
c) Indexcijfers der kleinhandelsprijzen in België	46	II. — Buitenlandse emissiebanken :	
		Staten :	
		Banque de France	86 ¹
		Bank of England	86 ²
		Federal Reserve Banks	86 ³
		Nederlandsche Bank	86 ⁴
		Sveriges Riksbank	86 ⁵
		Banca d'Italia	86 ⁶
		Bank Deutscher Länder	86 ⁷
		Banque Nationale Suisse	86 ⁸
		Discontovoet van de voornaamste circulatiebanken	86 ⁹
		III. — Bank voor Internationale Betalingen, te Bazel ...	87
		IV. — Europese Betalingsunie :	
		Samenvattende tabel van de stand	88 ¹
		Afrekening van de positie der deelnemende landen	88 ²

Abonnementsprijs per jaargang { fr 250 voor België.
fr 300 voor het buitenland.

De betaling moet vooraf geschieden door overmaking op postgironummer 500 der Nationale Bank van België, of op de in haar boeken geopende rekening-courant onder de rubriek « Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting ».

De abonneuten worden verzocht op te geven welke uitgave zij wensen te ontvangen : de Nederlandse of de Franse.

Drukkerij der
Nationale Bank van België,

Hoofdingenieur
der Technische Diensten :
Ch. AUSSEMS
15, Natiënsquare, Brussel
